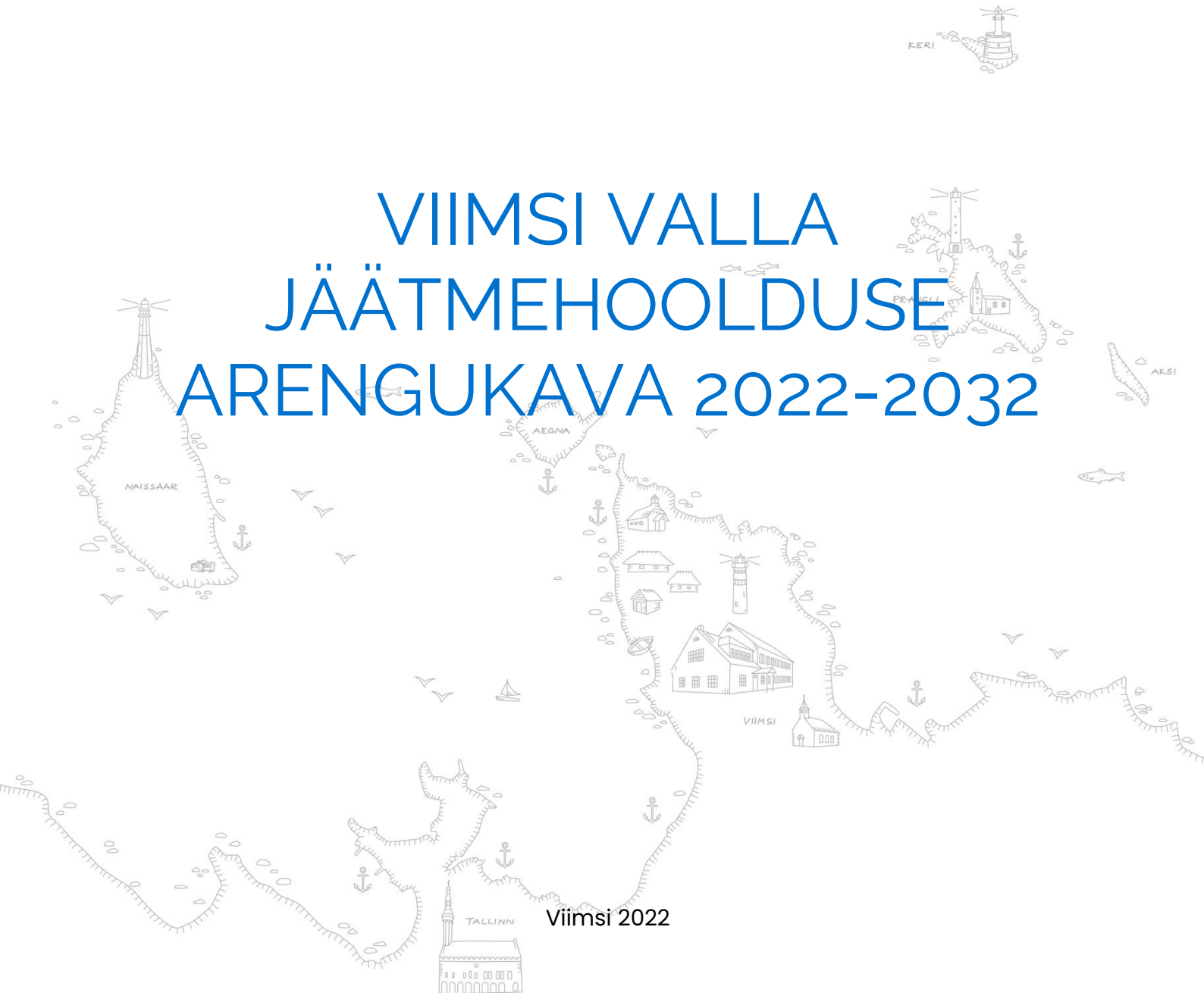

VIIMSI VALLA JÄÄTMEHOOLDUSE ARENGUKAVA 2022-2032

Sisukord

SISSEJUHATUS	4
1 VIIMSI VALLA ÜLDISELOOMUSTUS	6
1.1 ASUKOHT	6
1.2 RAHVASTIK	7
1.3 ELAMUMAJANDUS JA INFRASTRUKTUUR	7
1.4 ETTEVÕTLUS	8
1.5 LOODUSKESKKOND	8
2 RINGMAJANDUSE JA JÄÄTMEHOOLDUSE ÕIGUSLIKUD ALUSED JA ARENGUDOKUMENDID	10
2.1 JÄÄTMEHOOLDUSE ÕIGUSLIKUD ALUSED	10
2.1.1 Euroopa Liidu õigusaktid	10
2.1.2 Eesti õigusaktid	11
2.1.3 Viimsi valla jäätmekäitlusalasised õigusaktid	11
2.2 RINGMAJANDUSE JA JÄÄTMEHOOLDUSE ARENGUDOKUMENDID	12
2.2.1 Euroopa Liidu arengudokumendid	12
2.2.2 Eesti arengudokumendid	14
2.2.3 Viimsi valla arengudokumendid	16
3 JÄÄTMEKAVA RAKENDAMISEGA KAASNEV KESKKONNAMÕJU	18
4 HETKEOLUKORD JÄÄTME KOGUMISEL JA KÄITLUSEL JÄÄTMELIIKIDE LÕIKES	19
4.1 TEKIVATE JÄÄTME KOGUSED LIKIDE JA PÄRITOLU KAUPA	19
4.2 OLMEJÄÄTMED	20
4.2.1 Olmejäätmete kogumissüsteem	25
4.3 PAKEND	26
4.3.1 Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	28
4.4 BIOLAGUNEVAD JÄÄTMED (SH KALMISTUJÄÄTMED)	31
4.4.1 Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	33
4.5 EHITUS- JA LAMMUTUSJÄÄTMED	34
4.5.1 Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	35
4.6 OHTLIKUD JÄÄTMED	36
4.6.1 Ohtlike jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	37
4.7 PROBLEEMTOOTED	37
4.7.1 Elektri- ja elektroonikaseadmed ning nende kogumis- ja käitlussüsteem	37
4.7.2 Patareid ja akud ning nende kogumis- ja käitlussüsteem	38
4.7.3 Romusõidukid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem	39
4.7.4 Vanarehvid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem	39
4.7.5 Põllumajandusplast ning selle kogumis- ja käitlussüsteem	40
4.8 REOVEESETE	41

4.9	TERVISHOIU- JA VETERINAARTEENUSTE JÄÄTMED	41
4.10	TÖÖSTUSJÄÄTMED	42
4.11	KOONDANDMED ERILIIGILISTE JÄÄTMETE KOGUMISSÜSTEEMIDE OSAS	42
4.12	KÕRVALDAMIS- JA TAASKASUTAMISRAJATISED	45
4.13	ANDMED SULETUD PRÜGILATE NING JÄÄKREOSTUSOBJEKTIDE KOHTA	45
4.14	JÄÄTMEMAJANDUSE KORRALDAMINE JA RAHASTAMINE	46
4.14.1	Korraldatud jäätmevedu	48
5	EELNEVA JÄÄTMEKAVA EESMÄRKIDE TÄITMISE ANALÜÜS	51
6	JÄÄTMETEKKE PROGNOOS	54
7	VIIMSI VALLA JÄÄTMEHOOLDUSE EESMÄRGID 2022-2032	55
8	JÄÄTMEHOOLDUSE ARENDAMINE	59
8.1	JÄÄTMETEKKE VÄLTIMINE JA VÄHENDAMINE	59
8.1.1	Toidujäätmete vältimise ja vähendamise meetmed	59
8.1.2	Prügistamise vältimise ja vähendamise meetmed	60
8.1.3	Mereprügi vältimine ja vähendamine	61
8.1.4	Ladestamise vähendamise meetmed	61
8.2	JÄÄTMETE LIIGITI KOGUMISE, TAASKASUTAMISE JA RINGLUSSEVÕTU EDENDAMINE	62
8.2.1	Biojäätmelad	63
8.2.2	Pakendite ja pakendijäätmete käitlemise kava	63
8.2.3	Elektroonikaromud, patareid ja ohtlikud jäätmed	69
8.2.4	Suurjäätmed	70
8.2.5	Ehitus- ja lammutusjäätmed	70
8.2.6	Tekstiilijäätmed	70
8.2.7	Koondandmed jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa	71
8.3	KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSE KORRALDATAVA JÄÄTMEVEO ARENDAMINE, SEALHULGAS KORRALDATUD JÄÄTMEVEO PIIRKONNA MÄÄRAMINE	74
8.4	VAJALIKE JÄÄTMEHOOLDUSRAJATISTE KINDLAKSMÄÄRAMINE	75
8.4.1	Jäätmejaam (ringne majandamiskeskus)	75
8.4.2	Jäätmemaja Naissaarel	76
8.5	TEAVITUSTÖÖ JA MEEDIAKAJASTUS	76
8.6	JÄRELEVALVE	79
8.7	SEIRE	80
9	TEGEVUSKAVA JA RAHASTUSALLIKAD	81
10	KOKKUVÕTE	95
	KASUTATUD MATERJALID	96
11	LISAD	98
	LISA 1. VIIMSI VALLA TERRITOORIUMILT KOGUTUD OLMEJÄÄTMED	98

LISA 2. VIIMSI VALLA TERRITOORIUMILT KOGUTUD PAKENDIJÄÄTMED.....	101
LISA 3. PAKENDIKONTEINERITE PAIKNEMINE VIIMSI VALLAS (SEISUGA 22.03.2022).....	102
LISA 4. VIIMSI VALLA HALDUSTERRITOORIUMILT KOGUTUD EHITUS- JA LAMMUTUSJÄÄTMED	108
LISA 5. VIIMSI VALLA EESMÄRKIDE JA VAHE-EESMÄRKIDE TÄITMIST ISELOOMUSTAVAD MÕÕDIKUD PERIOODIL 2022-2032	109
LISA 6. OLEMASOLEVATE JA PERSPEKTIIVSETE PAKENDIKONTEINERITE ASUKOHAD VIIMSI VALLA MANDRIOSAS	110

Sissejuhatus

Viimsi valla jäätmehoolduse arengukava 2022–2032 (edaspidi JÄAK) on Viimsi valla arengukava osa, mis käsitleb Viimsi valla jäätmehoolduse arendamist perioodil 2022–2032 ning on ühtlasi käsitletav ka Viimsi valla jäätmekavana aastateks 2022–2026 (edaspidi *jäätmekava*) jäätmeseaduse mõistes. JÄAK-i koostamisel võetakse arvesse peamiselt valla arengukavas, Riigi jäätmekavas ja Euroopa Liidu ringmajanduse tegevuskavas sätestatud ning toetutakse jäätmeseadusele.

JÄAK-i eesmärgiks on käsitleda jäätmehoolduse arendamist, sealjuures rõhutada seatud strateegilisi eesmäärke, käsitleda nende saavutamiseks vajalikke meetmeid ning nende maksumust. Lisaks antakse ülevaade Viimsi valla jäätmehoolduse hetkeolukorrast (sealhulgas ülevaade valla haldusterritooriumil tekkivate jäätmete liigi, koguse, päritolu ja käitluse kohta ning hinnang tuleviku jäätmevoogudest ja täiendavate jäätmerajatiste infrastruktuuri loomise vajaduse kohta) ning hinnatakse jäätmekäitluse eeldatavat keskkonnamõju.

Viimsi valla JÄAK vastab jäätmeseaduse § 42 lõikes 3 toodud nõuetele, sisaldades:

- 1) tekkivate jäätmete koguseid liikide ja päritolu kaupa ning hinnangut jäätmevoogudele tulevikus;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamist tema haldusterritooriumil, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna või piirkondade määramist;
- 3) jäätmete liigiti kogumise arendamist koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa ning asjakohasel juhul käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel tehtud erandeid;
- 4) analüüsi, mis tõendab väidetavaid vabastamise asjaolusid ja nende aluste esinemist, kui käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel nähakse ette erand teatud jäätmete liigiti kogumisest vabastamiseks;
- 5) olemasolevate jäätmete kogumissüsteemide ja käitlemistaristu kirjeldust;
- 6) hinnangut vajadusele luua uusi kogumissüsteeme, võttes arvesse, milliseid materjale ja millistes piirkondades liigiti kogutakse ja milliseid erandeid on käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel tehtud ning milliseid meetmeid võetakse liigiti kogumise parandamiseks;
- 7) jäätmehoolduse rahastamist;
- 8) üldise jäätmekäitluspoliitika kirjeldust;
- 9) ülevaadet jäätmekäitlusega seotud organisatsioonide kohustustest, sealhulgas jäätmekäitlusega tegelevate avalik-õiguslike ja eraõiguslike isikute vahelise vastutuse kirjeldust;
- 10) ülevaadet üldsusele või kindlale tarbijarühmale suunatud teavitamiskampaaniate korraldamisest;

- 11) andmeid minevikus saastunud jäätmekäitluskohtade ning nende korrastamiseks võetavate meetmete kohta;
- 12) kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava rakendamisest keskkonnale avalduva mõju kirjeldust;
- 13) ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivate jäätmete, eelkõige olmejäätmete ja biolagunevate jäätmete ladestamise vähendamise plaani ja ladestamise piiramiseks võetud meetmeid;
- 14) pakendite ja pakendijäätmete käitlemise kava;
- 15) asjakohaseid kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid näitajaid ja sihtarvusi, sealhulgas tekkivate jäätmete koguse ja nende töötlemise kohta ning kõrvaldatavate või energia tootmiseks kasutatavate olmejäätmete kohta;
- 16) prügistamise, sealhulgas mereprügi vältimise, vähendamise ja koristamise meetmeid.

JÄAK-i koostamise käigus analüüsiti Viimsi valla jäätmemajandust puudutavaid materjale ja Eesti kohta koostatud jäätmealaseid uuringuid. Töö seadusandliku baasi annavad Eestis kehtivad seadusandlikud aktid ning normdokumendid.

Kava käsitleb kõiki jäätmeliike, mis kuuluvad jäätmeseaduse reguleerimisalasse. Jäätmekava ülesehituses ja sisus on arvestatud ka Keskkonnaameti poolt koostatud juhendit "Kohaliku omavalitsuse jäätmekava koostamise juhendmaterjal. Versioon 08.01.2016".

Käesolev arengudokument ei saa olla lõplik ja paindumatu tegevuskava, vaid vajaduse korral muudetav strateegia. Muudatusi ning täpsustusi kavas võivad kaasa tuua lisauuringute või muu informatsiooni laekumisel ilmnevad hinnangute muutused olukorrale või tulevikutrendidele. Samuti võivad muutusi tuua kaasa prognoosimatud või raskesti prognoositavad muutused poliitilistes või majanduslikes sfäärides.

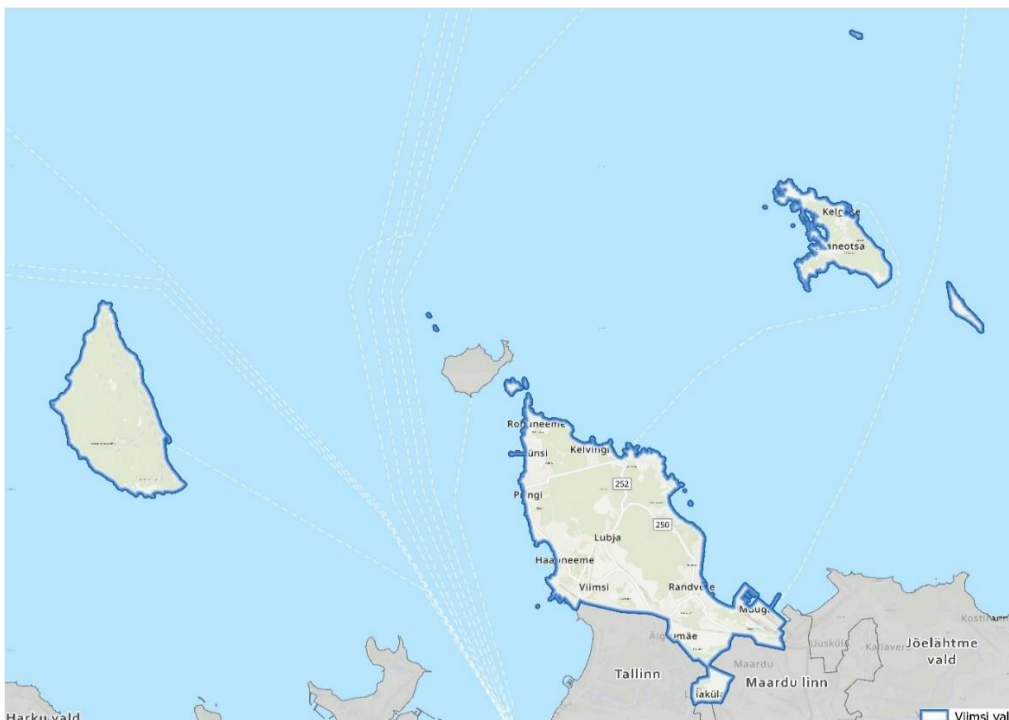
Kava realiseerimine sõltub lisaks Viimsi vallas toimuvatele arengutele ka laiemalt üle-eestilisest jäätmekäitluse alastest ja üldisest majandusarengust. Seetõttu tuleb käesolevat kava vaadelda dünaamilise dokumendina, mida tuleb perioodiliselt üle vaadata ja korrigeerida.

Käesolev JÄAK on koostatud Viimsi Vallavalitsuse ametnike ning LEMMA OÜ konsultantide koostöös.

1 Viimsi valla üldiseloostus

1.1 Asukoht

21 974 elanikuga (seisuga 01.01.2022) Viimsi vald asub Harju maakonna põhjarannikul samanimelisel poolsaarel. Viimsi valla pindala on 73 km², millest maismaaosa moodustab 47 km² ning saared 26 km². Vald piirneb lõunaosas Tallinna ja Maardu linnaga ning ligi ühe kilomeetri ulatuses ka Jõelähtme vallaga. Valla koosseisu kuulub 15 saart – Naissaar, Prangli ning väikesaared Kumbli, Aksi, Kräsuli, Keri, Seinakari, Tiirlod, Pandju, Vullikrunn, Sillikrunn, Sepakari, Hanekari, Lookari ja Lahesaar. Valla keskuseks on Viimsi alevik, mis asub u 10 km kaugusel Tallinna kesklinnast.

Joonis 1. Viimsi valla asukohakaart

Viimsi valla territooriumil asub vallakeskusena Viimsi alevik, lisaks Haabneeme alevik ja 20 küla: Kelvingi, Laiaküla, Leppneeme, Lubja, Metsakasti, Miiduranna, Muuga, Pringi, Pärnamäe, Püüsi, Randvere, Rohuneeme, Tammneeme, Äigrumäe, Kelnase, Idaotsa, Lääneotsa, Lõunaküla/Storbyn, Tagaküla/Bakbyn, Väikeheinamaa/Lillängin.

Viimsi valla eduka arengu eelduseks on eelkõige lähedus pealinnale. Liiklusgeograafiline asend võimaldab valda pääsemist peamiselt Pirita-Merivälja, Pärnamäe või Muuga teed mööda. Lisaks läbivad valda Viimsi-Randvere, Viimsi-Rohuneeme, Leppneeme tee ja Muuga tee kõrvalmaanteed. Saartevahelise ühendusena toimuvad regulaarseid Leppneeme-Kelnase liinil, lisaks toimuvad tellimusreisid väikesaartele. Valla maismaa idaosas asub Muuga sadam, mis hea raudtee- ja maanteeühenduse tõttu etendab olulist osa Eestit läbivate transiitkaupade mahust.

1.2 Rahvastik

Rahvastikuregistri andmeil elas Viimsi vallas 2022 aasta 1. jaanuari seisuga 21 974 elanikku. Viimsi rahvastiku arv on püsinud pidevas kasvutrendis. Valla elanike kasvu peamine allikas on seni olnud sisseränne, peamiselt Tallinnast. Valdavalt on sisserändajad olnud noored (sh noored perekonnad), kes näevad Viimsi valda sobiva elukeskkonnana laste kasvatamiseks¹.

Tabel 1. Rahvaarvu muutus viimasel viiel aastal Viimsi vallas. Alus: Rahvastikuregister

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Viimsi vald	19 042	19 782	20 359	20 728	21 358	21 974

1.3 Elamumajandus ja infrastruktuur

Statistikaameti andmetel² oli 2021. aastal Viimsi vallas kokku 4 065 eramut, 508 kahe korteriga elamut, 3 075 kolme ja enama korteriga elamut ning 54 mitteelamut. See teeb kokku 7 702 jäätmetekkekohta majapidamistelt.

Veevarustus- ja kanalisatsiooniteenuseid osutab Viimsi vallas vee-ettevõttena AS Viimsi Vesi, lisaks tegutseb 8 väikest piirkondlikku veeühistut. Ühisveevarustus on olemas valla mandriosas ning Prangli saarel, kuhu on rajatud 3 puurkaevu. Ülejäänud saartel ühisveevarustuse süsteem puudub. Ühiskanalisatsioon on olemas üksnes valla mandriosas. Elanikud, kellel ühisveevarustus ja -kanalisatsioon puuduvad, saavad joogivee peamiselt puur- või salvkaevudest ning reoveekäitlus on lahendatud kuivkäimla või iseseisva kogumismahutiga kinnistul³.

Viimsi vallas on üks ühendatud kaugküttepiirkond – Viimsi ja Haabneeme, mis saab oma soojuse 2018.–2020. aastal rajatud biokatlamajast. Kaugküttepiirkonnas pakub teenust Adven Eesti AS. Muus osas toimib lokaalküte tarbija valikul. Mitmetel ettevõtetel on autonoomsed katlamajad, mis rahuldavad konkreetse ettevõtte vajadusi. Väikeelamutes kasutatakse nii vedel- kui tahkekütuseid, Haabneeme ja Viimsi alevikus ning Miiduranna külas kasutavad väikeelamud gaasikütet.⁴

Viimsi Vallavalitsuse hallatavate asutuste hulgas on 1 munitsipaallasteaed, mis koosneb 8 lasteaiamajast, 5 üldhariduskooli, Viimsi Raamatukogu, Prangli Rahvamaja, Viimsi Noortekeskus, Viimsi Muusikakool, Viimsi Kunstikool ning Viimsi Hoolekandekeskus. Viimsi valla konsolideerumisgruppi kuuluvad järgmised tütarettevõtted: SA Rannarahva Muuseum, SA Rannapere Pansionaat, OÜ Viimsi Haldus, AS Viimsi Vesi ja SA Kultuuri- ja Hariduskeskus Viimsi Artium. Viimsi vallal on nimetatud asutustes 100%-line osalus.

¹ Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2021-2025

² [Statistika Andmebaas](#): RL21207: Asustatud tavaeluruumid, 31. detsember 2021

³ Viimsi valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2019-2030

⁴ Viimsi valla soojusmajanduse arengukava 2016 – 2026

1.4 Ettevõtlus

Paljud Viimsi vallas asuvad ettevõtted omavad rahvusvahelist haaret ning valla majandusstruktuur on mitmekesine. Statistikaameti andmebaasi⁵ alusel oli Viimsi valla statistilisse profiili kuuluvatest ettevõtetest 2021. aastal registreeritud 2908 ettevõtet ning viimase viie aasta jooksul on ettevõtete arv aasta-aastalt tõusnud. Valdav enamus vallas tegutsevatest ettevõtetest on väikeettevõtted, kus töötajate arv jääb alla kümne. 2021. aastal oli selliseid ettevõtteid kokku 2810. Üle 250 töötajaga ettevõtteid on omavalitsuses üks ning selleks on juhtumestiku tarvikute tootmisega tegelev Konesko AS. Ettevõtteid, mille töötajate arv jääb vahemikku 10–49 oli 2021. aastal omavalitsuses kokku 82 ning ettevõtteid, mille töötajate arv jääb vahemikku 50–249 oli omavalitsuses kokku 15. Suurimad tööandjad omavalitsuses on Konesko AS, laadungikäitlusega tegelev DBT AS, eriarstiabi teenust pakkuv Fertilitas AS ning Viimsi Vallavalitsus.

Statistikaameti andmetel⁶ oli 2021. aasta seisuga peamisteks tegevusvaldkondadeks omavalitsuses kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus (595 ettevõtet), hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont (470 ettevõtet), ehitus (268 ettevõtet) ning kinnisvaraalane tegevus (210 ettevõtet).

1.5 Looduskeskkond

Viimsi vald jääb Põhja-Eesti rannikumadaliku ja Soome lahe saarte maastikurajooni, mis paikneb Soome lahe kohal asuva jäätumiseelse kulutusnõo lõunaserval, kuhu jääb paekalda jalamil olev maariba koos selle ees meres asuvate Eesti saartega. Viimsi poolsaare rannajoone pikkuseks on ligikaudu 28 km, Naissaarel on see u 24 km ning Pranglil u 26 km.

Terviseameti andmetel⁷ paikneb Viimsi valla territooriumil neli ametlikku supluskohta, milleks on Haabneeme, Kelvingi, Randvere ja Rohuneeme rannad. Lisaks on elanikele ja turistidele harjumuspäraseks kujunenud kasutada saarte rannaribasid. Ametlikke sadamaid⁸ jääb sadamaregistri alusel Viimsi valla territooriumile (k.a saartele) 12. Pringi külas asub mere ääres ka Viimsi Vabaõhumuuseum, kus korraldatakse erinevaid üritusi. Haabneeme rannas on suviseks traditsiooniks kujunenud nii võrkpalli kui rannatennise võistlused.

Viimsi valla territooriumile jääb tervikuna või osaliselt 2 maastikukaitseala, milleks on Prangli maastikukaitseala ja Naissaare looduspark. Lisaks ka kuus kohaliku tasandi

⁵ [Statistika Andmebaas](#): ER032: Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted töötajate arvu ja haldusüksuse järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018

⁶ [Statistika Andmebaas](#): ER0309: Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted haldusüksuse ja tegevusala (EMTAK 2008) järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018

⁷ Suplusvesi https://vtiav.sm.ee/index.php/?active_tab_id=SV

⁸ Sadamaregister <https://www.sadamaregister.ee/sadamad>

kaitseala, milleks on Rohuneeme, Krillimäe, Leppneeme-Tammneeme, Mäealuse, Lubja klindiastangu ja Haabneeme-klindiastangu maastikukaitsealad. Hoiualasid on Viimsi valla territooriumil üks ning selleks on Prangli hoiuala. Lisaks on looduskaitse alla võetud kaitsealuse puistuna Viimsi sanglepik ning kaitsealuse pargina Viimsi mõisa park. Kaitstava looduse üksikobjekte on valla territooriumil kokku 10 ning kaitstavateks tüüpideks on puud, rändrahnud ja kivid ning pinnavormina Viimsi koobas (Viimsi kuradikoobas).

Rahvusvahelise tähtsusega Natura 2000 võrgustiku loodusalasid jääb osaliselt või täielikult Viimsi valla territooriumile 2 – Naissaare loodusala ja Prangli loodusala.

Pinnaveekogusid on Viimsi valla territooriumil üsna vähe. Põhilisteks vooluveekogudeks on maaparanduskraavid ning Mähe oja. Looduslikud järved paiknevad Idaotsa külas (Nimetu järv) ja Püüsi külas (Vilkjärv). Pärnamäe külas asub tehisjärvena Pärnamäe veehoidla.

Viimsi valla maismaaterritooriumil ei asu keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel olevaid maardlaid. Mereterritooriumil asub Naissaarest ida ja lõuna suunas Naissaare liivamaardla, mille mäeeraldisele Naissaare II liivakarjäär on väljastatud kaevandamisluba kehtivusega kuni 08.08.2031. Lisaks asub Prangli saarest loodesuunas Kuradimuna liivamaardla, kuid kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldised antud maardlas puuduvad.

Joonis 2. Viimsi loodusfotokonkurssil „Aastaring Viimsis 2021“ osaleja foto

2 Ringmajanduse ja jäätmehoolduse õiguslikud alused ja arengudokumendid

2.1 Jäätmehoolduse õiguslikud alused

Viimsi valla JÄAK tugineb mitmetele rahvusvahelistele, riiklikele ja omavalitsuse tasandi dokumentidele, mistõttu on jäätmekava koostamisel analüüsitud nii rahvusvahelisi, riiklikke kui kohalikke õigusakte, planeeringuid ja arengukavasid.

2.1.1 Euroopa Liidu õigusaktid

Euroopa Liidu keskkonnapoliitika koosneb mitmesajast seadusandlikust aktist, jäätmehoolduse seisukohalt on olulisemad järgmised raamküsimesi käsitlevad õigusaktid:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ (jäätmete raamdirektiiv), millega kehtestatakse õiguslik raamistik jäätmete käitlemiseks ühenduses;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1013/2006 (jäätmeeveo määrus), millega kehtestatakse menetlused ja kontrollimeetmed jäätmesaadetistele olenevalt nende päritolust, sihtkohast ja marsruudist, veetavate jäätmete liigist ja käitlusviisist sihtkohas;
- 3) Euroopa Komisjoni otsus 2014/955/EL, millega kehtestatakse jäätmenimistu.

Jäätmekäitlust käsitlevad Euroopa Liidu tasandil järgmised õigusaktid:

- 1) Nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ (prügiladirektiiv), millega sätestatakse tehnilised nõuded prügilatele ja erinõuded prügi vastuvõtmisele prügilates ning kehtestatakse prügilate kategooriad ladestatavate jäätmete tüübi alusel;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2019/883/EL, millega sätestatakse nõuded laevajäätmete üleandmiseks sadamates ;
- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta, millega sätestatakse nõuded õhku, vette või pinnasesse juhitava heite vältimiseks ja piiramiseks ning jäätmete tekke vältimiseks suurtes tööstuskäitistes.

Jäätmevooge käsitlevad Euroopa Liidu tasandil järgmised õigusaktid:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2018/852/EL (pakendidirektiiv), millega sätestatakse nõuded pakendijäätmete vältimise, taaskasutamise ja ringlussevõtu ning pakendite korduskasutamise kohta;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid;
- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta;
- 4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta;

- 5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1907/2006/EÜ, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist;
- 6) Nõukogu direktiiv 96/59/EÜ polüklooritud bifenüülide ja polüklooritud terfenüülide (PCB/PCT) kõrvaldamise kohta;
- 7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 2019/1021/EL püsivate orgaaniliste saasteainete kohta;
- 8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 528/2012/EL, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist;
- 9) Nõukogu direktiiv 87/217/EMÜ asbestist põhjustatud keskkonnareostuse vältimise ja vähendamise kohta;
- 10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jäätmete käitlemise kohta;
- 11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1257/2013/EL laevade ringlussevõtu kohta.

2.1.2 Eesti õigusaktid

Peamine õigusakt, mis reguleerib Eesti Vabariigis jäätmemajandusega seonduvat, on [jäätmeseadus](#), milles on püstitatud üleriigilised jäätmehoolduse arendamise eesmärgid ja põhimõtted. Jäätmeseadusega määratud eesmärkide saavutamiseks ja jäätmemajanduse planeerimiseks koostatakse riigi ning kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavad. Vastavalt jäätmeseadusele on jäätmekäitluse planeerimine ja suunamine oma haldusterritooriumil omavalitsuste ülesanne.

Lisaks jäätmeseadusele reguleerib jäätmete käitlemist [pakendiseadus](#). Pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteem peab olema kohaliku omavalitsuse tasandil korraldatud selliselt, et saavutatakse pakendiseaduses toodud pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse eesmärgid ja kehtestatud sihtarvud. Pakendiseadus sätestab pakendile ja pakendi kasutamisele esitatavad üldnõuded, pakendi ja pakendist tekkivate jäätmete vältimise ja vähendamise meetmed, pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteemi korralduse ning vastutuse kehtestatud nõuete täitmata jätmise eest.

Jäätmekäitluse järelevalve toimimist reguleerib [keskkonnajärelevalve seadus](#), mis kehtestab riiklikku keskkonnajärelevalvet teostavate ja juhtivate ning riiklikule järelevalvele allutatud isikute õigused ja kohustused. Keskkonnajärelevalve seaduse järgselt on kohalik omavalitsusorgan või -asutus üks keskkonnajärelevalve teostajatest.

2.1.3 Viimsi valla jäätmekäitlusalased õigusaktid

Kohaliku omavalitsuse erinevate õigusaktidega täpsustatakse jäätmehoolduse arendamise erinevaid aspekte.

Viimsi Vallavolikogu 11.03.2014 määrusega nr 8 on vastu võetud "Viimsi valla jäätmehoolduseeskiri". Viimsi valla jäätmehoolduseeskirja eesmärgiks on säilitada Viimsi vallas puhas ja tervislik elukeskkond, vähendada jäätmete koguseid ning soodustada jäätmete taaskasutamist.

Eeskiri määrab kindlaks jäätmehoolduse üldnõuded, korraldatud jäätmeveo korra, ehitus- ja lammutustöödel tekkivate jäätmete (edaspidi ehitusjätmed), ohtlike jäätmete, jäätmejaamas kogutavate jäätmete ning tervishoiu-, hoolekande- ja veterinaarteenuse osutamisel tekkivate jäätmete (edaspidi tervishoiujätmed) käitlemise korra valla haldusterritooriumil ja on kohustuslik kõikidele juriidilistele ning füüsilistele isikutele. Viimsi valla uus jäätmehoolduseeskiri võeti vastu 20.09.2022 määrusega nr 15 ning jõustub alates 01.01.2023. Uue jäätmehoolduseeskirja eesmärk ei muutu ning jäätmehoolduseeskirjaga määratakse lisaks käesoleval ajal kehtivas jäätmehoolduseeskirjas sätestatud kordadele ja nõuetele ka jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamise nõuded.

Viimsi Vallavolikogu 20.06.2017 määrusega nr 10 on vastu võetud „Viimsi valla heakorra eeskiri“. Valla heakorra eeskirja eesmärgiks on koos riigi ja valla vastavate õigusaktidega tagada vallas puhtus ja heakord. Eeskiri sätestab muuhulgas valla avalikus ruumis ja avalikel üritustel jäätmehoolduse nõuded (jäätmemahutite olemasolu tagamine kinnistutel ja avalikel üritustel, prügistamise keelamine jms).

Viimsi Vallavolikogu 15.12.2015 määrusega nr 23 on vastu võetud „Viimsi vallas avaliku ürituse korraldamise ja pidamise kord“, millega kehtestatakse avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuded Viimsi valla haldusterritooriumil. Eeskiri sätestab avalikel üritustel eriliigiliste jäätmemahutite kasutamise nõude ning ühekordsest plastist toidu ja joogi serveerimise keelu.

Viimsi Vallavalitsuse 29.04.2020 määrusega nr 8 on vastu võetud „Viimsi valla jäätmevaldajate registri põhimäärus“. Määrusega on kehtestatud Viimsi valla jäätmevaldajate registri (edaspidi register) pidamise kord, andmete koosseis, andmete registrisse kandmise ning registri haldamise kord.

2.2 Ringmajanduse ja jäätmehoolduse arengudokumendid

2.2.1 Euroopa Liidu arengudokumendid

Kui senine Euroopa Liidu jäätmepoliitika põhitähelepanu oli suunatud eelkõige jäätmehierarhia põhimõtete edendamisele, siis vastavalt 2020. aastal Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud [ringmajanduse tegevuskavale](#) on see integreeritud laiemasse ringmajanduse edendamise konteksti. Euroopa Liidu ringmajanduse tegevuskava on üheks Euroopa Liidu roheline kokkuleppe nurgakiviks ning selle eesmärk on saavutada ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega Euroopa, kus aastaks 2050 on saavutatud kliimanetraalsus ja ressurside jätkusuutlik kasutus ning tagatud piisav majanduskasv. Seejuures tuleb kaitsta ja säilitada ELi looduskapitali ning kaitsta kodanike tervist ja heaolu

keskkonnasaastega seotud ohtude ja mõjude eest. EL ringmajanduse tegevuskava keskendub eelkõige jäätmetekke vältimisele ja vähendamisele, ringmajanduslikule tootedisainile ja ringsele tootmisele, et hoida kasutatud ressursse EL-i majanduses võimalikult kaua. Euroopa Komisjoni tegevuskavas on välja toodud seitse ringmajanduse edendamise seisukohast olulist valdkonda – pakendid; plast; tekstiil; elektroonikaromud; patareid, akud ja sõidukid; toit, vesi ja toidained; hooned ja ehitus. Antud valdkondadele tuleb senisest enam tähelepanu pöörata ja töötada välja eraldi meetmed ja eesmärgid (sh nende rakendamiseks vajalik õiguslik raamistik).

Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 191 lõike 2 kohaselt seab Euroopa Liidu keskkonnapoliitika eesmärgiks kaitstuse kõrge taseme, võttes seejuures arvesse liidu eri piirkondade olukorra mitmekesisust. ELTL rajaneb nii ettevaatusprintsipi kui ka põhimõtetel, mille järgi tuleb kasutusele võtta ennetusmeetmeid ja keskkonnakahjustus tuleb heastada eeskätt kahjustuse kohas. Saastaja peab aga saastamise eest maksma.

ELTL toob välja järgmised põhimõtted, mida tuleb keskkonnakaitse meetmete (sh jäätmekäitluse) kujundamisel rakendada – kaitstuse kõrge tase; ettevaatuspõhimõte; vältimispõhimõte; saastaja vastutuse põhimõte.

Neid põhimõtteid täiendab omakorda Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ (jäätmete raamdirektiiv), mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid, millest tulenevad järgmised põhimõtted:

- **viieastmeline jäätmehierarhia ja jäätmete vältimise põhimõte** – esmajärjekorras tuleb jäätmeteket vältida. Jäätmete käitlemisel tuleb eelistada nende korduskasutust, kui see ei ole võimalik, siis materjalina ringlussevõttu. Vähem tuleb eelistada muud taaskasutamist ning vähim eelistatud võimalus on jäätmete kõrvaldamine, sh ladestamine;
- **iseseisvuse ja läheduse põhimõte** – jäätmehoolduse kavandamisel ja muus jäätmehooldust suunavas tegevuses juhinduvad haldusorganid põhimõttest, et jäätmekäitluskohtade võrgustik peab olema lõimitud nii, et oleks tagatud segaolmejäätmete käitlemine tekkekohale võimalikult lähedal, samuti kõigi tekkinud jäätmete kõrvaldamine, arvestades jäätmekäitluse hierarhia põhimõtet, parimat võimalikku tehnikat, geograafilisi olusid ja vajadust spetsialiseeritud rajatiste järele seoses teatavate jäätmeliikidega;
- **laiendatud tootjavastutuse põhimõte** – tootja on kohustatud tagama tema turule lastud tootest tekkivate jäätmete kogumise ja nende taaskasutamise või kõrvaldamise ning katma nende tegevustega seotud kulud (sh peab olema selle kohustuse täitmiseks piisav tagatis). Sealjuures võib tootja valida, kas ta täidab kohustused individuaalselt, annab need kirjaliku lepinguga üle tootjate ühendusele või ühineb tootjate ühendusega.
- **ringmajanduse põhimõte** – lineaarse majandusmudeli asendamine ringmajandusega, mille eesmärgiks on säilitada materjalide ja toodete väärtust

võimalikult kaua. Jäätmeteket ja materjalikasutust on kavas vähendada miinimumini ning kui toote kasutusaeg on jõudnud lõpule, hoitakse materjal tootmises ja kasutatakse seda üha uuesti, et luua rohkem lisaväärtust.

2.2.2 Eesti arengudokumendid

Eesti jäätmehoolduse eesmärgid toetuvad eeskätt Euroopa Liidu ringmajanduse tegevuskavas ja jäätmealastes õigusaktides toodud nõuetele ja eesmärkidele, mis tuleb üle võtta ka Eesti seadusandlusse. Eesti jäätmehooldust reguleerivad peale siseriiklike, sh kohaliku omavalitsuse õigusaktide ka erinevad suunava põhimõttega riiklikud ja kohaliku omavalitsuse arengudokumendid.

[Eesti keskkonnanstrateegia aastani 2030](#) on riigi keskkonnavalase tegevuse kavandamise ja rahvusvahelise koostöö arendamise alus, mille eesmärk on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele.

Jäätmete osas on keskkonnanstrateegias püstitatud eesmärk, et aastal 2030 peab olema tekkivate jäätmete ladestamine vähenenud 30% ning oluliselt peab olema vähendatud tekkivate jäätmete ohtlikkust. Jäätmete ladestamise vähendamiseks on esiteks oluline vähendada märkimisväärselt jäätmeteket, kasutades sealjuures tõhusamalt loodusvarasid ja muid ressursse. Selleks on oluline katkestada seosed ühelt poolt jäätmetekke ja loodusvarade kasutamise ning teiselt poolt majanduskasvu vahel, see tähendab, et majanduskasv ei tohi põhjustada loodusvarade kasutamise ja jäätmekoguste ning negatiivse keskkonnamõju suurenemist. Teiseks on oluline suurendada jäätmete sortimist, taaskasutamist, sealhulgas ringlussevõttu, et vähendada kõrvaldatavate jäätmete kogust miinimumini. Oluline on vähendada ka jäätmete ohtlikkust ning ohtlike ainete sisaldust jäätmetes, mis ühtlasi väldib jäätmete käitlemisel õhku, vette ja pinnasesse sattuvate heitkoguste suurenemist. Strateegia alusel töötatakse välja konkreetsemad tegevused, mis fikseeritakse perioodiliselt koostatavas [Eesti Keskkonnategevuskavas](#).

Kohalike omavalitsuste jäätmekavade koostamise aluseks on riigi jäätmekava. [Riigi jäätmekava 2014–2020](#) on heaks kiidetud Vabariigi Valitsuse 13. juuni 2014. a korraldusega nr 256. Riigi jäätmekava kehtivust pikendati tagasiulatuvalt keskkonnaministri otsusega 25.02.2021 kuni uue riigi jäätmekava kehtestamiseni.⁹

9

<https://dhs.riigikantselei.ee/avalikteave.nsf/documents/NT00377D4E?open&fbclid=IwAR2eUtvUVCcsf85qSpKGrvBFnQMTUcB4UXfStdXFLyX2CbrgU-xlVedQA>

Riigi jäätmekava 2014–2020 peamine eesmärk on jäätmekäitluse hierarhiat järgiv säästev jäätmehooldus.

Jäätmekava strateegilised eesmärgid on püstitatud jäätmekäitluse hierarhiat silmas pidades. Iga strateegilise eesmärgi elluviimiseks vajalik tegevus on koondatud kolmeks meetmeks, kusjuures jäätmekavas on esitatud vaid meetme kirjeldus ning mõõdikud meetme elluviimise hindamiseks. Tegevus, selle tähtajad ning teostajad on esitatud jäätmekava juurde kuuluvas dokumendis "Riigi jäätmekava 2014–2020 rakenduskava".

Esimene strateegiline eesmärk on vältida ja vähendada jäätmeteket, sealhulgas vähendada jäätmete ohtlikkust. Olmejäätmete tekke kasvuprotsent peab jääma alla $\frac{1}{2}$ sisemajanduse koguprodukti kasvuprotsendist ja pakendijäätmete tekke kasvuprotsent alla $\frac{2}{3}$ sisemajanduse kasvuprodukti kasvuprotsendist.

Teine strateegiline eesmärk on võtta jäätmed ringlusse või neid muul viisil maksimaalsel tasemel taaskasutada. Ringlussevõtu osakaal jäätmeliigi kogumassist pidi 2020. aastaks olema:

- 1) olmejäätmetel 50%;
- 2) pakendijäätmetel 60%;
- 3) biolagunevatel jäätmetel 13%;
- 4) ehitus-lammutusjäätmetel 70%.

Lisaks pidi elektroonikaromude kogumise osakaal olema jäätmete kogumassist 65% ja kantavate patarei- ja akujäätmete kogumise osakaal jäätmete kogumassist 45%.

Kolmas strateegiline eesmärk on vähendada jäätmetest tulenevat keskkonnariski, tõhustades muuhulgas seiret ning järelevalvet. Eesmärgiks võeti, et aastaks 2016 oleksid kõik suletud prügilad korrastatud.

Joonis 3. Jäätmehierarhia. Allikas: Keskkonnaministeerium, 2018.

Keskkonnaminister algatas 15.03.2021 käskkirjaga nr 131 „[Riigi jäätmekava 2022–2028](#)” ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamise. Uus riigi jäätmekava lähtub neljast strateegilisest eesmärgist:

- jätkusuutlik ja teadlik tootmine ja tarbimine;
- jäätmetekke vältimise ja korduskasutuse edendamine;
- ohutu materjaliringluse suurendamine;
- jäätmekäitlusest tulenevate mõjudega arvestamine nii inim- kui looduskeskkonnale tervikuna

Lisaks täidab jäätmekava mitmeid ÜRO kestliku arengu eesmäärke ja arvestab pikaajalises arengustrateegias „Eesti 2035” esile toodud arenguvajadustega ja toetab otseselt majanduse ja elukeskkonna strateegilist sihti.

Pärast riigi uue jäätmekava valmimist tuleb vajadusel ajakohastada ka kohalike omavalitsuste jäätmekavasid.

2.2.3 Viimsi valla arengdokumendid

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37 kohaselt peab iga omavalitsusüksusel olema arengukava, milles määratletakse lühi- ja pikaajalise arengu eesmärgid ning nende saavutamiseks kavandatavad tegevused.

[Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2021–2025](#) on vastu võetud 12. oktoobril 2021.a Viimsi Vallavolikogu otsusega nr 22 ning dokument on aluseks kavandatavatele investeeringuotsustele ja elluviidavatele arengutegevustele.

Viimsi valla arenguvision on Viimsi kujundamine parima elukeskkonnaga kodupaigaks. Viimsit nähakse kui rahulikku ja turvalist elukeskkonda – väärt elupaika kogu eluks!

Arenguvisioni elluviimine toimub peamiste strateegiliste fookuste ja tegevussuundade kaudu, mis kokku moodustavad ühtse terviku ning mille iga üksik komponent vajab teistega võrdselt tähelepanu.

Arengukavas seatud strateegilised fookused on järgnevad:

- Looduskeskkond;
- Elukeskkond;
- Haridus;
- Kommunaal ja taristu;
- Sotsiaalhoolekanne;
- Kultuur, sport ja terviseedendus;
- Ettevõtlus;
- Targalt juhitud vald

Jäätmemajandus on valdkonna „Looduskeskkond“ alavaldkond, mille strateegiline eesmärk on järgmine: Jäätmete majandamisel edendame keskkonnaohutut ja majanduslikult põhjendatud jäätmekäitlust, suuname võimalikult suures osas jäätmeid taaskasutusse.

Olulisemad tegevused strateegilise eesmärgi elluviimiseks on järgnevad:

- korraldatud jäätmeveo taastamine valla territooriumil;
- valla jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine;
- jäätmemajanduse pidev täiustamine nii valla mandriosal kui saartel;
- probleemsemate jäätmete jäätmejaama tasuta üleandmisvõimaluse korraldamine;
- pakendikoti või -konteineri teenuspunktide laiendamine pakendijäätmete kogumisel.

Joonis 4. Eriliigiliste jäätmete liigiti kogumine vallamaja juures. Allikas: Viimsi Vallavalitsuse fotokogu

3 Jäätmekava rakendamisega kaasnev keskkonnamõju

Jäätmeseaduse kohaselt on jäätmehoolduse arendamine oma haldusterritooriumil kohaliku omavalitsuse üks ülesannetest. Jäätmekavas püstitatud eesmärkide realiseerimine on kindlasti positiivse mõjuga ümbritsevale keskkonnale, kuna kavas loetletud tegevused aitavad korrastada jäätmekäitlust, suurendada jäätmete liigiti kogumist ja taaskasutust, vähendada prügilasse ladestatavate jäätmete koguseid ning seega ka ohtlike jäätmete sattumist keskkonda.

Järelevalve tõhustamise, korraldatud jäätmeveo toimimise ja sihipärase teavitustööga on võimalik vähendada prügi omavaliliste mahapaneku kohtade tekkimist ja muud seadusevastast jäätmete kõrvaldamist, nagu näiteks jäätmete põletamist või matmist.

Vältimaks negatiivset keskkonnamõju on tähtis pakkuda elanikele liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks mugavaid lahendusi võimalikult kodulähedaste üleandmisvõimaluste näol. See suurendab jäätmete liigiti kogumist ja vähendab ladestatavate jäätmete hulka, sealhulgas koormust keskkonnale.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 33 lõige 1 kohaselt on keskkonnamõju strateegiline hindamine kohustuslik kui strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatakse KeHJS seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust või kavandatav tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS seaduse § 6 lõigetes 2–4 sätestatust. Jäätmekavaga ei kavandata KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust. Jäätmekavaga kavandatakse rajada jäätmejaam, mis kuulub KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuse alla. Seega enne jäätmejaama rajamist tuleb läbi viia vähemalt keskkonnamõju hindamise eelhindang, selgitamaks välja, kas tegevusega võib kaasneda oluline keskkonnamõju.

Jäätmekavaga ei kavandata eeldatavalt selliseid tegevusi, mis võiksid avaldada olulist mõju või põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi, seada ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit või vara. Kavandatavate tegevustega ei kaasne mõjusid Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile.

Jäätmekavas kavandatavate tegevuste keskkonnamõju olulisus (nt jäätmejaama rajamine) selgitatakse tegevuste edasisel kavandamisel ning kui tuvastatakse olulise keskkonnamõju esinemise võimalus, viiakse läbi keskkonnamõju strateegilised hindamised või keskkonnamõju hindamised vastavate detailplaneeringute, projektide või tegevusloa taotluste tasandil.

4 Hetkeolukord jäätmete kogumisel ja käitlusel jäätmeliikide lõikes

4.1 Tekkivate jäätmete kogused liikide ja päritolu kaupa

Käesolevas JÄAK-s on olemasoleva olukorra kirjeldamisel kasutatud Viimsi Vallavalitsuse käsutuses olevat teavet ja riikliku jäätmetestatistika ning -aruannete andmeid. Riiklik jäätmetestatistika andmebaas koondab kokku tekitatud, kogutud ning käideldud jäätmekogused jäätmekäitlejate esitatud jäätmearuannete põhjal kuni aastani 2019. Alates 2020 on andmed leitavad Keskkonnaagentuuri koduleheküljelt. Antud andmestikud võimaldavad anda ülevaadet, kui suur osa tekkivatest jäätmetest taaskasutatakse või kõrvaldatakse. Statistikat kogutakse jäätmeliikide kaupa omavalitsuse täpsusega ning võimalik on eraldi käsitleda tekkivaid jäätmekoguseid ettevõtetes ja majapidamistes. Statistiliste andmete analüüsimisel on lähtutud andmetest perioodil 2016–2020, mis olid JÄAK-i koostamise perioodil kõige uuemad andmed.

Jäätmetestatistika võimaldab mõningaid andmeid ka jäätmete käitluse kohta, kuid kahjuks ei peegelda need täielikult tegelikku jäätmemajanduse olukorda omavalitsusüksustes. Peamine põhjus on, et jäätmekäitlejatel on küll kohustus pidada arvestust, millistest omavalitsustest jäätmeid vastu võetakse, kuid neil ei ole kohustust pidada eraldi arvestust selle kohta, millise omavalitsuse jäätmeid, millises koguses ja kuidas nad taaskasutavad. Taaskasutus jäätmeliikide lõikes kajastub jäätmekäitlejate jäätmevoogudes summaarselt, mitte üksikute omavalitsuste kaupa.

Viimsi valla jäätmete koguteke on olnud perioodil 2016–2020 langutrendis. Perioodil 2019–2020 on näha Viimsi valla jäätmetekkes küll olulist langust, kuid seevastu on samal ajal tõusnud jäätmete transpordi osakaal omavalitsusse. Peamiseks valda transporditavaks jäätmeliigiks oli 2020. aastal raud ja teras (jäätmekoodiga 17 04 05), mida transporditi Viimsi valda kokku 42 182 tonni. Antud jäätmeliiki transportisid Viimsi valda järgmised ettevõtted: Tolmet OÜ, Tolmet Tallinn OÜ, SIA „TOLMETS“ FIL ning METALLIST TRADE OÜ. Lisaks on samade ettevõtete poolt transporditud ka muid metallijäätmeid nagu näiteks metalliviilmed, metallisegud, mustmetallid ja värvilised metallid.

Vähesel määral (kuni 15% ulatuses kogu jäätmetekkest) on toimunud omavalitsuses ka jäätmete taaskasutamist. Taaskasutatavateks jäätmeliikideks on peamiselt erinevad valda transporditud metallijäätmed, aga ka kivid ja pinnas (jäätmekoodiga 17 05 04), mille taaskasutamisega tegeles ettevõtte Maatriks-RP OÜ Paekalda pinnasetäitekohas ja olmereovee puhastussetted (jäätmekoodiga 19 08 05), mille taaskasutamisega tegeles ettevõtte MSM OÜ ning neli eraisikut. Olmereovee puhastussetete taaskasutamine on seisnenud pinnastöötlusel põllumajanduses kasutamise eesmärgil või keskkonna ökoloogilise seisundi parandamiseks.

Suurem osa Viimsi vallas tekkivatest jäätmetest on transporditud omavalitsuse territooriumilt välja edasiseks käitluseks ning 2020. aastal esines väga suures mahus ka jäätmete eksporti välisriiki. Eksporditavaks jäätmeliigiks oli raud ja teras, millega tegeles ettevõtte Tolmet Tallinn OÜ ning raud ja teras eksporditi Türgi.

Üle poole (52%) 2020. aastal omavalitsuses tekkinud jäätmetest moodustasid erinevad ehitus- ja lammutusjäätmed. Olmejäätmete osakaal kogu 2020. a jäätmetekkest moodustas ligi 31% ning pakendijäätmete osakaal ligi 10%. Ülejäänud eriliigiliste jäätmete osakaal jäi kogutekkest alla 1%.

Tabel 2. Jäätmete teke ja käitlemine (kõik jäätmeliigid) Viimsi vallas aastatel 2016–2020 tonnides.
Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Koguteke (sh kogutud)	Transport sisse	Import	Taas- kasutatud	Määratlemata käitlemine	Transport välja	Eksport
2016	32 063.8	8.9	265.8	4 820.0	512.5	27 005.9	0.0
2017	30 954.8	13.4	0.0	20.0	251.8	30 696.4	0.0
2018	35 807.2	45.0	12.0	355.4	141.2	35 330.3	0.0
2019	24 796.3	272.3	0.0	631.9	52.5	27 374.3	0.0
2020	24 806.3	45 045.0	0.0	3 489.1	206.4	19 459.9	55 821.1

4.2 Olmejäätmed

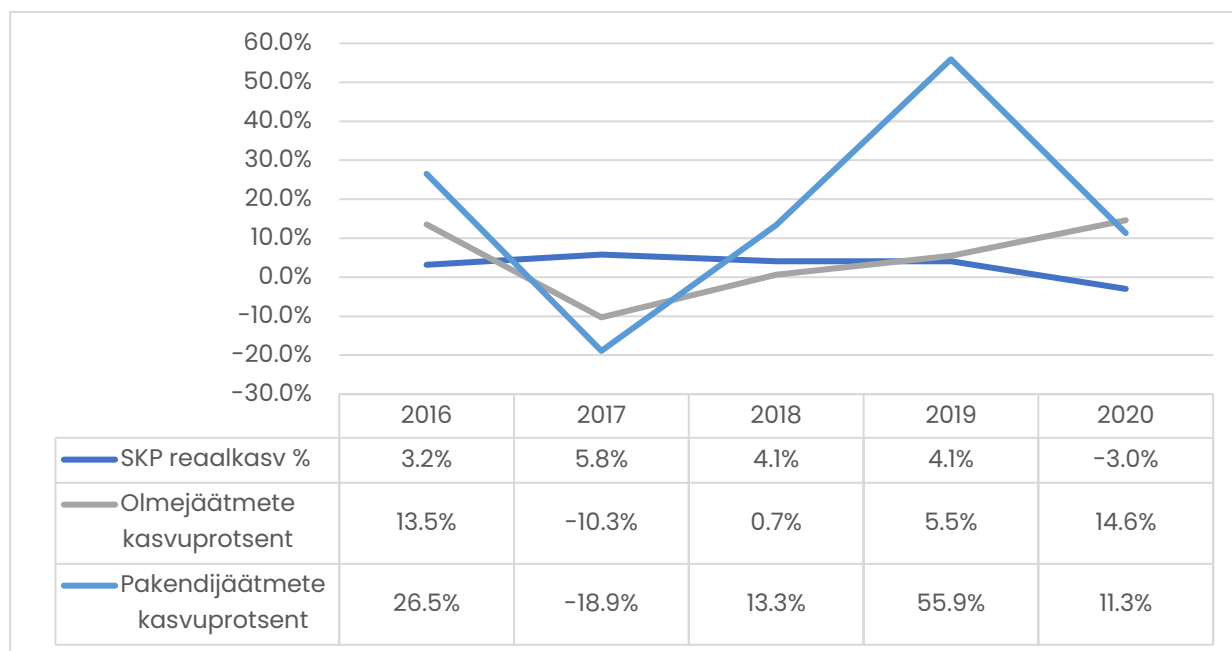
Olmejäätmed (jaotisekoodiga 20) on kodumajapidamiste jäätmed ja samalaadsed kaubandus-, tööstus- ja ametiasutusejäätmed, sealhulgas liigiti kogutud jäätmed. Olmejäätmetes võib sisalduda nii tava- kui ka ohtlikke jäätmeid. Olmejäätmed ei ole koostiselt ühtsed. Jäätmete koostise määravad paljud tegurid, nagu tarbimisharjumused, kohapealne liigiti kogumise määr, aasta-aeg, elamutüüp, elanike teadlikkus liigiti kogumisest jne.

Riigi jäätmekava 2014–2020 alusel on olmejäätmete tekkel otsene seos majandusolukorra ja üldise tarbimise tasemega. Mida paremini läheb riigi majandusel ning seeläbi inimestel, seda enam tarbitakse erinevaid tooteid ja teenuseid. Suurema tarbimisega kaasneb ka suurem jäätmetekke. Seetõttu on jäätmetekke vähendamise aluseks elanikkonna teadlikkus, tarbimisharjumused ning olukord, kus inimestele on jäätmete liigiti kogumine ja ära andmine võimalikult mugavaks tehtud. Vastavalt riiklikutele jäätmemajanduse eesmärkidele pidi olmejäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist olema 2020. aastaks 50% ning 2025. aastaks peab see olema juba 55%. 2018. aastal oli nimetatud näitaja Eesti keskmisena realselt 31% ehk 2020. aasta eesmärk ei ole käesolevaks ajaks täidetud¹⁰.

¹⁰ Riigi jäätmekava 2014–2020 täitmise aruanne. Tallinn 2020.

Järgneval joonisel on välja toodud Eesti SKP reaalkasv¹¹ ning Viimsi valla olme- ja pakendijäätmete kasvuprotsent perioodil 2016–2020, et võrrelda jäätmetekke seost majandusolukorraga. Olme- ja pakendijäätmete kasvuprotsendi arvutamisel on aluseks võetud jäätmete tekkekogus ühe elaniku kohta.

Võrreldes Viimsi valla olme- ja pakendijäätmete kasvuprotsenti majandusnäitajaga SKP, siis on näha, et Viimsi vallas puudub olme- ja pakendijäätmete tekkel igasugune seos SKP kasvuprotsendiga.

Joonis 5. Olme- ja pakendijäätmete kasvuprotsent ning SKP reaalkasv aastatel 2016–2020 Viimsi vallas.

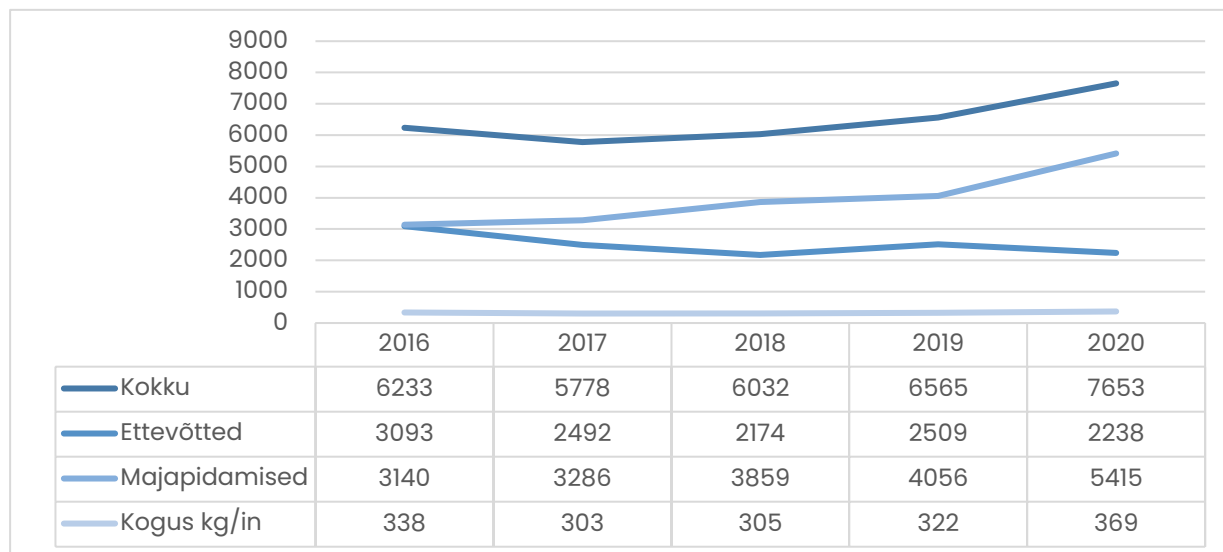
Jäätmeseaduse § 66 lõige 2 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo.

Viimsi valla territooriumilt kogutud olmejäätmete kogused jäätmeliikide ja koguste kaupa on esitatud JÄAK-i lisas 1. Kogutud prügi ehk segaolmejäätmete osas on tabelist näha, et ettevõtete segaolmejäätmete kogused on hakanud perioodi jooksul langema, seevastu on elanike segaolmejäätmete kogus kasvutrendis. Samas esineb sama tendents ka liigiti kogutud olmejäätmete kohta.

Vastavalt joonisel 6 kajastatule on näha, et Viimsi vallas kogutud olmejäätmete kogus on olnud mõõdukas kasvutrendis ning seda eelkõige majapidamiste jaotuses. Ettevõtete jaotuses on vaadeldava perioodi jäätmete mõnevõrra langenud.

¹¹ RMi pikaajaline prognoos kuni 2070 (10.09.2021): <https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigieelarve-ja-majandus/majandusprognoosid>

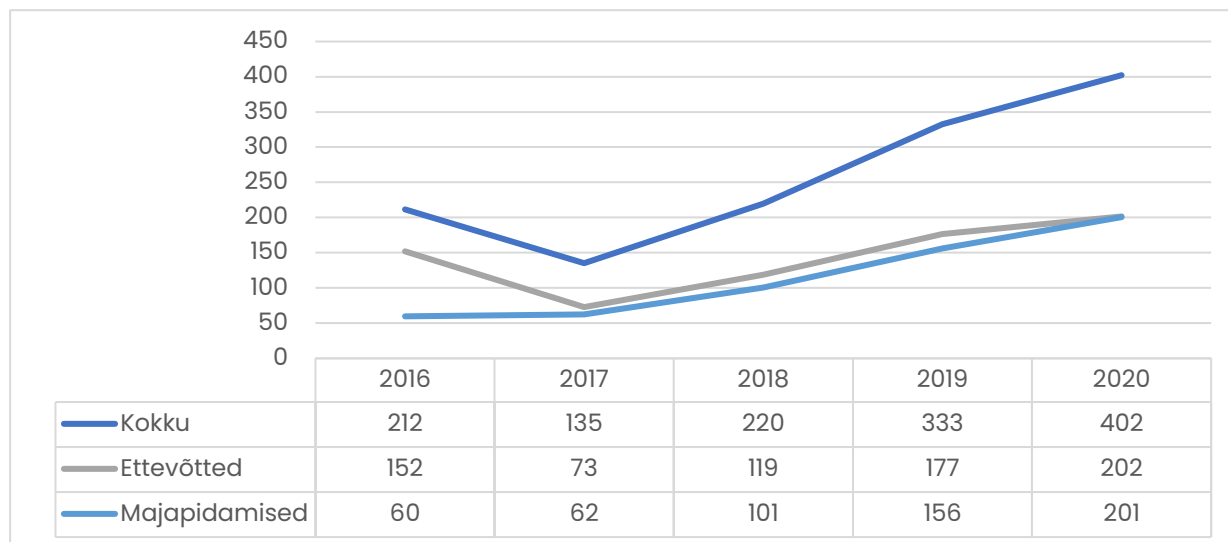
Olmejäätmete koguteke omavalitsuses on jäätmearuandluse põhjal olnud suurusjärgus 5778 – 7653 tonni.

Joonis 6. Olmejäätmete koguteke Viimsi valla haldusterritooriumil aastatel 2016–2020 tonnides.

Allikas: Keskkonnaagentuur.

Eurostati¹² andmetel tekkis 2020. aastal Eestis elaniku kohta keskmiselt 383 kilogrammi olmejäätmeid. Viimsi vallas kogutud olmejäätmete kogused ühe elaniku kohta on olnud viimasel viiel aastal vahemikus 303–369 kg/in, mis on olmejäätmete kogutekke kohta arvutatuna üsna ligilähedased Eesti keskmisega.

Joonis 7. Viimsi valla haldusterritooriumilt kogutud paberi- ja kartongijäätmed aastatel 2016–2020 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Viimsi vallas tekkivate paberi- ja kartongijäätmete teke on kajastatud joonisel 7, millest nähtub, et nii majapidamiste kui ettevõtete jaotuses on alates 2017. aastast paberi- ja kartongijäätmete teke märgatavalt kasvanud. Tekke kasvule on kaasa

¹² Eurostat andmebaas: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/cei_pc031/default/table?lang=en

aidanud paranevad liigiti kogumise harjumused ja lahuskogumise süsteemi arendamine. Paberi- ja kartongijäätmete koguteke on vaadeldaval perioodil jäänud vahemikku 135 – 402 tonni aastas.

Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal (arvestades olmejäätmete hulka ka pakendijäätmed) on viimasel viiel aastal jäänud vahemikku 26–37%¹³. [Tegu on üsna madala näitajaga](#). Samas on alates 2017. aastast liigiti kogumise osakaal hakanud kasvama, mida võib pidada positiivseks näitajaks. 2020. aastal oli liigiti kogutud olmejäätmete osakaal 35%.

Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest 2020. aasta andmete alusel on esitatud tabelis 3. Enamiku liigiti kogutud jäätmetest moodustavad pakendijäätmed, sellele järgnevad paber ja kartong, biolagunevad jäätmed ja ohtlikud jäätmed. Ülejäänud liigiti kogutud jäätmeliikide osakaal kogu olmejäätmete (sh pakendijäätmete) tekkest jääb alla 1%.

Perioodil 2016–2019 ei ole olmejäätmetele omavalitsuses taaskasutust toimunud, 2020. aastal on toimunud vähesel määral metallijäätmete taaskasutust. Üldiselt transporditakse olmejäätmed omavalitsuse territooriumilt välja edasiseks käitluseks.

Tabel 3. Liigiti kogutud jäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest Viimsi vallas 2020. aastal.

Jäätmeliik	Liigiti kogutud 2020. aastal tonnides	Liigiti kogutud jäätmete osakaal %	Arvestuslik % segaolmejäätmetes ¹⁴	Arvutuslik kogus segaolmejäätmete hulgas, tonnides	Koguteke (teoreetiliselt olmejäätmete hulgas + liigiti kogutud), tonnides
Plast	28.1	0.8	18.71	1 220.2	1 248.2
Tekstiil ja rõivad	19.8	0.6	6.4	417.4	437.2
Biolagunevad jäätmed	352.0	9.8	26.85	1 751.0	2 103.0
Klaas	0.0	0.0	6.73	438.9	438.9
Paber ja kartong	402.3	11.2	18.95	1 235.8	1 638.1
Puit	0.0	0.0	1.69	110.2	110.2
Metallid	19.8	0.6	2.66	173.5	193.3
Elektroonika	0.1	0.0	0.85	55.4	55.5
Ohtlikud jäätmed	50.8	1.4	0.06	3.9	54.7
Pakendid	2 454.3	68.4	35.35	2 305.3	4 759.7

¹³ Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal = liigiti kogutud jäätmed (B) x 100 / kogu jäätmete (A). A - kogu jäätmete. Liidetud kokku kõik olmejäätmed (koodiga 20)+ pakendijäätmed (koodiga 15 01); B – liigiti kogutud jäätmed. Liidetud kokku liigiti kogutud pakendid + liigiti kogutud olmejäätmed (siia ei kuulu segaolmejäätmed).

¹⁴ Arvutusel võetud arvesse SEI Tallinn "Segaolmejäätmete koostise uuringu" põhjal saadud tulemusi vastavalt Tallinna keskmisele https://www.envir.ee/sites/default/files/sortimisuuringu_lopparuanne.pdf

Olmejäätmete liigiti kogumisel tekkekohas tuleb vastavalt keskkonnaministri 03.06.2022 määrusele nr 28 " Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused" liigiti koguda vähemalt järgmised jäätmeliigid vastavalt jäätmenimistu jäätmeliikide või alajaotiste koodidele:

- 1) paber ja kartong (20 01 01);
- 2) plastid (20 01 39);
- 3) metallid (20 01 40);
- 4) klaas (20 01 02);
- 5) biolagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01);
- 6) biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed (20 01 08);
- 7) bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03);
- 8) pakendid (15 01), sealhulgas paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02), puitpakendid (15 01 03), metallpakendid (15 01 04), komposiitpakendid (15 01 05), klaaspakendid (15 01 07), tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid;
- 9) puit (20 01 38);
- 10) tekstiil (20 01 10, 20 01 11);
- 11) suurjäätmed (20 03 07);
- 12) probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36);
- 13) ravimijäätmed (20 01 32, 20 01 31*, 20 01 95*, 20 01 96*, 20 01 97*, 20 01 98*)
- 14) ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga "*" tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*.

Kohaliku omavalitsuse üksus peab keskkonnaministri määruse nr 28 § 3 lg 1 järgi korraldama kõikide eelnimetatud jäätmeliikide liigiti kogumise.

Riikliku jäätmestatistika andmete kohaselt ei ole 2020. aastal Viimsi vallas kogutud majapidamises tekkivaid klaasijäätmeid (katkised klaasnõud, vaasid, peeglid jms), ravimijäätmeid, bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed ning puidujäätmeid. Samas on tõenäoliselt tegu statistika eripäraga kuna Viimsi valla elanikud saavad eelpool nimetatud jäätmeid viia nii Vanapere kui Pärnamäe jäätmejaamadesse. Pärnamäe jäätmejaama puhul võib olla tekkinud olukord, kus jäätmed on deklareeritud Tallinna linna statistika alla.

4.2.1 Olmejäätmete kogumissüsteem

Viimsi valla mandriosa haldusterritoorium on hõlmatud korraldatud jäätmeveoga ühe jäätmeveopiirkonnana. Hõlmatud jäätmeliikideks on segaolmejäätmed, paber ja kartong, biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed, biolagunevad aia- ja haljastujäätmed (lisateenus ettetellimisel) ning suurjäätmed (lisateenus ettetellimisel). Jäätmete vedamise ainuõigus Viimsi poolsaarel on perioodil 01.08.2020 – 31.07.2025 AS-l Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus. Jäätmeveo ainuõigus tähendab seda, et veopiirkonnas võib olmejäätmete kogumise ja äraveo teenust osutada üksnes ainuõiguse saanud jäätmevedaja ning teised jäätmevedajad ei tohi antud veopiirkonnas teenuseid osutada. Korraldatud jäätmeveoga loetakse automaatselt liitunuks kõik piirkonnas asuvad jäätmevaldajad, nii eramajade omanikud, korteriühistud kui ka ettevõtjad.

Prangli saarel ja Naissaarel ei toimu korraldatud jäätmevedu Jäätmeseaduse §66 tähenduses. Prangli saarel teostab majapidamistelt segaolmejäätmete kogumist ja ülevedu mandrile perioodil 01.04.2021 – 31.03.2023 hankelepingu alusel AS Ragn-Sells. Ühtlasi on jäätmevedaja hankelepingu järgi kohustatud korraldama Kelnase sadama territooriumilt klaaspakendite kogumise (paigaldades sadama territooriumile kogumiskonteineri ning organiseerima selle tühjendamise) ning avalike prügikastide tühjendamise kogu Prangli saare territooriumilt. Lisaks kogutakse Prangli saarel eraldi paberit ja kartongi, mis pressitakse enne mandrile vedu kokku. Naissaarel paikneb sadamas kolm segaolmejäätmete süvamahutit, mille tühjendamise organiseerib Viimsi Vallavalitsus vastavalt konteinerite täitumisele.

Viimsi valla territooriumil asub Vanapere jäätmejaam Püünsi külas. Lisaks on koostöös Tallinna linnaga Viimsi valla elanikel võimalus jäätmeid viia Pärnamäe jäätmejaama. Jäätmejaamades võetakse muuhulgas vastu ka ohtlikke jäätmeid ning elektri- ja elektroonikajäätmeid. Patareide kogumiseks on lisaks jäätmejaamadele paigutatud vallas asuvatesse kauplustesse vastavad kogumiskastid. Patareisid kogutakse ka Prangli saarel jäätmemaja juures. Ravimijäätmeid saab üle anda lisaks jäätmejaamadele (kuni 2 kg korraga) ka apteekidesse.

Viimsi vallas puudub võimalus haljastujäätmete kompostimiseks. Haljastujäätmeid on võimalik aastaringselt üle anda Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamadesse või üle anda korraldatud jäätmeveo raames lisateenusena ettetellimisel. Väikesaartel, aga ka osades mandriosa eramajapidamistes toimub haljastujäätmete kompostimine oma kinnistu piires. Prangli surnuaeda on paigaldatud ka aia- ja haljastujäätmete kogumiskonteiner, mida tühjendatakse AS Ragn-Sells poolt vastavalt täituvusele.

Joonis 8. Vanapere jäätmejaam. Allikas: Viimsi Vallavalitsuse fotokogu

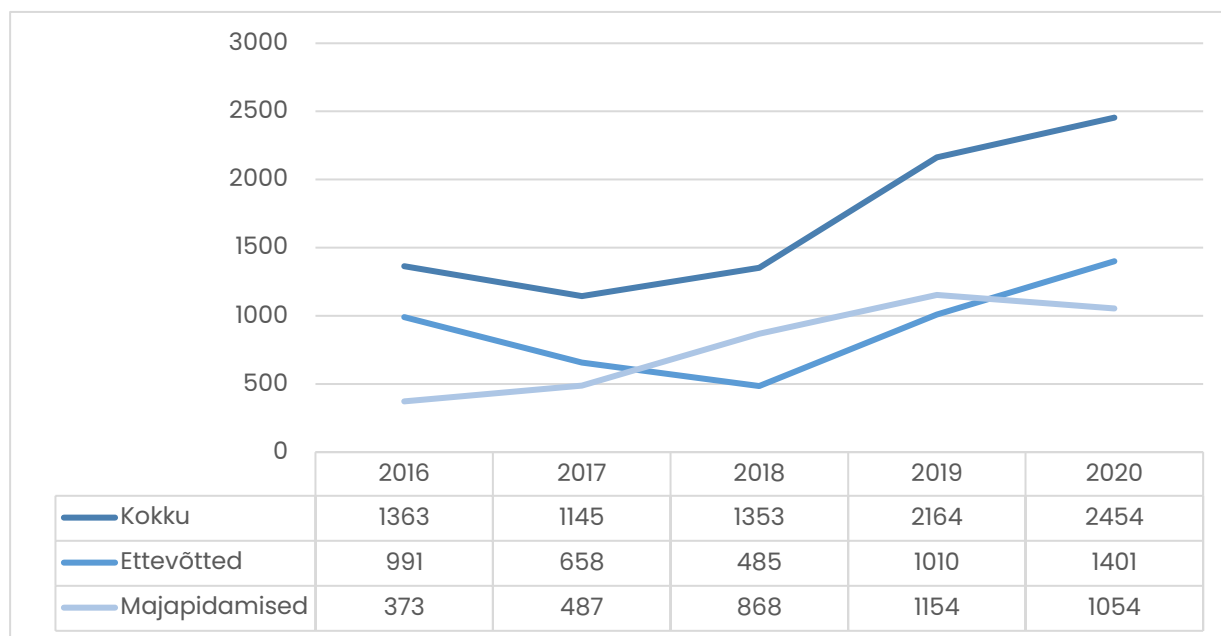
4.3 Pakend

Pakend on mis tahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks ja esitlemiseks selle kauba olelusringi vältel: toormest kuni valmiskaubani ning tootja käest tarbija kätte jõudmiseni. Pakendiks loetakse ka samal eesmärgil kasutatavad ühekorrapakendeid.

Pakendijääde on mis tahes pakend või pakendimaterjal, mis muutub pärast pakendi kasutamist jäätmeks. Pakendijäätmeteks ei loeta pakendi ja pakendimaterjali tootmisel tekkinud jääke.

Pakendiseadus kehtestab nõuded pakendi ja pakendijäätmete kasutamisele, soodustades sellega pakendi või pakendimaterjali ringlust ja taaskasutamist. Pakendid ja nendest tekkivad jäätmed on üheks oluliseks aspektiks, millele viimasel ajal tähelepanu on pööratud. Suur osa pakendijäätmetest on ühekorrapakendid, mille taaskasutamise süsteem ei ole veel välja kujunenud. Korraldatud on alkoholi- ja joogipakendite (klaas-, plast- ja metallpakendite) kogumine, sorteerimine ja taaskasutamine, millele andis tõuke pakendiaktsiisi seadus ja pakenditele kehtestatud tagatisraha süsteem (niinimetatud pandipakendid).

Pakendijäätmed moodustavad olulise osa olmejäätmetest ja prognooside kohaselt pakendijäätmete osatähtsus kasvab. Sihtasutus Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskuse uuringutulemuste põhjal arvutatud Tallinna keskmine pakendijäätmete sisaldus prügilasse ladestatavates segaolmejäätmetes on 35.35%. Pakendijäätmete arvutuslik koguteke Viimsi vallas on sellest lähtuvalt 2020. aastal olnud 5159 tonni.

Joonis 9. Viimsi valla haldusterritooriumilt kogutud pakendijäätmed aastatel 2016–2020 tonnides.

Allikas: Keskkonnaagentuur

Viimsi vallas koguti 2020. aastal pakendijäätmeid 2454 tonni. Pakendijäätmete osakaal kõigist liigiti kogutud olme- ja pakendijäätmetest moodustas 2020. aastal 68.4% ehk valdava osa liigiti kogutud jäätmetest moodustasid just pakendijäätmed. Eriliigiliste pakendite hulk moodustas kogu liigiti kogutud pakendijäätmete hulgast 2020. aastal 81% ning on seejuures perioodil 2016–2020 olnud stabiilselt üle 80%. [Seda võib pidada väga heaks näitajaks.](#)

Eeltoodud jooniselt on näha, et pakendijäätmete teke on Viimsi vallas olnud tugevas kasvutrendis. Vaadeldaval perioodil on pakendijäätmete koguteke pea kahekordistunud ning vaadates üksnes majapidamiste jaotust, on see pea kolmekordistunud. Ettevõtete jaotuses on näha perioodi keskel langustrendi, kuid alates 2019. aastast on see märgatavalt tõusnud. Arvestades järjest suurenevat pakendite tarbimist ning liigiti kogumise harjumuste paranemist võib oodata ka edasiseks perioodiks pakendijäätmete tekke kasvu.

Viimsi valla territooriumilt liigiti kogutud pakendijäätmete kogused pakendiliikide ja koguste kaupa on esitatud JÄAK-i lisas 2.

4.3.1 Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Pakendiseadus lähtub tootjavastutuse põhimõttest, mis tähendab, et pakendiettevõtjad (pakendajad, maaletoojad, sisuliselt ka kaubandus) on kohustatud tasuta tagasi võtma kõik pakendid, mis on turule toodud. Pakendiseaduse § 20 alusel on pakendiettevõtja, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, kohustatud lõppkasutajalt või tarbijalt tasuta tagasi võtma müüdud kauba müügipakendi ja -pakendijäätmed. Tagasivõtmise nõue hõlmab vaid pakendit, mille tüüp, kuju ja suurus vastavad selles müügikohas müüdava kauba pakendile ja selle kauba müüja poolt üleantava kauba pakendile. Sellest tulenevalt peab olema müügikohtades informatiivne teade tarbijatele pakendi tagasivõtmise kohast (lähima pakendijäätme vastuvõtupunkti või konteineri asukoht).

Ettevõtte võib pakendijäätmete kogumist ja taaskasutamist korraldada ise või delegeerida oma kohustused akrediteeritud tootjavastutusorganisatsioonidele, kes korraldavad pakendikonteinerite paigalduse ja tühjendamise.

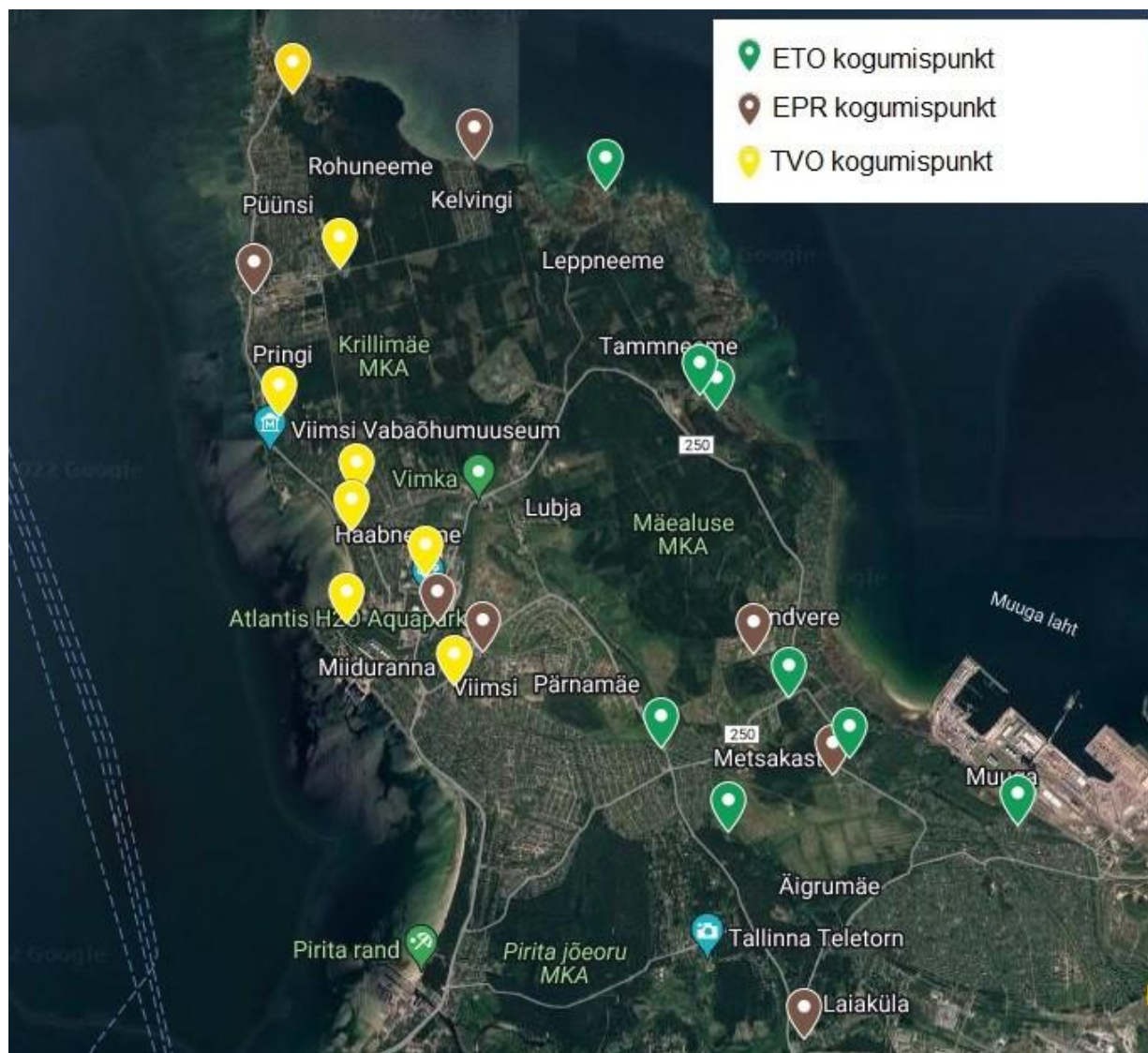
Pakendiseaduse kohaselt on tarbija kohustatud pakendi ja pakendijäätmed tagastama tühjalt ja liigiti sordituna vastavalt kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjas kehtestatud korrale ja pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsiooni nõuetele.

Pakendiseaduse alusel on akrediteeritud üks tagatisrahaga pakendite kogumisega tegelev taaskasutusorganisatsioon (Eesti Pandipakend OÜ) ja kolm peamiselt konteinerite kaudu kogutava muu müügipakendiga tegelevat taaskasutusorganisatsiooni – MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO), MTÜ Eesti Pakendiringlus (EPR) ja Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO).

Eesti Pandipakendi andmetel (21.03.2022) asuvad pandipakendi tagastuspunktid Viimsi vallas järgmistes asukohtades:

- Viimsi Maxima, Pandipakendi Automatiseeritud Käitlussüsteem OÜ, Viimsi alevik
- Viimsi Rimi Hüpermarket, Rimi Eesti Food AS, Viimsi alevik
- Viimsi Delice, Selver AS, Viimsi alevik
- Viimsi Selver, Selver AS, Haabneeme alevik
- Viimsi kauplus, OG Elektra AS, Haabneeme alevik
- Haabneeme Konsum, Harju TÜ, Haabneeme alevik
- Rohuneeme kauplus, Harju TÜ, Püünsi küla
- Pärnamäe Rimi supermarket, Rimis Eesti Food AS, Laiaküla
- Prangli kauplus, Ülesaare OÜ, Idaotsa küla, Prangli saar

<https://kuhuviia.ee> ja [valla koduleheküljel](#).

Joonis 10. Pakendikonteinerite asukohad Viimsi vallas (seisuga 22.03.2022)

Avalike pakendite kogumiskohtade andmed, mis sisaldavad muuhulgas asukohta, mahutite suurst, mahutitesse kogutavat jäätmeliiki ning vastutavat taaskasutusorganisatsiooni, on esitatud JÄÄK-i lisas 3.

2022. aasta märtsi seisuga on pakendiettevõtjate andmetel Viimsi vallas pakendijäätmete taaskasutusse suunamiseks paigaldatud TVO-l 8 kogumiskohta, ETO-l 8 kogumiskohta ning EPR-l 7 kogumiskohta. Kogumispunktidesse saavad elanikud pakendijäätmeid ära anda tasuta. Viimsi valla saartel pakendijäätmete üleandmisvõimalused puuduvad.

Joonis 11. Reinu tee pakendijäätmete kogumispunkt. Allikas: Viimsi Vallavalitsuse fotokogu.

Valla mandriosa eramajapidamistel on võimalus liituda tasuta vabatahtliku pakendijäätmete kohtkogumise võimalusega (pakendikotiteenusega) ning kortermajadel on võimalus liituda kortermajateenusega. Teenust osutavad kõik taaskasutusorganisatsioonid.

28. märtsi 2022 a seisuga kasutati taaskasutusorganisatsioonide poolt korraldatavat tekkekohalt kogumise teenust järgmiselt:

EPR – 19 KÜ-d (kokku 163 elamuühikut); 389 pakendikotiteenust (teenust osutatakse TVO-ga kahepeale, kokku liitunuid 778)

TVO – 14 KÜ-d (kokku 116 elamuühikut); 389 pakendikotiteenust (teenust osutatakse EPR-ga kahepeale, kokku liitunuid 778)

ETO – 41 pakendikotiteenust

Joonis 12. Kasutatav pakendikott pakendikotiteenusel. Allikas: Viimsi Vallavalitsuse fotokogu

4.4 Biolagunevad jäätmed (sh kalmistujäätmed)

Biolagunevad jäätmed on aeroobselt või anaeroobselt lagunevad jäätmed, nagu toidujäätmed, paber ja papp ning biojäätmed, mille alla kuuluvad aia- ja haljastujäätmed ning kodumajapidamises, jaemüügikohas, toidlustusasutuses ja toiduainetööstuses tekkinud toidu- ja köögijäätmed.

SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskuse läbiviidud uuringu tulemuste kohaselt moodustas biojäätmete sisaldus segaolmejäätmetes Tallinna keskmisena 26.85%. Biolagunevate jäätmete koguste vähendamiseks olmejäätmete hulgast tuleb biojäätmed eraldi koguda ning suunata kompostimisele.

Prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas ei tohi biolagunevaid jäätmeid olla üle 20 massiprotsendi alates 2020. aasta 16. juulist. Riigi jäätmekava alusel pidi biolagunevate jäätmete ringlussevõtu osakaal jäätmeliigi kogumassist 2020. aastaks olema 13%. Aastal 2018 oli ringlussevõtu osakaal jäätmeliigi kogumassist 5%,

mis jäi samale tasemele 2011. aasta baastasemega. Seega võib eeldada, et sihttasel aastaks 2020 ei saavutatud ning biojäätmete lahuskogumine ja kompostimine vajab jätkuvalt jõulist propageerimist.

Riikliku jäätmetatistika kohaselt on biojäätmete liigiti kogutud kogus viimasel viiel aastal olnud Viimsi vallas vahemikus 294–510 tonni ning tegu on olnud peamiselt ettevõtetelt kogutud biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmetega. Biolagunevaid aia- ja haljastujajäätmeid on seevastu kogutud suuremal määral majapidamistelt. Biojäätmete arvestuslik koguteke (arvestades nii liigiti kogutud kui segaolmejäätmete hulgas olevaid biojäätmeid) oli 2020. aastal 2407 tonni.

Toidujäätmete tekke uuringu¹⁵ andmetel moodustab toidukadu ehk inimtoiduna raisku läinud toit poole (50%) tekkivatest toidujäätmetest. Eesti kodumajapidamistes tekkivatest toidujäätmetest moodustab raisatud toit ehk toidukadu, mille teket on võimalik vältida 42%. Toitlustussektoris tekitavad toidujäätmeid 75% ulatuses toitlustusettevõtted (toidukao osakaal 66%), 22% ulatuses haridusasutuste sööklad (toidukao osakaal 79%) ning 3% tervishoiuasutused (toidukao osakaal 81%).

Viimsi vallas koguti 2020. aastal 352 tonni toidujäätmeid ehk biolagunevaid köögi- ja sööklajajäätmeid. Sellest 40% (132 tonni) moodustasid ettevõtetelt kogutud toidujäätmed ja 60% (193 tonni) majapidamistelt kogutud toidujäätmed. Tuginedes toidujäätme tekke uuringu osakaaludele oli 2020. aastal Viimsi valla kodumajapidamistes tekkinud toidukadu hinnanguliselt 81 tonni.

Tõenäoliselt on siiski omavalitsuses tekkivate biojäätmete (s.h toidukadu) kogus märgatavalt suurem, sest kohalik majapidamistes toimuv kompostimine (eelkõige väikesaartel) ei kajastu jäätmetatistikas, samuti satub jätkuvalt suur osa majapidamiste biojäätmetest segaolmejäätmete hulka.

Segaolmejäätmete sekka sattuvate biolagunevate jäätmete koguste vähendamiseks tuleb propageerida nende kohapealset kompostimist ja arvestada sellega, et juba alates 01. jaanuarist 2008 on haljastujajäätmete panek olmeprügi hulka keelatud. Lisaks rakendub alates 2023. aasta 31. detsembrist jäätmeseadusega biojäätmete kogumiskonteineri omamise kohustus nendele majapidamistele, kellel puudub tekkekohal kompostimisvõimalus.

Kalmistutel tekkivad jäätmed sisaldavad samuti väga suures ulatuses biolagunevaid haljastujajäätmeid. Viimsi valla haldusterritooriumil asub viis kalmistut: Randvere, Rohuneeme, Prangli, Naissaare ning auriku „Eestirand“ hukkunute kalmistu. Neist viimane on kultuuriloolise tähendusega ega ole enam matmispaigana kasutuses. Kalmistutel on eraldi konteinerid segaolmejäätmete tarbeks. Haljastujajäätmeid kogutakse Randvere ja Rohuneeme kalmistutel

¹⁵ Piirsalu, E, Moora, H, Väli, K, Aro, K, Värnik, R, Lillemets, J, 2021. Toidujäätmete ja toidukao teke Eesti toidutarneahelas. SEI Tallinn.

hunnikusse ning võimalusel kompostitakse kohapeal. Aeg-ajalt, kui kompostitava materjali kogus on liiga suur, kogutakse aia- ja haljastujäätmed konteinerisse ning viiakse edasisele käitlemisele Pärnamäe jäätmejaama. Prangli kalmistul kogutakse aia- ja haljastujäätmeid üksnes kogumiskonteineriga ning suunatakse mandrile edasiseks käitluseks. Naissaarel tekib kalmistujäätmeid väga väikestes kogustes ning need kompostitakse kohapeal.

4.4.1 Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Viimsi valla mandriosa elanikel on võimalik biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid ning biolagunevaid aia- ja haljastujäätmeid üle anda korraldatud jäätmeveo raames. Lisaks on võimalik aia- ja haljastujäätmeid üle anda Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamadesse. Väikesaartel, aga ka osade mandriosa eramajapidamistes toimub biojäätmete kompostimine tavaliselt oma kinnistu piires.

Viimsi valla territooriumil kehtiv jäätmehoolduseeskiri sätestab nõuded biolagunevate jäätmete liigiti kogumisele ja kompostimisele. Jäätmehoolduseeskirja järgi on jäätmevaldajal kohustus kinnistul biolagunevaid jäätmeid liigiti koguda. Biolagunevate jäätmete mahuti on kohustuslik alates 10 korteriga korterelamule ning mitteelamumaa sihtotstarbega kinnistutele, kellel tekib nädalas biojäätmeid üle 50 kg. Uus jäätmehoolduseeskiri, millega muudetakse oluliselt biolagunevate jäätmete kogumismahutitele kehtestatud nõudeid, jõustub 01. jaanuaril 2023.

Viimsi valla jäätmehoolduseeskirja järgi on lubatud biolagunevaid jäätmeid kompostida oma kinnistu piires, sh võib aia- ja haljastujäätmeid kompostida lahtiselt aunas, kuid köögi- ja sööklajäätmeid üksnes kinnises kahjurite eest kaitstud kompostimisnõus. Keelatud on kompostida jäätmeid, mis kahjustavad komposti või muudavad selle kasutuskõlbmatuks ning kompostitav materjal tuleb paigutada, ladustada ja käidelda tervisele ja ümbruskonnale kahjutult ning selliselt, et see ei põhjustaks kahjurite ja haisu levikut. Kompostimisnõu ja -aun peab paiknema naaberkinnistust vähemalt 3 meetri kaugusel ja ehitisest 4 meetri kaugusel, kui naaberkinnistute või -ehitiste omanikud ei lepi kokku teisiti.

Toidujäätmete vältimiseks on Viimsi Vallavalitsus vastu võtnud 12.05.2021 korralduse nr 212 „Toidukao vähendamine Viimsi haridusasutustes“. Antud korraldusega anti nõusolek Viimsi valla haridusasutuste toidlustamisel tekkivate toidu ülejääkide tasuta võõrandamiseks heategevusorganisatsioonidele ja -asutustele, kellel on toiduseaduse alusel toidu käitlemise õigus. Lisaks teeb Viimsi Vallavalitsus koostööd haridusasutuste toidlustajaga toidukvaliteedi parandamiseks ning toidujäätmete teket haridusasutustes monitooritakse (kaalutakse sööklas). Haridusasutustes viiakse läbi ka kampaaniaid, milles tõhusaim on olnud „Tõsta nii palju kui jõuad süüa“.

Viimsi Vallavalitsus on liitunud ka 2022. aastal alanud projektiga *School Food for Change*, mille raames parandatakse haridusasutuste toidlustuse hanketingimisi (mahe, kodulähedane) ning koostatakse lastele sobiv menüü. Toidu kvaliteedi tõstmisega vähendatakse omakorda toidujäätmete ja toidukao tekke hulka.

Valla territooriumil toimuvad aktiivselt ka Tallinna Toidupanga poolt korraldatavad toidukogumispäevad, kus saavad osaleda Viimsi vallas elavad vabatahtlikud.

4.5 Ehitus- ja lammutusjäätmed

Ehitus- ja lammutusjäätmed on jäätmed, mis tekivad ehitiste või nende osade rajamisel, lammutamisel, renoveerimisel või restaureerimisel.

Ehitusjäätmete hulka kuuluvad puidu, metalli, betooni, telliste, ehituskivide, klaasi ja muude ehitusmaterjalide jäätmed, sealhulgas need, mis sisaldavad asbesti ja teisi ohtlikke jäätmeid ning väljaveetav pinnas, mis tekib ehitamisel ja remontimisel (edaspidi ehitamisel) ning mida ehitusobjektile tööde tegemiseks ei kasutata.

Riiklik eesmärk 2020. aastaks oli, et ehitus- ja lammutusjäätmete taaskasutuse osakaal nende jäätmete kogumassist oleks vähemalt 75%. Tegu on ühega vähestest riiklikutest jäätmemajanduslikest eesmärkidest, mis on täidetud (2018. aastal oli näitaja 84%).

Viimsi valla territooriumil on liigiti kogutud ehitusjäätmed viimasel viiel aastal kogu ehitusjäätmete tekkest moodustanud 80–94%. [Tegemist on üsna hea näitajaga](#). Ehitus- ja lammutusjäätmete tekitajateks on eelkõige ettevõtted ning nende teke on aastate lõikes olnud üsna kõikuv. Aastane jäätmekogus on jäänud viimasel viiel aastal vahemikku 9 612 – 23 000 tonni.

2020. aastal tekkis omavalitsuses kokku 12 989 tonni ehitus- ja lammutusjäätmeid, millest taaskasutati 2.9% ehk 371 tonni. Lisaks transporditi Viimsi valla territooriumile teistest omavalitsustest ligi 42 182 tonni raua ja terasejäätmeid, mis liigituvad ehitus- ja lammutusjäätmete alla. Suurem osa ehitus- ja lammutusjäätmetest on transporditud Viimsi valla haldusterritooriumilt välja. Raud ja teras on täies mahus eksporditud välisriikidesse.

Perioodil 2016–2020 asusid Viimsi valla territooriumil järgmised ehitusjäätmete taaskasutuskohad: Sõpruse tee 15 pinnasetäitekoht (tegevuse lõpp 2017); Heldripõllu pinnasetäitekoht (tegevuse lõpp 2020); Metsa-Nurme pinnasetäitekoht (tegevuse lõpp 2020) ja Paekalda pinnasetäitekoht (tegevuse lõpp 2020). Jäätmekava koostamise hetkel Viimsi vallas registreeritud ehitusjäätmete taaskasutuskohad puuduvad.

Alates 2020. aastast tuleb jäätmeseaduse kohaselt ehitus- ja lammutusjäätmeid taaskasutada vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas. Samas ei ole antud nõuet võimalik hinnata kuivõrd jäätmestatistika

ei kajasta kui palju konkreetsest omavalitsuses tekkinud jäätmetest läks taaskasutusse teistes omavalitsustes.

Jäätmearuannete kohaselt Viimsi vallas tekkinud (sealhulgas kogutud) ehitus- ja lammutusjäätmete liigid ja kogused on esitati JÄAK-i lisas 4.

Võib eeldada, et tekkivad ehitus- ja lammutusprahi kogused on tegelikkuses suuremad kui ametlikus statistikas kajastub, kuna eeskätt majapidamistes tekkivatest ehitusjäätmetest käideldakse suur osa segaolmejäätmetena või taaskasutatakse kohapeal. Jätkuvalt esineb ehitusjäätmete osas ka probleem, et need viiakse asulate ärarsetele tühermaadele, metsa või esimesse vedajale sobivasse kohta. Sellist käitumist esineb küll aasta-aastalt vähem, kuid probleem on olemas ja sellega tuleb järjepidevalt tegeleda.

Kuna ehitus- ja lammutusjäätmete teke sõltub suuresti ehitustegevuse aktiivsusest, mis on sõltuvuses majanduslikust heaolust, on oodata ka edaspidi ehitus- ja lammutusjäätmete koguse osas ebastabiilsust.

4.5.1 Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Vastavalt Viimsi vallas kehtivale jäätmehoolduseeskirjale tuleb ehitusjäätmed koguda liikidesse nende tekkekohal. Kui ehitusjäätmete tekkekohas puudub võimalus neid liigiti koguda või see osutub majanduslikult ebaotstarbekaks, tuleb jäätmed sortimiseks üle anda vastavat luba omavale isikule.

Ehitusjäätmed, mida ei saa materjali või tootena taaskasutada, tuleb kõrvaldada läheduse põhimõtet järgides vastavat luba omavasse jäätmekäitluskohta või raudbetooni- ja betoondetailide, asfaldi, eelsorditud ehituskivide, telliste ja puidu puhul anda üle purustamiseks või muuks taaskasutamiseks vastavat luba omavale ettevõttele.

Ohtlikud ehitusjäätmed, v.a saastunud pinnas, tuleb koguda liikide kaupa eraldi mahutitesse, mis on märgistatud vastavalt keskkonnaministri poolt kehtestatud korrale. Ohtlike ehitusjäätmete kogumismahutisse ei ole lubatud valada vedelaid ohtlikke jäätmeid nagu värvid, lakid, lahustid, liimid jne ning ohtlike ehitusjäätmete kogumiseks kasutatavad mahutid peavad olema lukustatavad või valvatavad. Ohtlikud ehitusjäätmed ja saastunud pinnas tuleb eeskirja kohaselt üle anda ohtlike jäätmete käitlemiseks keskkonnaluba või vastavat registreeringut omavale isikule. Ohtlike ehitusjäätmete valdaja vastutab nende ohutu hoidmise eest kuni jäätmete üleandmiseni ohtlike jäätmete käitlemiseks keskkonnaluba ja vastavat registreeringut omavale isikule.

Viimsi valla elanikel on võimalik nii eelnevalt liigiti kogutud ehitusjäätmeid kui ehitus- ja lammutussegajäätmeid üle anda Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamadesse. Lisaks on võimalik erinevatelt teenusepakkujatelt tellida ehituse perioodiks ehitusjäätmete konteinereid ja nende äravedu.

4.6 Ohtlikud jäätmed

Ohtlikud jäätmed on jäätmed, mis oma kahjuliku toime tõttu võivad olla ohtlikud tervisele, varale või keskkonnale.

Ohtlike jäätmete teke ja käitlemine on kajastatud järgmises tabelis. Perioodil 2016–2019 on ohtlike jäätmete teke olnud tõusutrendis, seevastu 2020. aastal on neid tekkinud oluliselt vähem. Kuna Viimsi vallas asub Muuga sadam ja terminalid, moodustavad suurima osa ohtlikest jäätmetest just sadama ja terminalide opereerimisest tekkivad pilsivesi ning õli sisaldavad jäätmed. 2020. aastal on nii õli sisaldavaid jäätmeid kui pilsivett tõenäoliselt tulenevalt koroonaaegsetest mõjudest tekkinud oluliselt vähem.

Jäätmestatistika alusel ei toimu Viimsi vallas ohtlike jäätmete taaskasutust ning kõik ohtlikud jäätmed transporditakse valla territooriumilt välja.

Tabel 4. Viimsi vallas kogutud ohtlikud jäätmed (kõik * jäätmekoodid) aastatel 2016–2020 tonnides ning nende käitlemine. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Koguteke (sh kogutud)	Transport sisse	Transport välja
2016	2 952.6	0.0	2 948.5
2017	2 930.3	0.0	2 930.0
2018	3 058.8	19.1	3 058.8
2019	3 974.8	0.0	3 993.9
2020	8 98.0	0.0	720.3

Tavaliselt kodumajapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed on

- 1) aegunud ravimid;
- 2) elavhõbeda kraadiklaasid;
- 3) kodukemikaalid;
- 4) vanaõli, õlised kaltsud, õlifiltrid;
- 5) värvi-, laki-, liimi- ja lahustijäägid;
- 6) väetised ja pestitsiidid;
- 7) rotimürk jm biotsiidid;
- 8) kompaktlambid (ehk säästupirnid), päevavalguslambid;
- 9) patareid ja akud.

Viimsi vallas moodustavad 2020. aasta andmete alusel elanike ohtlikud jäätmed peamiselt [asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid](#), [romusõidukid](#) ja [pliiakud](#). Seoses elanike liigiti kogumise harjumuste paranemisega võib oodata edaspidiseks perioodiks ohtlike jäätmete koguse pidevat vähest tõusu.

Vanaõli jäätmete teke on kajastatud järgnevas tabelis. Vanaõli jäätmetele Viimsi vallas taaskasutust ei toimu ning jäätmed transporditakse valla territooriumilt välja edasiseks käitluseks.

Tabel 5. Viimsi vallas kogutud vanaõli jäätmed aastatel 2016–2020 tonnides. Allikas: Keskkonna-agentuur.

Kood	Jäätmeliik	2016	2017	2018	2019	2020
13 02	Mootori-, käigukasti- ja määrdeõlijäätmed	5.1	12.7	7.3	15.8	12.6
13 03	Isolatsiooni- ja soojusvahetusvanaõli-jäätmed	0.0	0.0	0.0	1.0	0.2
13 04	Pilsivesi	898.0	365.8	761.1	550.9	31.5
13 05	Õlipüünisejäätmed	210.8	115.4	109.1	114.2	82.4
13 07	Vedelkütusejäätmed	26.0	32.3	2.8	367.7	62.0
13 08	Nimistus mujal nimetamata õlijäätmed	0.0	0.0	0.4	3.2	17.9

Ohtlikke jäätmeid tuleb hoiustada nii, et need ei reostaks pinna- või põhjavett ega põhjustaks teisi keskkonnakahjustusi. Vedelaid ohtlikke jäätmeid peab säilitama kindlalt suletavates kogumismahutites, mis välistab nende sattumise maapinnale, põhjavette või kanalisatsiooni.

4.6.1 Ohtlike jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Kodumajapidamistes tekkivaid ohtlikke jäätmeid on võimalik üle anda Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamadesse. Saare elanikele on organiseeritud ka ohtlike jäätmete kogumisringe (vastavalt saarevanema nõudmisele).

4.7 Probleemtooted

4.7.1 Elektri- ja elektroonikaseadmed ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Elektri- ja elektroonikaseadmete romud on üks kiiremini kasvavaid jäätmevooge. Need jäätmeliigid sisaldavad väärtuslikke metalle, kuid samas hulgaliselt ka äärmiselt keskkonnohtlike komponente, nagu elavhõbe, tina, kaadmium, freoonid jne. 2020. aastaks seatud riiklikuks eesmärgiks oli, et elektroonikaromude kogumise osakaal kolmel eelneval aastal turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete kogumassist ei tohi ületada 65%. Aastal 2018 oli tegelik tase 63%.

Elektroonikaromude teke Viimsi vallas on nii ettevõtete kui majapidamiste jaotuses aasta-aastalt üsna kõikumine ning ilma selge trendita.

Tabel 6. Viimsi vallas kogutud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed jäätmearuannete põhjal aastatel 2016–2020 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Elektri- ja elektroonika- seadmete ning muude seadmete ja aparatuuride jäätmed – 16 02; 20 01 35* ja 20 01 36	2016	2017	2018	2019	2020
Ettevõtted	2.3	47.4	4.7	20.2	46.3
Majapidamised	22.9	22.1	21.8	41.6	4.2

Elektri- ja elektroonikaseadmete romude koguste osas on tulevikus oodata koguste kasvu vastavalt paranevale kogumissüsteemile kui ka elektroonikaseadmete suuremale kasutamisele ja sellega kaasnevale seadmete vananemisele.

Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed tuleb koguda muudest jäätmetest eraldi ning viia elektri- või elektroonikaseadmete jäätmete kogumispunkti või uue toote ostmise korral müügikohta. Eestis korraldab elektri- ja elektroonikaseadmete ning patareide ja akude tootmise ja müügiga tegelevate ettevõtjate poolt neil lasuvate tootjavastutuse kohustuste täitmist MTÜ Eesti Elektroonikaromu ja MTÜ EES-Ringlus.

Käesoleval ajal saavad Viimsi valla elanikud oma elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed tasuta ära anda Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamadesse. Lisaks korraldatakse elektri ja patarei toitel töötanud elektroonikajäätmete kogumiseks saartel aeg-ajalt kogumisinge (vastavalt saarevanema nõudmisele). Elektroonikajäätmete käitlemise maksavad kinni tootjavastutusorganisatsioonid.

4.7.2 Patareid ja akud ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Patareide ja akude kogumise nõuded määrab Vabariigi Valitsuse 07.08.2008 määrus nr 124 „Patareidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad”.

Tabel 7. Viimsi vallas kogutud patarei- ja akujäätmed jäätmearuannete põhjal aastatel 2016–2020 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Patareid ja akud – 16 06; 20 01 33* ja 20 01 34	2016	2017	2018	2019	2020
Ettevõtted	3.4	3.8	4.9	1.1	0.2
Majapidamised	27.8	4.1	2.4	4.7	5.6

Viimsi vallas on patarei- ja akujäätmetest kogutud peamiselt pliiakusid, vähesel määral kodumajapidamistes tekkivaid patareisid ja akusid. Eeltoodud tabelist nähtub, et kogutud patarei- ja akujäätmete kogused on nii ettevõtete kui majapidamiste jaotuses üsna ebakorrapärane.

Eestis korraldab patareide ja akude tootmise ja müügiga tegelevate ettevõtjate poolt neil lasuvate tootjavastutuse kohustuste täitmist nagu elektroonikajäätmete

puhulgi MTÜ Eesti Elektroonikaromu ja MTÜ EES-Ringlus. Viimsi valla elanikud saavad lisaks Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamadele patareijäätmeid viia kauplustes asuvatesse kogumiskastidesse. Prangli saarel on võimalik patareisid viia jäätmemaja juurde, kus heakorratöötaja need kokku kogub ning mandril vastavasse käitlusk kohta toimetab. Naissaare elanikel patareide üleandmise võimalus puudub ning need tuleb ise mandrile vastavasse kogumiskohta viia.

4.7.3 Romusõidukid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Keskkonnaministri 16. juuni 2011 määrus nr 33 "Romusõidukite käitlusnõuded" kehtestab nõuded romusõidukite lammutamiseks ja käitlemiseks ning seab tingimused lammutuskodadele. Mootorsõidukid ja nende osad kuuluvad jäätmeseaduse mõistes probleemtoodete hulka. Probleemtooted on tooted, mille jäätmed põhjustavad või võivad põhjustada ohtu nii tervisele kui ka keskkonnale, keskkonnahäiringuid või keskkonna ülemäärast risustamist.

Tabel 8. Viimsi vallas kogutud romusõidukid ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed aastatel 2016–2020 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Romusõidukid mitmesugustest liiklusvaldkondadest (sealhulgas liikurmasinad) ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed 16 01 (välja arvatud 16 01 03)	2016	2017	2018	2019	2020
Ettevõtted	6.2	8.5	34.2	18.7	55.6
Majapidamised	79.1	110.4	26.5	33.5	18.4

Viimsi vallas on alates 2018. aastast märgatavalt langenud kogutud romusõidukite osakaal majapidamiste jaotuses, kuid samal ajal suurenenud ettevõtete jaotuses. Arvestades käesolevat majandusolukorda ja uute autode kättesaadavuse vähest võimalust mitte üksnes Eestis, vaid kogu maailmas, võib edaspidiseks oodata mõningast romusõidukite osakaalu langust.

Romusõiduk tuleb üle anda tootja või tootja esindaja määratud kogumispunkti või uue sõiduki ostmise korral müügikohta või vanametalli kogumispunkti. EELIS andmetel puuduvad Viimsi vallas autolammutuskojad ja vanametalli kogumispunktid, kus võetakse vastu romusõidukeid. Romusõidukeid viiakse peamiselt kas müügikohta või Tallinnas asuvasse AS-i Kuusakoski.

4.7.4 Vanarehvid ning nende kogumis- ja käitlussüsteem

Vanade autorehvide kogumise nõuded määrab Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 80 "Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord".

Vanad autorehvid on võimalik tasuta ära anda rehviettevõttesse. Samuti on võimalik eraisikul rehve üle anda MTÜ Rehviringlus autorehvide kogumispunktidesse.

Viimsi valla elanikud saavad vanarehve viia järgmistesse MTÜ Rehvinglus kogumispunktidest: [Alvari Auto OÜ](#) Rohuneeme külas, [Vanapere jäätmejaam](#) Püüsi külas ning [Pärnamäe jäätmejaam](#) Tallinna linnas.

Tabel 9. Viimsi vallas kogutud vanarehvid jäätmearuannete põhjal aastatel 2016–2020 tonnides.

Allikas: Keskkonnaagentuur.

Vanarehvid - 16 01 03	2016	2017	2018	2019	2020
Ettevõtted	29.7	30.6	0.6	2.4	4.2
Majapidamised	17.3	32.1	41.8	55.1	1.6

Riikliku jäätmetatistika alusel on perioodil 2016–2020 ettevõtelt kogutud vanarehvide osakaal märgatavalt langenud, seevastu on see aastatel 2017–2019 tõusnud oluliselt majapidamiste jaotuses.

Seoses vanarehvide vastuvõtmise ja taaskasutamise süsteemi arenemisega Eestis, võib oodata vanarehvide osas rehvide taaskasutamise suurenemist. Vanarehvide osakaalu Viimsi valla jäätmetekkes ei ole võimalik ette hinnata.

4.7.5 Põllumajandusplast ning selle kogumis- ja käitlussüsteem

Põllumajandusplast on põllumajanduses või aianduses kasutatav silopallikile, silokattekile, kiletunnel, kattevõrk ja plastnõör või samal otstarbel kasutatav muu kasutatav plast.

Viimsi valla haldusterritooriumil tekib põllumajandusplasti võrdlemisi väikestes kogustes, sest põllumajandusettevõtteid on vähe. Perioodil 2016–2020 on Viimsi valla ettevõtelt kogutud põllumajandusplasti (jäätmekood 02 01 04) üksnes 2017. aastal (6.78 tonni) ja 2018. aastal (0.34 tonni). Põllumajandusplasti tekitavateks ettevõteteks olid perioodil 2017–2018.a Viimsi vallas kala, vähilaadsete ja limuste töötlemise ja säilitamisega tegev H.M. Seafood OÜ (ettevõtte on alates 05.01.2021 registrist kustutatud) ning muu mujal liigitamata kutse-, teadus- ja tehnikaalase tegevusega tegelev TAMWAY OÜ.

Põllumajandusplasti kogumise nõuded määrab Vabariigi Valitsuse 15.02.2013 määrus nr 30 "Põllumajandusplastist tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamisenõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad".

Juba alates 1. jaanuarist 2013 on põllumajandusplasti tootja kohustatud tagasi võtma ja korraldama oma turule lastud põllumajandusplastist tekkinud jäätmete taaskasutamise ning tootja peab korraldama põllumajandusplasti jäätmete kogumise nii, et igas Eesti maakonnas oleks vähemalt üks kogumispunkt. Kõigis põllumajandusplasti müügikohtades peavad üleval olema teated, kuhu saab põllumajandusplasti jäätmeid tagastada. Viimsi vallas tekkinud

põllumajandusplasti kogutakse peamiselt otse põllumajandusplasti müüvate ettevõtete juurest.

4.8 Reoveesete

Reovee käitlusel tekib jäätmena reoveesete. Viimase viie aasta andmete alusel on Viimsi vallas tekkinud reoveesetet vahemikus 441–1382 tonni. Alates 2018. aastast on hakatud reoveesetet omavalitsuses ka taaskasutama. Reoveesette taaskasutamisega tegelevad mitmed Viimsi vallas elavad eraisikud ning taaskasutus seisneb pinnastöötuses põllumajandustegevuses või keskkonna ökoloogilise seisundi parandamises.

Tabel 10. Reoveesette (jäätmekoodiga 19 08) teke ja käitus Viimsi vallas 2016–2020 aastal. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Koguteke (sh kogutud)	Transport sisse	Taaskasutatud	Transport välja
2016	472.9	0.0	0.0	472.9
2017	855.4	0.0	0.0	855.4
2018	738.6	0.0	350.4	388.2
2019	1 381.5	0.0	616.9	764.6
2020	441.5	95.8	499.9	47.3

4.9 Tervishoiu- ja veterinaarteenuste jäätmed

Tervishoiujäätmed on nii inimese kui ka loomade tervishoiu, ravimise ning hooldusega seotud asutustes tekkivad jäätmed. Vastavalt Euroopa Nõukogu direktiivile 1999/31/EÜ prügilate kohta on nakkusohtlike jäätmete ladestamine tavajäätmete prügilatesse keelatud.

Viimsi valla haldusterritooriumil asub kolm perearstiteenust pakkuvat asutust – kaks Haabneeme alevikus ja üks Viimsi alevikus. Lisaks asub Haabneeme alevikus üks erahaigla. Hambaraviteenust pakutakse Viimsi ja Haabneeme alevikes. Vallas asub ka 4 apteeki. Veterinaarabi teenuseid osutavad ettevõtted Viimsi valla territooriumil puuduvad. Valla territooriumile Pringi külasse jääb ka ravimeid tootev ettevõtte PharmaEstica Manufacturing OÜ.

Tervishoiuasutused (sh ka veterinaarasutused) peavad välja töötama sisemised juhised jäätmete liigiti kogumiseks ja edasiseks käitlemiseks. Jäätmed tuleb pakkida tekkekohas ja viia tekkekohast pakituna tervishoiuasutuse jäätmehoidlasse kuni üleandmiseni vastavat luba omavale jäätmekäitlusettevõttele. Vastavalt Euroopa Nõukogu direktiivile 1999/31/EÜ prügilate kohta on nakkusohtlike jäätmete ladestamine tavajäätmete prügilatesse keelatud.

Vaadeldaval perioodil (2016–2020) on Keskkonnaagentuuri andmetel tervishoiuteenuste jäätmete teket olnud vahemikus 2–47 tonni aastas ning teke on seejuures aasta-aastalt tõusnud. Perearsti teenust osutavatest asutustest antakse tekkinud meditsiinilised riskijäätmed üle jäätmekäitlejatele edasiseks käitlemiseks.

Seoses rahvastiku vananemisega ja jäätmetekitajate üle kontrolli saavutamisega võib järgnevat kümnepäevaks aastaks prognoosida mõningast ravisutustes tekkivate jäätmete kasvu.

Loomahaiguste uurimisel, diagnoosimisel, ravimisel või ärahoidmisel tekkinud jäätmed (kood 18 02) tuleb samuti üle anda vastavat keskkonnakaitseluba omavatele ettevõtetele. Sellised jäätmed peaksid saama käideldud samal viisil inimeste ravisutuste- ja haigla jäätmetega. Jäätmearuandluse andmetel on Viimsi vallas 18 02 koodiga jäätmeid tekkinud üksnes 2016. aastal (6.6 tonni) ja 2017. aastal (7.5 tonni).

4.10 Tööstusjäätmed

Viimsi valla territooriumil olulisi ja märgatavalt eristuvaid tööstusjäätmeid ei ole tekkinud.

Tööstusjäätmete teke sõltub suuresti vallas tegutsevate ettevõtete arengutest ning nende teket ei ole võimalik JÄAK-s prognoosida. Ettevõtte vastutavad ise oma jäätmete õiguspärase käitlemise eest ning vajadusel reguleeritakse ettevõtete jäätmekäitlust keskkonnakaitselubadega.

4.11 Koondandmed eriliigiliste jäätmete kogumissüsteemide osas

Järgnevas tabelis on esitatud Viimsi vallas esinevad jäätmete üleandmise võimalused jäätmeliikide osas, mis tuleb vastavalt keskkonnaministri määrusele nr 28 tekkelkohal liigiti koguda.

Tabel 11. Eriliigiliste jäätmete olemasolevad kogumislahendused jäätmeliikide kaupa Viimsi vallas.

Jäätmeliik	Kogumissüsteem	Kirjeldus
Segaolmejäätmed	Korraldatud jäätmevedu	Korraldatud jäätmevedu toimub Viimsi valla mandriosas ühe veopiirkonnana. Segaolmejäätmete üleandmine korraldatud jäätmeveoga on kohustuslik kõigile piirkonnas asuvatele jäätmevaldajatele. Prangli saarel teostatakse segaolmejäätmete vedu hankelepingu alusel. Naissaarel on segaolmejäätmete kogumiseks paigaldatud sadamasse 3 segaolmejäätmete konteinerit, mida tühjendatakse vastavalt täituvusele.
Paber ja kartong	Korraldatud jäätmevedu	Kogumismahuti on kohustuslik korterimajadele alates 5 korteriga. Lisaks on kogumismahuti kohustuslik mitteamu- maa sihtotstarbega kinnistutel, kellel tekib

		nädalas paberi- ja kartongijäätmeid üle 25 kg.
	Jäätmejaamad	Kui kinnistul puudub eraldi konteiner, tuleb paberit ja kartongi koguda liigiti, viies nimetatud jäätmed Vanapere või Pärnamäe jäätmejaamadesse, kus nende vastuvõtt on tasuta.
	Lokaalne kogumine	Prangli saarel kogutakse paberit ja kartongi sadama territooriumil, kus see pressitakse kokku ning transporditakse mandrile.
Plast	Jäätmejaamad	Tasuta vastuvõtt (kuni 1 m ³) Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.
Klaas	Jäätmejaamad	Tasuta vastuvõtt (kuni 1 m ³) Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.
	Lokaalne kogumine	Prangli saarel kogutakse eraldi sadama juures olevasse klaasimahutisse, mis täituvusel transporditakse mandrile.
Metallid	Jäätmejaamad	Tasuta vastuvõtt Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.
	Kokkuostupunktid	Võimalus viia erinevatesse vanametalli kokkuostupunktidesse.
Biolagunevad aia- ja haljastujäätmed	Korraldatud jäätmevedu	Korraldatud jäätmeveo raames kogumine (lisateenus ettetellimisel)
	Jäätmejaamad	Tasuta vastuvõtt Vanapere (kuni 1 m ³) ja Pärnamäe (kuni 0.6 m ³) jäätmejaamades.
	Kompostimine oma kinnistul	Saartel ja osades mandriosa eramajapidamistes toimub kohtkompostimine. Lisaks kompostitakse tekkekohal Naissaare surnuaias tekkivad biolagunevad kalmistujäätmed.
	Lokaalne kogumine	Prangli saare surnuaias kogutakse aia- ja haljastujäätmeid kogumiskonteineriga ja suunatakse mandrile edasiseks käitlemiseks.
Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed	Korraldatud jäätmevedu	Kogumismahuti on kohustuslik alates 10 korteriga korterelamule ning mitte-elamumaa sihtotstarbega kinnistutele, kellel tekib nädalas biojäätmeid üle 50 kg. Ülejäänutel on võimalus teenust tellida vabatahtlikkuse alusel. NB! Uus jäätmehoolduseeskiri, millega muudetakse oluliselt biolagunevate jäätmete kogumismahutitele kehtestatud nõudeid, jõustub 01. jaanuaril 2023.a.

	Kompostimine oma kinnistul	Saartel toimub peamiselt koht-kompostimine.
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Jäätmejaamad	Tasuline vastuvõtt Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.
Pakendid	Avalik konteinerpark	Avalikud kogumiskohad, asukohad leitavad https://kuhuvii.ee ja valla kodulehel .
	Tekkekohalt kogumine	Taaskasutusorganisatsioonid pakuvad mandril tekkekohalt kogumist nii korteriühistutele kui eramajapidamistele.
	Jäätmejaamad	Liigiti kogutud pakendijäätmete tasuta vastuvõtt Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.
Pandipakendid	Kogumispunktid	Kogumisautomaadid kauplustes.
Puit	Jäätmejaamad	Töötlemata puidu tasuta vastuvõtt Vanapere jäätmejaamas ja Pärnamäe jäätmejaamas (kuni 1 m³).
Tekstiil	Jäätmejaamad	Tasuline vastuvõtt Vanapere jäätmejaamas ja tasuta vastuvõtt (kuni 0.6 m³) Pärnamäe jäätmejaamas.
Suurjäätmed	Korraldatud jäätmevedu	Korraldatud jäätmeveo raames kogumine üks kord kuus ettetellimisel.
	Jäätmejaamad	Tasuline vastuvõtt Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.
Ravimijäätmed	Jäätmejaamad	Tasuta vastuvõtt Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades (kuni 2kg).
	Apteegid	Tasuta vastuvõtt apteekides.
Elektroonikaromud	Jäätmejaamad	Tasuta vastuvõtt Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.
	Kogumisringid	Elektroonikajäätmete kogumisringid saartel vastavalt saarevanema esitatud nõudele.
Ohtlikud jäätmed	Jäätmejaamad	Tasuta vastuvõtt (v.a asbesti sisaldavad jäätmed, mis on tasulised) Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.

	Kogumisringid	Ohtlike jäätmete kogumisringid saartel vastavalt saarevanema esitatud nõudele.
--	---------------	--

4.12 Kõrvaldamis- ja taaskasutamisrajatised

Valdav enamik Viimsi vallas tekkivaid jäätmeid transporditakse omavalitsusest välja. Liigiti kogutud jäätmed (pakendijäätmed, vanapaber jms) suunatakse erinevatesse jäätmekäitluskohtadesse nii Eestis kui välisriikides edasiseks taaskasutamiseks, sh ringlussevõtuks.

Viimsi vallas paikneb 9 registreeritud töötavat jäätmekäitluskohta, mille ülevaade on esitatud järgnevas tabelis.

Tabel 12. Viimsi valla territooriumil registreeritud töötavad jäätmekäitluskohad 22.03.2022 seisuga.

Allikas: Keskkonnaportaal

Registrikood	Nimetus	Käitaja	Asukoht	Tegevuse liik
JKK3700859	Muuga sadama metallijäätmete kogumiskoht	Tolmet Tallinn OÜ	Viimsi vald, Muuga küla	Metallijäätmete käitluskoht
JKK3700594	Muuga terminal	Vesta Terminal Tallinn OÜ	Viimsi vald, Muuga küla	Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK3700536	Rohuneeme tee 1 metallijäätmete käitluskoht	Metallist Trade OÜ	Viimsi vald, Haabneeme alevik	Metallijäätmete käitluskoht; Elektroonikaromude käitluskoht
JKK3700921	Rohuneeme tee 1 metallijäätmete käitluskoht I	AMZ Partners OÜ	Viimsi vald, Haabneeme alevik	Metallijäätmete käitluskoht; Elektroonikaromude käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht
JKK3700471	Naissaare sadam	Saarte Liinid AS	Viimsi vald, Lõunaküla küla	Ohtlike jäätmete käitluskoht; Tavajäätmete käitluskoht
JKK3700664	Ellerheina tee 8 jäätmekäitluskoht	Eraisik	Viimsi vald, Randvere küla	Bioloogiline töötlus
JKK3700587	Koorma 13 väetisejäätmete käitluskoht	AS DBT	Viimsi vald, Muuga küla	Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK3700905	Viimsi jäätmejaam	Ragn-Sells AS	Viimsi vald, Pringi küla	Tavajäätmete käitluskoht
JKK3700702	Metsise tee 11 puidujäätmete käitluskoht	Puiduhake.com OÜ	Viimsi vald, Lubja küla	Tavajäätmete käitluskoht; Ümberlaadimisjaam, vaheladu

4.13 Andmed suletud prügilate ning jääkreostusobjektide kohta

Viimsi valla territooriumil ei asu Keskkonnaagentuuri prügilate kaardirakenduse alusel suletuid prügilaid.

Viimsi valla territooriumile ei jää riikliku tähtsusega jääkreostusobjekte. Kohaliku tähtsusega jääkreostusobjekte on omavalitsuse territooriumil kokku 5, mille andmed on esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 13. Jääkreostusobjektid Viimsi valla territooriumil, Allikas: EELIS, 2020

KKR kood	Nimi	Ohu liik	Staatus	Pindala (m²)	Kategooria/lisa-info	Asukoht
JRA0000169	Randvere kütuse-terminal	Pinnas (diiselmootor, masuut, mineraalõlid)	Jääkreostus on aruande/info alusel likvideeritud	20	5 kategooria ¹⁶ Asub elutsoonis	Lubja küla
JRA0000167	Mereväe Viimsi kütusebaas ala 1	Pinnas (naftasaadused)	Jääkreostus suures osas likvideeritud	6800	- Endise prügila maa-ala on väga tugevasti reostunud naftasaadustega.	Miiduranna küla
JRA0000168	Mereväe Viimsi kütusebaas ala 2	Pinnas (naftasaadused)	Jääkreostus suures osas likvideeritud	5000	4 kategooria ¹⁷ Asub elutsoonis ning Klindi kaitsealal	Haabneeme alevik
JRA0000175	Lubja kemikaalide ladu	(Info puudub)	Jääkreostus on aruande/info alusel likvideeritud	(Info puudub)	- Asub elutsoonis	Lubja küla
JRA0000170	Naissaare sõjaväe linnak nr 148	Pinnas (naftasaadused)	Jääkreostus on aruande/info alusel likvideeritud	(Info puudub)	5. kategooria Asub elutsoonis	Lõunaküla küla

Tulenevalt eeltoodust on kõikidel jääkreostusobjektidel jääkreostus kas likvideeritud või suures osas likvideeritud.

4.14 Jäätmemajanduse korraldamine ja rahastamine

Vastavalt jäätmeseadusele korraldab omavalitsus oma haldusterritooriumil olmejäätmete ja kodumajapidamistes tekkivate ohtlike jäätmete käitlemist. Omavalitsuse õigused ja kohustused hõlmavad:

¹⁶ 5 kategooria - jääkreostusobjektid, millel olid reostusallikad likvideeritud ning pinnas tunnistati varasemate uuringute või ka käesoleva hinnangu alusel mittereostunuks või oli reostuse tase alla vastavaid elumaa või tööstusmaa piirarve

¹⁷ 4 kategooria - jääkreostusobjektid, kus esineb oht pinnase või pinnavee reostumiseks või, kus lahtised jäätmed ja avariilised mahutid on likvideeritud, kuid teadaolevalt varasemate uuringute alusel või eksperthinnangute tasemel on pinnas reostunud OA-ga.

- 1) jäätmekava, jäätmehoolduseeskirja ja korraldatud jäätmeveo korra ja teiste kohalikul tasandil jäätmekäitlust suunavate dokumentide koostamist, vastuvõtmist ja avalikustamist;
- 2) korraldatud jäätmeveo organiseerimist;
- 3) jäätmete kogumiskoha määramist, kuhu tuleb korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasise veo eesmärgil toimetada;
- 4) õigust nõuda oma haldusterritooriumil tegutsevalt ettevõtjalt jäätmekava, mis käsitleb ettevõtja tegevusega seotud jäätmekäitlust;
- 5) koostöö tegemist teiste omavalitsustega jäätmeseadusega sätestatud nõuete täitmiseks;
- 6) seisukoha andmist keskkonnavalitsusele;
- 7) järelevalve teostamist jäätmehoolduseeskirjas sätestatud tingimuste täitmise üle.

Jäätmevaldajate kohustus on järgida kohaliku omavalitsuse kehtestatud nõudeid jäätmete liigiti kogumiseks ja üleandmiseks.

Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja leidmiseks korraldab kohaliku omavalitsuse üksus iseseisvalt või koostöös teiste kohaliku omavalitsuse üksustega kontsessioonilepingu sõlmimise menetluse lähtuvalt riigihangete seaduses sätestatust. Korraldatud jäätmeveo ainuõiguse saanud jäätmevedaja vastutab veo ohutusnõuete täitmise eest ning jäätmete toimetamise eest jäätmekäitluskohale.

Vastavalt pakendiseadusele on kohaliku omavalitsuse rolliks määrata oma haldusterritooriumil pakendi ja pakendijäätmete kogumisviisid ning käsitleda oma jäätmekavas pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse korraldust ning väljaarendamist ja seatud eesmärkide saavutamise meetmeid. Pakendijäätmete kogumise ja äraveo eest vastutavad taaskasutusorganisatsioonid. Koostöös kohaliku omavalitsusega on paigaldatud Viimsi valla territooriumile konteinerid pakendite kogumiseks, lisaks on eramajapidamistel võimalus liituda tasuta pakendikotiteenusega ja kortermajadel kortermajateenusega.

Probleemtoodete jäätmete kogumist korraldavad tootjavastutusorganisatsioonid.

Jäätmeseadus sätestab põhimõtted, et jäätmekäitluse kulud kannab jäätmetekitaja. Korraldatud jäätmeveoga liitunud jäätmevaldaja tasub jäätmeveo teenustasu, mis peab katma jäätmekäitluskohade rajamis-, kasutamise-, sulgemise- ja järelhoolduse kulud ning jäätmete veokulud. Keskkonnapoliitika põhimõte "saastaja maksab" ja "tootja vastutus" tähendab sisuliselt seda, et jäätmekäitluse kulud maksab kinni lõpptarbija.

Vallaeelarvest kaetakse järgnevad kulud: kohaliku eriliigiliste jäätmete kogumiskoha haldamisega seotud kulud, omavalitsuselt laadestatud prügikoristamise kulud

omavalitsusele kuuluvatel aladel ning jäätmete kogumiskampaaniatega seotud kulud.

Viimsi valla jäätmehoolduse arendamise võimalikud finantseerimisallikad on vallaeelarve, toetuse taotlemine erinevatest fondidest (SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, Euroopa Liidu struktuurifondid jt), jäätmetekitajate poolt makstav teenustasu, saastetasu. Fondidest toetatavad tegevused on reeglina sõltuvuses riiklikutest jäätmemajanduse eesmärkidest. Samuti on võimalik jäätmete liigiti kogumise võrgu arendamisse kaasata tootjavastutusorganisatsioone. Alates 2019. aastast toetab riik jäätmehoolduse arendamist üksnes riiklike toetusprogrammide kaudu ning otsetoetus on kaotatud.

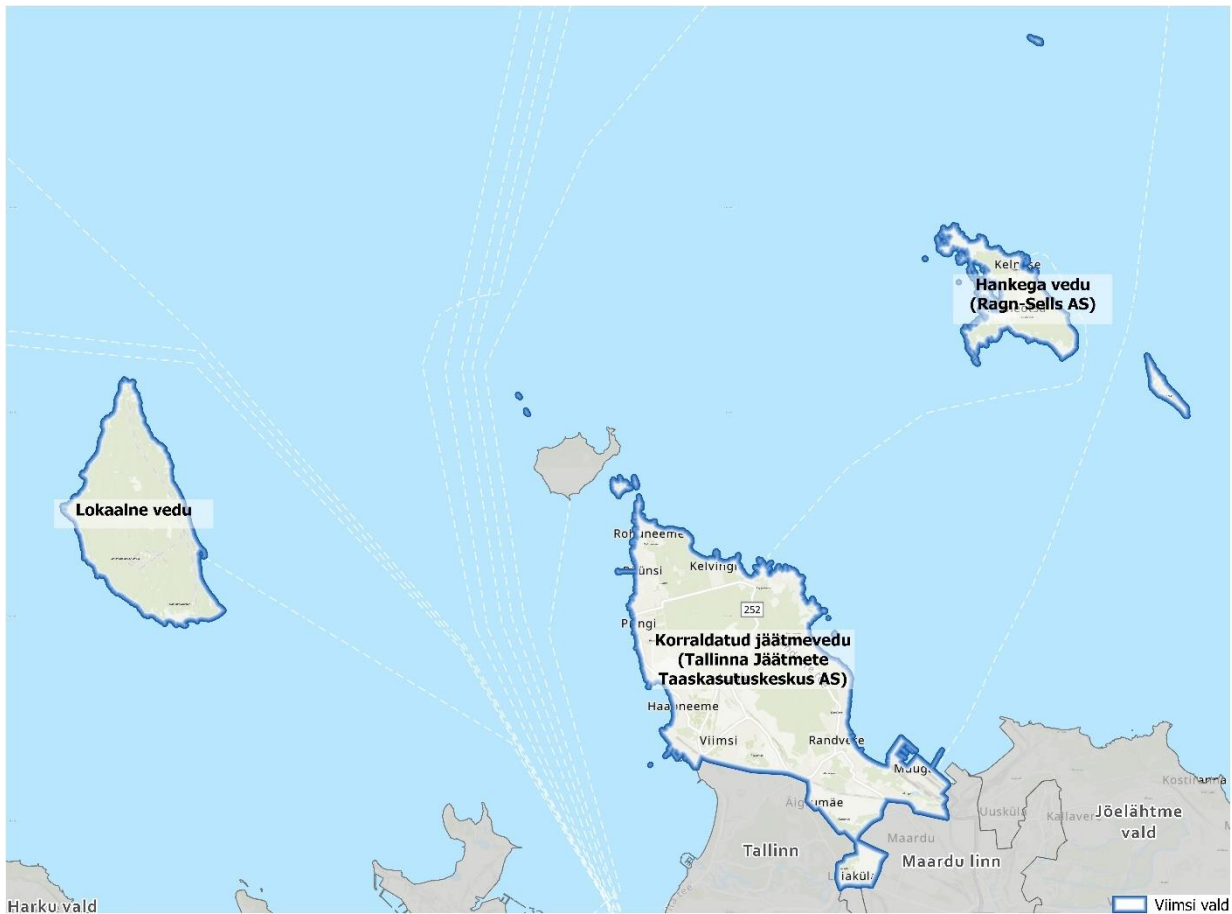
Valla territooriumil Keskkonnaameti poolt väljastatud keskkonnakaitseloa alusel tegutsevad jäätmekäitlejad omavad kohustust jäätmekäitluse korraldamiseks vastavalt neile väljastatud loas sätestatud tingimustele.

Keskkonnaamet on Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, mis teostab täidesaatvat riigivõimu ja riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku suundi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses. Keskkonnaameti osatähtsus kohaliku omavalitsuse jäätmekäitluses on eeskätt arvamuse ja ettepanekute tegemine seaduste alusel ja ulatuses. Keskkonnaameti ülesanne on ka kontrollida keskkonnakaitselubade vastavust nõuetele ning vastavaid lube väljastada. Keskkonnaameti kaudu toimub ka jäätmekäitlusala järelevalve, sealhulgas õigusaktide nõuete ning väljastatud keskkonnakaitselubade nõuete järgimine.

4.14.1 Korraldatud jäätmevedu

Vastavalt jäätmeseaduse §-le 135 on kohalikul omavalitsusel, mille haldusterritooriumil elab rohkem kui 1500 inimest, kohustus organiseerida oma haldusterritooriumil korraldatud jäätmevedu. Korraldatud jäätmeveo kohustus on alates 2005. aasta 1. jaanuarist. Korraldatud jäätmeveo põhieesmärk on liita kõik jäätmevaldajad jäätmeveoga, et kaoks ära omanikuta prügi probleem ja illegaalne prügistamine.

Korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta või -kohtadesse kohaliku omavalitsuse üksuse valitud ettevõtja poolt. Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo ning edasise suunamise taaskasutusse või kõrvaldamisele. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik jäätmeseaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi.

Joonis 13. Viimsi valla jäätmeveo piirkonnad.

Viimsi valla haldusterritooriumil kehtib üks jäätmeveopiirkond, mis hõlmab valla mandriosa. Jäätmeveopiirkonnas on korraldatud segaolmejäätmete, paberi ja kartongi, biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete, biolagunevate aia- ja haljastujäätmete (lisateenus ettetellimisel) ning suurjäätmete (lisateenus ettetellimisel) kogumine veopiirkonnas asumatelt füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt. Jäätmete vedamise ainuõigus Viimsi poolsaarel on perioodil 01.08.2020 – 31.07.2025 AS-l Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus.

Prangli saarel toimub olmejäätmete vedu vastavalt hankelepinguga ning vedu teostab Ragn-Sells AS. Naissaarel toimub lokaalne vedu vastavalt segaolmejäätmete konteinerite täituvusele.

Erandkorras vabastatakse jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga liitumisest jäätmeseaduses ja jäätmehoolduseeskirjas sätestatud tingimustel. Kui kohaliku omavalitsuse üksus on veendunud, et kinnistul ei elata või kinnistut ei kasutata, võib ta jäätmevaldaja erandkorras vabastada tema taotluse alusel teatud tähtajaks korraldatud jäätmeveoga liitumisest.

Viimsi valla jäätmevaldajate registri (2022. a aprilli seisuga) alusel on korraldatud jäätmeveoga liitunud 6009 kinnistut, perioodiline vabastus on 70-l ning ühiskasutus toimub 75-l. Jäätmevaldajatest 99.8%-l toimub korraldatud jäätmevedu.

Joonis 14. AS TJTK prügiauto jäätmeveoteenust osutamas. Allikas: AS TJTK kodulehekülg

5 Eelneva jäätmekava eesmärkide täitmise analüüs

Viimsi valla territooriumil kehtis Ida-Harju jäätmekava 2015–2020 (vastu võetud 18.06.2015 nr 13). Jäätmekava hõlmas Anija, Jõelähtme, Kiili, Kose, Kuusalu, Raasiku, Viimsi valla ja Maardu linna haldusterritooriumit. Eelmise perioodi jäätmekava eesmärkide täitmise ülevaade on esitatud järgnevas tabelis.

Tabel 14. Eelmise perioodi jäätmekava eesmärkide täitmine.

Tegevus		Elluviimine
1	Korduskasutuskeskuste loomise toetamine	Viimsi alevikku on loodud Uuskasutuskeskus, aadressil Randvere tee 9. Keskus on avatud L-P kell 11–16.
2	Ida-Harjumaa ühise jäätmekava ja jäätmehooldust reguleerivate õigusaktide ajakohastamine	Ida-Harjumaa ühine jäätmekava lõpetas kehtivuse 2020. aasta lõpuks. Uut ühist jäätmekava samade omavalitsustega ei kavandata. Viimsi valla JÄAK 2022–2032 on koostamisel. Viimsi valla jäätmehoolduseeskiri on käesoleval hetkel ajakohane ning uus jäätmehoolduseeskiri jõustub 01. jaanuaril 2023.
3	Mobiilsete jäätmekäitluslahenduste loomine, jäätmejaamade rajamine ja arendamine multifunktsionaalseks	Jäätmejaamas on laiendatud vastu-võetavate jäätmeliikide sortimenti vastavalt muutunud seaduste nõuetele. Täiendavalt on sõlmitud koostööleping ka Tallinna linnaga Pärnamäe jäätmejaama kasutamiseks Viimsi valla elanike poolt. Mobiilseteks käitluslahenduseks on saartel toimuvad kogumisringid näiteks ohtlikele ja elektroonikajäätmetele.
4	Pakendijäätmete, paberi- ja kartongijäätmete, kogumisvõrgustiku arendamine	Avalikku pakendite kogumisvõrgustikku on vaadatud ja vaadatakse ka edaspidi regulaarselt üle ning vajadusel paigaldatakse konteinereid juurde või muudetakse nende asukohti. Lisaks tehakse järjepidevalt koostööd taaskasutusorganisatsioonidega pakendijäätmete tekkekohalt kogumise soodustamiseks. Paberi- ja kartongijäätmed on liidetud korraldatud jäätmeveo teenusega.
5	KOV jäätmespetsialistide täiendkoolitus	Viimsi vallas ei ole eraldi jäätmespetsialisti ametikohta, jäätmemajandusega tegeleb keskkonnaspetsialist. Perioodil 2015–2020 on keskkonnaspetsialist osalenud perioodilistel Keskkonnaameti poolt läbiviidavatel koolitustel/infopäevadel ja Eesti Ringmajandusettevõtete Liidu poolt korraldatavatel koolitustel.
6	Biolagunevate jäätmete käitlemissüsteemi arendamine, sh kompostimine nende tekkekohas	Biolagunevate jäätmete käitlemissüsteemi arendamiseks on sõlmitud leping Tallinna

		linnaga Pärnamäe jäätmejaama kasutamiseks Viimsi valla elanike poolt, kus toimub ka biolagunevate jäätmete kompostimine. Omavalitsus on propageerinud tekkekohal kompostimist valla veebilehel, valla infolehes ning erinevates artiklites.
7	Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumisvõrgustiku laiendamine	Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumisvõrgustiku laiendamiseks on sõlmitud leping Tallinna linnaga Pärnamäe jäätmejaama kasutamiseks Viimsi valla elanike poolt, kuhu on võimalik viia nii liigiti kogutud ehitusjäätmeid kui ehitus- ja lammutussegaprahti.
8	Jäätmevaldajate registri korrastamine, jäätmevaldajate liitmine süsteemiga	Viimsi valla jäätmevaldajad on liidetud jäätmevaldajate registriga. Register on töökorras ja toimiv.
9	KOV-d teostavad ühiselt järelevalvet jäätmealaste nõuete täitmise üle	Järelevalve nõuete täitmise osas ei ole koostööd teiste omavalitsustega tehtud, kuna koostöövajadus on puudunud.
10	Jäätmetatistika kogumine kõigi kogutud jäätmeliikide kohta	Ei ole rakendatud, kuna info kättesaamine on puudulik.
11	Olemasolevate ja tekkivate illegaalsete ladestuskohtade likvideerimine, prügi mahapanekut keelavate siltide paigaldamine	Viimsi Vallavalitsus on likvideerinud erinevaid prügiladestuskohti ning abistanud ka kohalikku kogukonda koristustööde läbiviimisel. Kogukonna talgutel on abistatud traktori teenuse ja prügiveo teenuse pakkumisega. Mitmetes asukohtades on probleemiks aia- ja haljastujäätmete ladestamine metsa, sellises olukorras on Viimsi Vallavalitsus pannud välja prügi ladestamist keelavad sildid ning likvideerinud ladestatud jäätmed. Aia- ja haljastujäätmete ladestamist on tuvastatud näiteks Tiitsu tee L2 kinnistul, kuhu paigaldati jäätmete ladestamist keelav silt. Eelnevalt on keelavaid silte paigaldatud Lubja tee ja Metsasihi tee ristil, kus on samuti tuvastatud aia- ja haljastujäätmete ladestamist, samuti ka Kasteheina tee pakendipunkti kõrval oleva ladestuskoha juurde, kus ka jäätmed likvideeriti. Täiendavalt on silte paigaldatud pakendipunktidest ning sealkohal on kasutatud ka rajakaameraid tulevaste ladestajate tuvastamiseks.
12	Maastikupilti kahjustavate lagunened ja kasutuseta militaar-, tööstus- ja põllumajandusehitiste lammutamine	Maastikupilti kahjustatavaid hooneid on lammutatud. Näiteks 2017. aastal lammutati vallavalitsuse nõudmisel Aiandi tee 13 kinnistul asuv kuur.
13	Jäätmekäitluslaste infomaterjalide loomine ja jagamine omavalitsuse lehes, HÜK loodaval veebilehel, info jagamine külakoosolekutel ja ühistukoosolekutel	Jäätmekäitluslast infomaterjali on jagatud omavalitsuse erinevates infokanalites – sotsiaalmeedia, ajaleht, valla koduleht jne.

14	Jäätmenõustamine ja teavitustöö elanikele, ettevõtjatele	Jäätmenõustamine toimub vastavalt soovijatele nii telefoni teel, kirjalikult kui vallamajas. Lisaks on juhendatud haridusasutusi liituma Rohelise kooli programmiga. Iga-aastaselt kajastatakse valla lehes artikleid jäätmejaamade osas, jäätmete põletamise osas, jäätmete liigiti kogumise osas jne.
15	Omavalitsuse enda poolt korraldatud jäätmeveo teenuste osutamine	Omavalitsus ise jäätmeveo teenust ei osuta. Perioodil 2016–2021 oli vabaturg ning jäätmeveoga tegeles Eesti Keskkonnateenused AS. Samas on omavalitsus korraldanud oma territooriumil paiknevatel Naissaarel ja Prangli saarel kogumisringe (ohtlikud jäätmed, koduelektroonika, ehitus- ja lammutus-jäätmed).
16	Olulise jäätmetekkega ettevõtete jäätmekava koostamine	Viimsi valla haldusterritooriumil puuduvad olulise jäätmetekkega ettevõtted, millest tulenevalt ei ole jäätmekava koostamist nõutud.
17	Pakendijäätmete kogumisvõrgustiku arendamine	Avalikku pakendite kogumisvõrgustikku on vaadatud ja vaadatakse ka edaspidi regulaarselt üle ning vajadusel paigaldatakse konteinereid juurde või muudetakse nende asukohti. Lisaks on tehtud ja tehakse ka edaspidiselt järjepidevalt koostööd taaskasutusorganisatsioonidega pakendijäätmete tekkekohalt kogumise soodustamiseks.
18	Probleemtoodete jäätmete kogumisvõrgustiku täiendamine	Probleemtoodete kogumisvõrgustiku laiendamiseks on sõlmitud leping Tallinna linnaga Pärnamäe jäätmejaama kasutamiseks Viimsi valla elanike poolt, kuhu on võimalik viia kõiki probleemtooteid. Lisaks on tehtud väikesaartel probleemtoodete kogumiseks kogumisringe. Kauplustesse on lisandunud patareide kogumiskaste.

6 Jäätmetekke prognoos

Tulenevalt Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia 2021–2025 dokumendis esitatule ei ole Viimsi kui elukoha populaarsus vähenenud ning valla elanike arv kasvab jätkuvalt. Viimsi Vallavalitsus hindab, et lähtuvalt varasemast rahvaarvu kasvust on oodata järgmiseks kümneks aastaks rahvaarvu kasvu hinnanguliselt 500 elanikku aastas, kuid samas on uue koostatava üldplaneeringuga kavas kasvu pidurdada.

Seoses elanike arvu kasvuga on oodata ka olmejäätmete reaalse tekkekoguse kasvu. Elanikkonna keskkonnateadlikkuse arendamine aitab eeldatavalt kaasa jäätmetekke vältimisele, aga ka jäätmete liigiti kogumise paranemisele. Elanike arvu prognoosis lähtutakse elanike arvu kasvust 500 elanikku aastas ning jäätmetekke prognoosis lähtutakse, et perioodil 2022–2032 on aastane keskmine olmejäätmete kogus elaniku kohta võrdne eelmise viie aasta keskmisega ehk **328 kg/aastas**. Jäätmetekke prognoosis ei võeta arvesse SKP kasvuprotsenti, kuna Viimsi valla eelmise perioodi olmejäätmete tekkel puudus seos majandusnäitajaga SKP.

Perioodil 2016–2020 on pakendijäätmete kogus elaniku kohta olnud keskmiselt **86 kg/a**. Seoses liigiti kogumise harjumuste paranemise ning samuti pideva pakendite hulga tõusuga on vastavalt riigi jäätmekavale oodata pakendite koguse suurenemist u 2% aastas elaniku kohta.

Perioodil 2016–2020 on ohtlike jäätmete kogus (v.a asbesti sisaldavad ehitusjätmed ehk eterniit) elaniku kohta olnud keskmiselt **139 kg/a**. Keskkonnaministeeriumi algatusel kaardistati 2021. a alguses Eesti omavalitsustes asbesti sisaldavate perspektiivsete jäätmete koguseid ning nendest vabanemise võimalik aeg. Viimsi vallas prognoositi perioodil 2021–2025 kuni 17 tonni asbesti sisaldavate jäätmete teket aastas ning tulevikus veel 3000 tonni asbesti sisaldavate jäätmete teket. Seega on aastani 2025 keskmiselt oodata **17 tonni** eterniidijäätmeid aastas ning alates 2026 aastast keskmiselt **428.5 tonni** eterniidijäätmeid aastas (eeldusel, et neist on vabanetud aastaks 2032). Prognoosis lähtutakse, et perioodil 2023–2032 on aastane keskmine ohtlike jäätmete kogus elaniku kohta võrdne eelmise viie aasta keskmisega ning sellele arvestatakse juurde proportsionaalselt tekkivad eterniidijäätmed.

Tabel 15. Prognoositavad jäätmekogused Viimsi vallas perioodil 2022–2032

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Elanike arv	21974	22474	22974	23474	23974	24474	24974	25474	25974	26474	26974
Olmejäätmete kogus	7200	7364	7528	7691	7855	8019	8183	8347	8511	8674	8838
Pakendijäätmete kogus	1915	1958	2002	2046	2089	2133	2176	2220	2263	2307	2351
Ohtlike jäätmete kogus	3079	3149	3219	3288	3770	3839	3909	3979	4048	4118	4188

7 Viimsi valla jäätmehoolduse eesmärgid 2022-2032

Viimsi valla ringmajanduse ja jäätmehoolduse eesmärkide seadmisel lähtutakse Euroopa Liidu ringmajanduse tegevuskava põhimõtetest, Euroopa Liidu ja Eesti õigusaktidest tulenevatest kohustustest, kehtiva ja kavandatava riigi jäätmekava eesmärkidest ning Viimsi valla arengukavas toodud eesmärkidest ja olulisematest tegevussuundadest. Lisaks on arvesse võetud omavalitsuse eripärasid, näiteks jäätmehoolduse korraldamine väikesaartel.

Viimsi valla JÄAK 2022-2032 põhieesmärk tuleneb Viimsi valla arengukavas ja eelarvestrateegias 2021-2025 seatud eesmärgist, milleks on [keskkonnaohutu ja majanduslikult põhjendatud jäätmekäitlus](#).

JÄAK-ga seatakse järgmised strateegilised eesmärgid selle täitmiseks:

- Jäätmetekke vältimise edendamine;
- Jäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu edendamine ;
- Ringmajanduse põhimõtete edendamine;
- Keskkonnateadlikkuse pidev suurendamine ettevõtete ja elanike seas;
- Jäätmekäitlusala järelevalve tõhustamine.

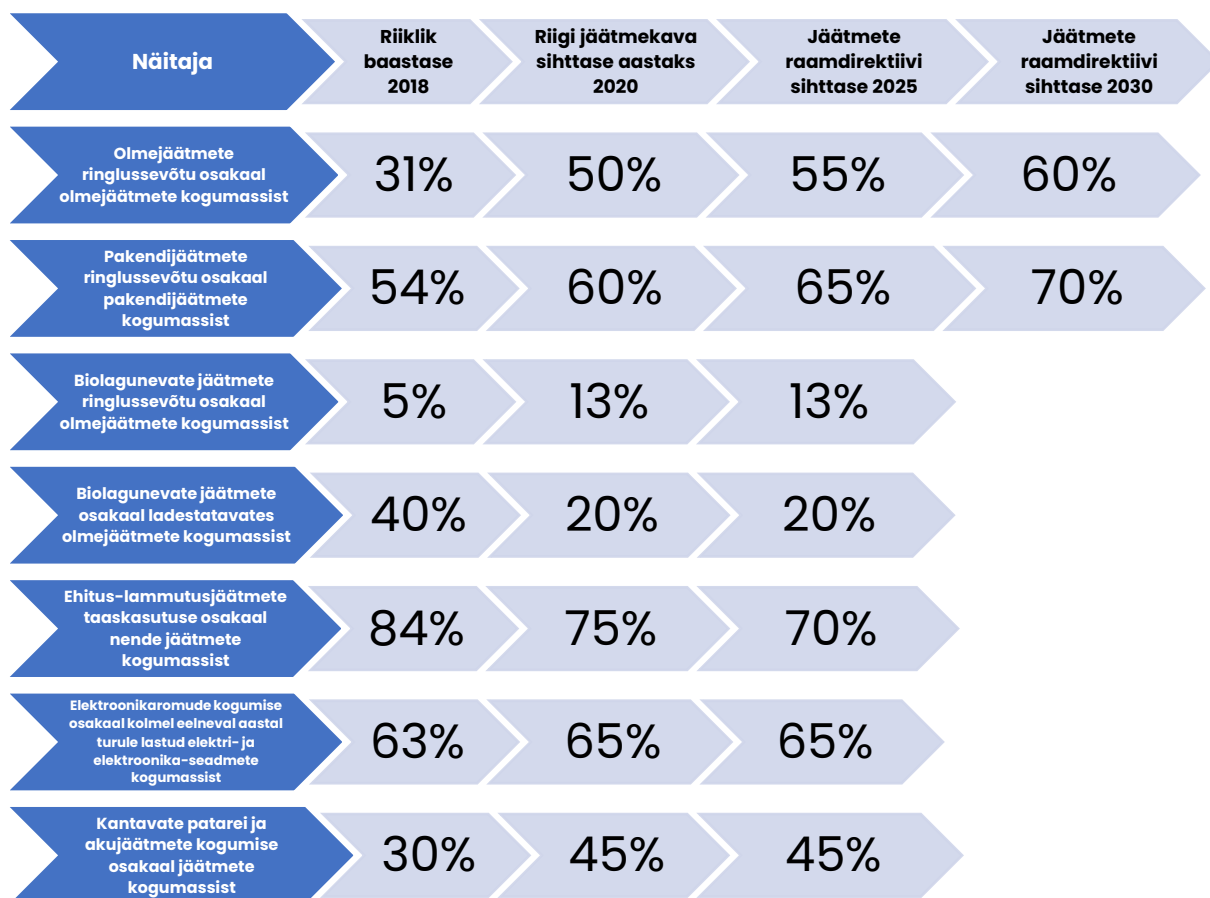
Eesti on võtnud eesmärgiks, et alates 2020. aastast tuleb ringlusse võtta vähemalt 50% ja 2025. aastaks 55% kodumajapidamistest pärinevatest paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmetest, muudest liigiti kogutud kodumajapidamisest ja muudest allikatest pärinevatest jäätmetest. Kohaliku omavalitsuse jäätmealased eesmärgid tulenevad eeskätt riigi jäätmekavas seatud eesmärkidest, kuid arvestades, et eesmärgid on seatud aastaks 2020, lähtutakse eesmärkide seadmisel EL raamdirektiivis ja ringmajanduse paketi toodud eesmärkidest aastateks 2025 ja 2030.

EL jäätmete raamdirektiiv näeb ette, et 2030. aastaks tuleb taaskasutada:

- 1) kodumajapidamisest pärinevaid paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmeid ja muid liigiti kogutud kodumajapidamisest pärinevaid jäätmeid ning muudest allikatest pärinevaid samalaadseid jäätmeid, välja arvatud tootmisjäätmed ja põllumajanduslikust tootmisest või metsandusest pärinevad jäätmed, korduskasutuseks ettevalmistamisena ja ringlussevõtuna – [vähemalt 60 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas](#);
- 2) ehitus- ja lammutusjäätmeid, välja arvatud sellised looduslikud ained nagu kivid ja pinnas ning ohtlikke aineid sisaldavad kivid ja pinnas, korduskasutuseks ettevalmistatuna, ringlussevõtuna ja muul viisil taaskasutatuna, sealhulgas tagasitäiteks, muude ainete asemel – [vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas](#).

3) Pakendijäätmeid ringlussevõtuna – vähemalt 70% kogu pakendijäätmete massist, sh on iga materjali ringlussevõtu sihtmäärad järgmised:

- plast – 55 protsenti;
- puit – 30 protsenti;
- mustmetall – 80 protsenti;
- alumiinium – 60 protsenti;
- klaas – 75 protsenti;
- paber ja kartong – 85 protsenti.

Joonis 15. Riigi jäätmekavast, EL jäätmete raamdirektiivist ja ringmajanduse paketist tulenevad eesmärgid.

Viimsi valla ülesandeks on eeltoodud joonisel kajastatud jäätmete ringlussevõtu ja taaskasutamise sihtarvude täitmine [kodumajapidamistest](#) pärit olmejäätmete osas. Samas ei ole riikliku jäätmetestatistika alusel võimalik analüüsida jäätmete ringlussevõtu määrasid omavalitsuse tasandil, vaid üksnes mil määral on omavalitsus jäätmeid liigiti kogunud. Sellest tulenevalt on Viimsi valla jäätmehoolduse arendamisel ja uute eesmärkide seadmisel asjakohane lähtuda põhimõttest, et ringlussevõtu ja taaskasutamise sihtarvude saavutamise aluseks on jäätmete liigiti kogumine ja neile käitlustingimuste määramine.

Järgnevas tabelis on välja toodud olulisemad mõõdikud, mis iseloomustavad Viimsi valla jäätmehoolduse eesmärkide täitmist perioodil 2022–2032.

Tabel 16. Viimsi valla jäätmehoolduse eesmärkide täitmist iseloomustavad mõõdikud

Eesmärk	Mõõdik	Viimsi valla baastase 2020		Viimsi valla sihttase 2032
Olmejäätmete tekke vältimine ja vähendamine	Olmejäätmete tekkekogus ühe elaniku kohta (kg/a)	369 kg/a		369 kg/a
Jäätmete liigiti kogumise, taaskasutamise ja ringlussevõtu edendamine	Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist ¹⁸	37%		62%
	Liigiti kogutud biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist	3.5%		30%
	Eriliigiliste pakendite osakaal kogu pakendijäätmete tekkest	81%		90%
	Liigiti kogutud tekstiilijäätmete osakaal olmejäätmete kogumassist	0.3% (19.8 tonni)		1.5% (99 tonni)
	Majapidamistelt liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete osakaal nende kogutekkest	77%		82%
	Ettevõtelt liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete osakaal nende kogutekkest	86%		100%

- Eurostati¹⁹ andmetel tekkis 2020. aastal Eestis elaniku kohta keskmiselt 383 kg olmejäätmeid, Viimsi valla elanik tekitas 2020. aastal keskmiselt 369 kg olmejäätmeid aastas. Viimsi valla üheks olulisemaks eesmärgiks on vältida jäätmeteket, mille tulemusel olmejäätmete tekkekogus elaniku kohta ei

¹⁸ Kõik olmejäätmed 20 koodiga + kõik pakendijäätmed 15 koodiga

¹⁹ Eurostat andmebaas: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/cei_pc031/default/table?lang=en

suureneks. Eesmärgiks on jäätmetekke vähenemine või vähemalt samal tasemel püsimine.

- Üheks Viimsi valla suurimaks väljakutseks on **suurendada liigiti kogutud olmejäätmete osakaalu** olmejäätmete kogumassist vähemalt Ringmajanduse paketi 2025. ja 2030. aastaks määratud olmejäätmete ringlussevõtu tasemeteni, milleks on 55% ja 60%. **Aastaks 2032 peab liigiti kogutud olmejäätmete osakaal olema vähemalt 62% (eeldusel, et kõik liigiti kogutud olmejäätmeid võetakse ringlusse).** Tegevus on vajalik, kuna üksnes liigiti kogutud olmejäätmeid on võimalik uuesti ringlusesse suunata.
- Teiseks suureks väljakutseks on toidujäätmete liigiti kogumise osakaalu suurendamine. Arvestades, et alates 01. jaanuarist 2023.a muutub Viimsi valla jäätmehoolduseeskirjaga biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete kogumine kogumismahutiga kohustuslikuks kõigile, kellel puudub kompostimisvõimalus, on Viimsi vallas reaalne ootus, et **aastaks 2032 suudetakse liigiti kogutud toidujäätmete osakaalu suurendada vähemalt 30%-ni.**
- Kuigi eri liiki pakendimaterjalide ringlussevõtu eest vastutavad eelkõige pakendiettevõtjad, omab kohalik omavalitsus koostöös taaskasutusorganisatsioonidega suurt rolli eriliigiliste pakendite kogumises. Sellest tulenevalt on mõistlik **suurendada omavalitsuse territooriumil eriliigiliste pakendite osakaalu kogu pakendijäätmete hulgast,** kuna materjalipõhisem kogumine annab suuremad võimalused pakendijäätmeid uuesti ringlusse suunata.
- Kuna alates 2025. aasta lõpust on Viimsi vallas **kohustus tagada ka tekstiilijäätmete liigiti kogumine,** võib eeldada, et aastaks 2032, mil eeldatavasti on tekstiilijäätmete lahuskogumine läbi teavitustöö ja mugavate kogumislahenduste muutunud elanikele harjumuseks, on osakaal tõusnud vähemalt 1.5%-ni.
- Alates 2020. aastast tuleb jäätmeseaduse kohaselt **ehitus- ja lammutusjäätmeid taaskasutada vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.** Samas ei ole antud nõuet võimalik omavalitsuse tasemel hinnata, sest jäätmetestatistika ei kajasta kui palju konkreetsetest omavalitsuses tekkinud jäätmetest läheb taaskasutusse teistes omavalitsustes. Sellest tulenevalt on asjakohane hinnata pigem **liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete osakaalu nende kogutekkest** (eeldusel, et kõik liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmed taaskasutatakse kas Viimsi valla või mõne teise omavalitsuse territooriumil). Aastaks 2032 soovitakse saavutada olukord, kus kõik ehitamisega tegelevad ettevõtted koguvad kõik ehitus- ja lammutusjäätmed eranditult liigiti ning majapidamiste osas on liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete osakaal tõusnud vähemalt 82 %-ni.

8 Jäätmehoolduse arendamine

8.1 Jäätmetekke vältimine ja vähendamine

Jäätmekäitluse hierarhia kohaselt tuleb esmajärjekorras vältida jäätmeteket, sest jäätmetekke vältimine aitab tõhustada majanduse ressursikasutust ning vähendada loodusressursside kasutusest ja jäätmete käitlemisest tulenevat negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele. Jäätmetekke vältimise ja vähendamise saavutamise aluseks on koostöö riigi, Viimsi Vallavalitsuse, ettevõtete ja elanike vahel.

Viimsi valla jäätmetekke vältimise ja vähendamise eesmärgi saavutamise meetmeteks on jäätmetekke vältimisele suunava teadlikkuse järjepidev tõstmine (mida käsitletakse põhjalikumalt ptk-s 8.5 „Teavitustöö ja meediakajastus“) ning jäätmetekke vältimist soodustavad tegevused, millele aitavad omakorda kaasa toidujäätmete, prügistamise ja ladestamise vältimine ja vähendamine.

Üheks oluliseks jäätmetekke vältimist soodustavaks tegevuseks on koostöö saavutamine uus- ja/või taaskasutuskeskustega, kes perioodiliselt korraldaks Viimsi valla territooriumil korduskasutuseks sobilikele esemetele kogumisringe. Viimsi valla roll kogumisringide korraldamisel on selle kajastamine erinevates meediakanalites. Koostööpartneri(te) leidmine on kavandatud aastasse 2024. Lisaks tuleb koostöös uus- ja/või taaskasutuskeskustega kogumisvõrgustikku laiendada ka kogumismahutitega. Käesoleval hetkel paiknevad MTÜ Riidepunkt kogumismahutid Viimsi ja Haabneeme alevikus ning Püüksi külas. 2022. aastal kavandatakse paigutada mahuti ka Tammneeme külasse. Edasisel perioodil lähtutakse täiendavate kogumismahutite paigaldamisel olemasolevate punktide kasutusintensiivsusest ning elanike taotlustest ning kogumismahutite juurde paigaldamine täiendavatesse asukohtadesse toimub vastavalt elanike vajadustele.

8.1.1 Toidujäätmete vältimise ja vähendamise meetmed

Vältides ja vähendades toiduraiskamist on võimalik vähendada toodetava toidu, kasutatava energia, vee, väetiste ja põllumajandusmaa hulka. Sellega kaasneb kokkuhoid mitte ainult nimetatud ressurssidelt, aga ka toidu ja jäätmete transpordilt ning jäätmekäitluselt.

Viimsi vallal on siiani puudunud eraldi tegevuskava toidujäätmete vältimiseks, kuna toidujäätmeid on käsitletud eelnevates jäätmekavades biojäätmete osana. Suuri jõupingutusi on tehtud eelkõige haridusasutustes toidukao vähendamiseks (*School Food for Change* projektis osalemine, toidu ülejääkide võõrandamine heategevusorganisatsioonidele, toiduraiskamise kampaaniad), mis kaudselt mõjutab ka kodumajapidamistes tekkivat toidukadu, kuna õpilastes juurutatud harjumused koolis kanduvad eeldatavalt edasi ka kodusse keskkonda. Antud praktikat tuleb jätkata kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

Ühe tegevusena nähakse ette koostöös mõne kohaliku toidupoega käivitada [toiduringluskapi](#) pilootprojekt. Projekti idee seisneb selles, et toiduringluskappi saab täita üksnes kauplus, kes saab sinna suunata toidukaupasid, mille säilimistähtaeg hakkab lõppema või erinevaid puu- ja köögivilju, mille välimus pole kaupluses müümiseks piisavalt esteetiline ehk kappi suunatakse toit, mis muidu ära visataks. Toiduringluskapist võivad toitu kaasa võtta kõik kaupluse külastajad. Eestisse on paigaldatud mitmeid toidujagamiskappe (näiteks ettevõtete *Foodsharing Eesti* ja *Fudloop* poolt), kuid nende kappide puhul on võimalik ka eraisikutel kappi toitu viia. Viimsi Vallavalitsus näeb selles mõnevõrra ohtu toidu turvalisusele, millest tingituna soovitakse jätta kappi toidu paigutamise võimalus üksnes toidukauplusele. Pilootprojekti kavandamine (sh koostööpartneri leidmine) ja käivitamine on kavandatud perioodile 2024–2025.

Oluline on Toidupanga poolt jätkata ka toidukogumispäevade korraldamist Viimsi valla territooriumil koos Viimsi vabatahtlikega kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

Lisaks tuleb toidujäätmete vältimiseks ja vähendamiseks teha pidevat teavitustööd, mida on põhjalikumalt käsitletud ptk-s 8.5. „Teavitustöö ja meediakajastus“

8.1.2 Prügistamise vältimise ja vähendamise meetmed

Prügistamise vältimiseks tuleks kasutada võimalust toetuse saamiseks maastikupilti kahjustavate hoonete ja hoonevaremete lammutamiseks. Viimsi valla territooriumil esineb mõningaid tühjana seisvaid lagunevaid hooneid, mis kahjustavad maastikupilti ning põhjustavad reostusohu, tõmmates ligi ebaseaduslikku prügiladestamist jms. Suurem osa sellistest hoonetest on eraomanduses ning omavalitsusel puudub otseselt võimalus selliste hoonete lammutamiseks. Samas saab omavalitsus kaudselt (vajalike dokumentide vormistamisel abistamine, märgukirjade saatmine, heakorrakampaaniate korraldamine jms) toetada hoone omanikke lammutustegevuse elluviimisel. Vajadusel tuleb teha maaomanikele selliste ehitiste lammutamiseks ettekirjutised.

Maastikupilti kahjustavate hoonete lammutamisel suureneb küll tekkivate lammutusjäätmete kogus, kuid paraneb välisruumi kvaliteet ja väheneb lagunenuid hoonetest tulenev prügistamise ja reostamise oht. Tekkivad lammutusjäätmed tuleb suunata maksimaalselt taaskasutusse. Tegevust on vajalik ellu viia kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

Jätkuvalt on vajalikuks tegevuseks ka avalike prügikastide regulaarne tühjendamine, [prügi mahapanekut keelavate siltide paigaldamine ja nendes kohtades pidev järelevalve tegemine](#) ning [pidev omavaliliste prügi mahapanekukohtade likvideerimine ja nendes kohtades järelevalve teostamine](#). Tegevused peavad olema pidevad kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

Vajalik on [jätkata ka kogukonna talgute toetamise traditsiooni](#). Talgute raames on tavaliselt elanikel võimalus ise valida, millist valla avalikku ala soovitakse koristada

ja korrastada, sh on võimalus koristada ka avalikke rannaalasid. Vallavalitsus toetab kogukonna talguid kottide ja kinnaste varustamisega, traktori teenuse ja kokku korjatud jäätmete äraveoga. Tegevust on vajalik jätkata kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

8.1.3 Mereprügi vältimine ja vähendamine

Keskkonnaministeeriumi 2020. aastal valminud Mereprügi plaanis²⁰ käsitletakse mereprügi olemust, kasutusel olevaid meetmeid ja nende efektiivsust nii globaalsel, Euroopa Liidu, regionaalsel kui riiklikul tasandil ning tegevusplaani mereprügi vähendamiseks. Mereprügi plaanis tuuakse välja, et mõne hinnangu kohaselt on umbes 80% merekeskkonnas leiduvast prügist tekkinud maismaal toimuva inimtegevuse käigus ning mereprügi allikad ei piirdu üksnes inimeste tegevusega rannikualadel. Peamine on rakendada abinõusid maismaal, enne kui prügi jõuab merre. Sellest tulenevalt on kohaliku omavalitsuse tasandil mereprügi vältimise ja vähendamise meetmed võimalik saavutada samadel alustel kui üldise jäätmetekke vältimise ja vähendamise ning prügistamise vähendamise meetmed. Käesolevas peatükis käsitletakse eelkõige mereäärsetel aladel prügistamise vältimise võimalusi.

Üheks tõhusaimaks viisiks vältida prügistamist ning selle kandumist merre on paigaldada rannaäärsetesse piirkondadesse ja sadamatesse **eriliigilist kogumist võimaldavad prügikastid**. Tagatud peab olema **vähemalt segaolmejäätmetele, pakenditele ja biojäätmetele** mõeldud mahutid või kolme sektsiooniga kompaktmahutid ning seejuures peavad need olema disainitud viisil, mis **takistab tuule korral prügi lendumist ning hoiab eemale ka võimaluse lindudel prügi mahutitest välja nokkida**. Samuti peavad mahutid olema kaitstud üleujutuse eest. Tegevus on kavandatud perioodile 2025–2026.

Kuna märgatav kogus prügist jõuab merre ka läbi sademevee kogumissüsteemi, tuleb selle vältimiseks paigaldada vajadusel probleeme tekitavatele restkaevudele püüdurid. Püüdurite paigaldamine toimub vastavalt vajaduse tekkimisele kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

8.1.4 Ladestamise vähendamise meetmed

Tulenevalt jäätmeseaduse § 42 lg 3 p 13 peab kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava sisaldama ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivate jäätmete ladestamise vähendamise saavutamise plaani ja ladestamise piiramiseks võetud meetmeid. Ladestamise vähendamisele aitab eeskätt kaasa jäätmete liigiti kogumise parandamine, mis vähendab ringlussevõtuks sobivate jäätmete sattumist segaolmejäätmete hulka, aga samas ka ühekordsete toodete kasutamise vältimine.

²⁰ Mereprügi plaan https://www.envir.ee/sites/default/files/news-related-files/mereprugi_plaan_.pdf

Viimsi Vallavolikogu 15.12.2015 määruse nr 23 „Viimsi vallas avaliku ürituse korraldamise ja pidamise kord“ alusel on alates 06.05.2020 jõustunud määruse muudatusega Viimsi valla avalikel üritustel keelatud serveerida toitu ja jooki ühekordselt kasutatavates nõudes ning keelatud on kasutada ühekordselt kasutatavaid söögiriistu, mis sisaldavad plasti. Samas on lubatud kasutada muude loodussõbralike toodete (bambus, papp, suhkruroog) kõrval biolagunevast plastist nõusid ja söögiriistu, mis on komposteeritavad ja millel on EVS-EN 13432 standardile või sellega samaväärsele standardile vastavust tõendav sertifikaat. Sellega vähendatakse nii jäätmete teket, prügistamist kui ka prügilasse ladestamist. [Antud nõude täitmist tuleb järjepidevalt kontrollida, rikkujatele tuleb teha selgitustööd, milleks on antud nõude järgimine vajalik ja oluline ning vajadusel tuleb rikkujaid ka vastutusele võtta.](#)

Alates 2026. aastast kavandatakse keelata Viimsi vallas toimuvatel avalikel üritustel ära igasugusest materjalist ühekordsed jooginõud ja -topsid ning rakendada üksnes korduskasutuseks mõeldud jooginõude ja -topside kasutamist. Seejuures jääb lubatuks ühekordsete toidunõude (taldrikud, kausid jms) ning söögiriistade (noad, kahvlid, lusikad jms) kasutamine. Korduskasutatavate jooginõude ja -topside kasutamise üle hakatakse tegema järelevalvet iga-aastastel korduvatel üritustel.

[Olmejäätmete prügilasse ladestamise vähendamiseks on oluline panna rõhuasetus korraldatud jäätmeveo korraldamisele.](#) Selleks tuleb järgmise perioodi korraldatud jäätmeveo hanke läbiviimisel määrata hanke alusdokumentides kõikidele korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikidele käitluskoht või -kohad, kuhu need edasivedamiseks toimetatakse, sealhulgas peavad need sisaldama teavet korduskasutuseks ettevalmistamise kohtadest. Vajadusel korraldatakse käitluskohtade määramiseks enne korraldatud jäätmeveo teenuse kontsessiooni andmise hanget eraldi käitluskohtade hange riigihangete seaduse tähenduses. Tegevus on kavandatud 2025. aasta I poolaastasse.

8.2 Jäätmete liigiti kogumise, taaskasutamise ja ringlussevõtu edendamine

Viimsi Vallavolikogu 15.12.2015 määruse nr 23 „Viimsi vallas avaliku ürituse korraldamise ja pidamise kord“ alusel on alates 06.05.2020 jõustunud määruse muudatusega Viimsi valla avalike ürituste korraldajal kohustus tagada, et üritusel kogutakse igas kogumiskohas liigiti vähemalt segaolmejäätmeid, biolagunevaid jäätmeid ja pakendijäätmeid. Jäätmemahutile peab olema selgelt ja arusaadavalt märgitud kogutavate jäätmete liik. [Antud nõude täitmist tuleb järjepidevalt kontrollida ning vajadusel rikkujaid vastutusele võtta.](#) Tegevus peab olema pidev kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

Oluline on liigiti kogumise nõuet rakendada ka valla üldises avalikus ruumis. Viimsi valla eesmärgiks on asendada alates 2023. aastast avalikus ruumis segaolmejäätmete mahutid kompaktsete eriliigilist kogumist võimaldavate

mahutitega. Selle tulemusel on hiljemalt 2024. aastaks [valla territooriumi avalikus ruumis igas prügikogumiskohas tagatud segaolmejäätmete, biojäätmete ja pakendite liigiti kogumine](#). Tagada tuleb, et jäätmemahutite tühjendaja suunab liigiti kogutud jäätmed ka liigiti taaskasutusse.

8.2.1 Biojäätmed

Liigiti kogutud biojäätmed tuleb kompostida kohapeal vastavalt nõuetele või anda üle jäätmekäitlejale. Ilma kompostimisvõimaluseta kinnistute (valdavalt korterelamud, samuti ka toitlustusasutused) biolagunevate jäätmete vastuvõttu ja ringlusse suunamist tuleb jätkata korraldatud jäätmeveo raames ning alates 01. jaanuarist 2023. a peab [biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete kogumine olema korraldatud kõikidelt kinnistutelt, kus biojäätmete tekkekohal kompostimine ei ole võimalik või seda ei soovita muul põhjusel teha](#).

Samaaegselt tuleb propageerida ka biolagunevate jäätmete lokaalset kompostimist eramute ja väiksemate korterelamute juures. [Võimalusel tuleb soodustada eramajapidamistes ka kompostrite ja/või biojäätmete konteinerite soetamist](#). Tegevus on kavandatud perioodile 2023–2024.

Lisaks tuleb biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete vastuvõtt tagada Vanapere jäätmejaamas. Selle tarbeks on vajalik jäätmejaama soetada biojäätmete kogumismahuti. Lisaks peab Ragn-Sells AS, kes haldab Vanapere jäätmejaama, algatama biojäätmete kogumiseks jäätmevaldkonna registreeringu muutmise. Tegevus on kavandatud aastasse 2023.

Biolagunevate aia- ja haljastujäätmete kogumist tuleb jätkata korraldatud jäätmeveo raames lisateenusena ettetellimise alusel.

Biolagunevate jäätmete (nii köögi- ja sööklajäätmed kui aia- ja haljastujäätmed) maksimaalsel tasemel ringlusse suunamiseks nähakse võimalusena [naaberomavalitsuses Maardu linnas kavandatavat EKT Ecobio OÜ käitlustehast](#), mille eesmärgiks on rajada biogaasijaam, kus biolagunevatest jäätmetest hakatakse kuivkääritamise tehnoloogia abil tootma biogaasi. Arvestades käitlustehase läheduspõhimõtet, biojäätmete maksimaalset ringlusse suunamist ning lisandväärtust biogaasist toodetava soojust või elektri näol, eelistab Viimsi Vallavalitsus vallas tekkivate biojäätmete käitlemist eelkõige kavandatavas biogaasitehases. Biojäätmete suunamine EKT Ecobio OÜ käitlustehasesse on võimalik saavutada järgmise perioodi korraldatud jäätmeveo hankega aastal 2025 (juhul kui tehas selleks ajaks valmib).

8.2.2 Pakendite ja pakendijäätmete käitlemise kava

Olemasolevate pakendijäätmete kogumise mahutite andmed, mis sisaldavad asukohta, mahutite suurust, mahutitesse kogutavat jäätmeliiki ning vastutavat

taaskasutusorganisatsiooni on välja toodud jäätmekava peatükis 4.3.1 „Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem“.

Pakendijäätmete prognoositavad kogused perioodil 2022–2032 on esitatud peatükis 6 „Jäätmetekke prognoos“.

Pakendiseaduse § 17¹ kohaselt peab taaskasutusorganisatsioon tagama, et kogumiskohtade tihedus [iga](#) taaskasutusorganisatsiooni kohta oleks järgmine:

- 1) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 1000 elanikku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 500 meetri raadiuses;
- 2) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 500 elanikku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 1000 meetri raadiuses;
- 3) kui asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevates asulates, arvestusega üks kogumiskoht 500 elaniku kohta.

Pakendiseadus sätestab, et kogumiskonteinerite miinimumarv ja miinimummaht ning nende tühjendamissagedus lepitakse iga kogumiskoha kohta kokku taaskasutusorganisatsiooni ja kohaliku omavalitsuse organi vahel. Lisaks on seaduse alusel võimalus kohaliku omavalitsuse organiga kokkuleppel pakendijäätmete kogumist korraldada ka nende tekkekohal kogumisena. Viimsi vallavalitsus on taaskasutusorganisatsioonidega sõlminud lepingud järgneva kokkuleppega: [üks pakendite kogumiskoht asendab 72 elamuühiku tekkekohalt kogumist](#).

8.2.2.1 Tihedama asustusega alad

Viimsi vallas on asustustihedus üle 1000 elaniku km² kohta Viimsi ja Haabneeme alevikes, Kelvingi külas ja Pärnamäe külas. Nendes asumites peab [asuma vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 500 meetri raadiuses](#).

Asustustihedus üle 500 elaniku km² kohta on Pringi, Püünsi ja Randvere külades ning nendes asumites peab [asuma vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 1000 meetri raadiuses](#).

Vallavalitsuse ja taaskasutusorganisatsioonide vaheliste lepingute alusel on küll vähendatud kogumiskohtade arvu tekkekohalt kogumisega, kuid samas tuleb arvestada, et mitte tekkekohalt liitujatel peab siiski säilima võimalus kas 500 või 1000 meetri raadiuses (olenevalt asustustihedusest) pakendijäätmeid üle anda. Tihedama asustusega piirkondades kasutatakse pakendijäätmete kogumist järgmiselt (seisuga 28.03.2022):

Tabel 17. ETO pakendite kogumisvõimalused tiheasustusega alal Viimsi vallas

MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon					
	Kogumis- kohad	KÜ teenus	Osakaal korterelamutest	Pakendi- kotiteenus	Osakaal eramutest ja paariselamutest
Viimsi alevik	0	0	0%	0	0%
Haabneeme alevik	0	0	0%	0	0%
Kelvingi küla	0	0	0%	0	0%
Pärnamäe küla	1	0	0%	1	0.3%
Pringi küla	0	0	0%	34	6.2%
Püünsi küla	0	0	0%	1	0.2%
Randvere küla	3	0	0%	1	0.1%

Tabel 18. EPR pakendite kogumisvõimalused tiheasustusega alal Viimsi vallas

Eesti Pakendiringlus OÜ					
	Kogumis- kohad	KÜ teenus (elamu- ühikud)	Osakaal korterelamutest	Pakendi- kotiteenus ²¹	Osakaal eramutest ja paariselamutest
Viimsi alevik	1	8 (48 eü)	14%	24	8.8%
Haabneeme alevik	1	12 (88 eü)	12.4%	61	7.2%
Kelvingi küla	1	0	0%	11	6.6%
Pärnamäe küla	0	4 (22 eü)	7.4%	41	11.5%
Pringi küla	1	1 (8 eü)	20%	1	0.2%
Püünsi küla	0	0	0%	41	7.5%
Randvere küla	0	0	0%	54	5.4%

Tabel 19. TVO pakendite kogumisvõimalused tiheasustusega alal Viimsi vallas

Tootjavastutusorganisatsioon OÜ					
	Kogumis- kohad	KÜ teenus (elamu- ühikud)	Osakaal korterelamutest	Pakendi- kotiteenus ²²	Osakaal eramutest ja paariselamutest
Viimsi alevik	1	2 (16 eü)	3.5%	24	8.8%
Haabneeme alevik	3	9 (85 eü)	9.3%	61	7.1%
Kelvingi küla	0	0	0%	11	6.6%
Pärnamäe küla	0	2 (11 eü)	3.7%	41	11.5%

²¹ Kuna EPR ja TVO jagavad pakendikotiteenust, on tabelis kajastatud igas asumis 50% teenuse kasutajatest.

²² Vt märkuse 21 selgitust

Pringi küla	1	0	0%	29	5.3%
Püünsi küla	1	0	0%	41	7.5%
Randvere küla	0	0	0%	54	5.4%

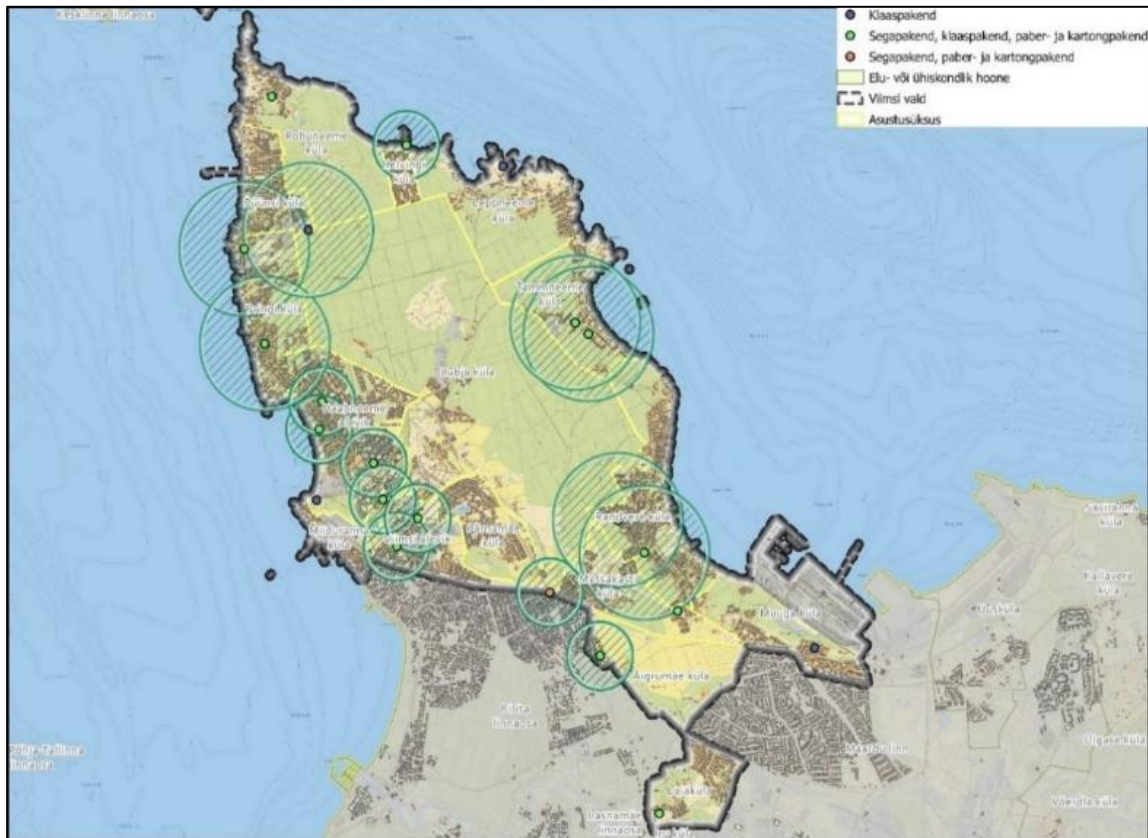
Tabelitest järeldub, et taaskasutusorganisatsioonidest **kõige vähem kogumiskohti ning tekkekohalt kogumise võimalusi pakub ETO**, kellel on tihedama asustusega aladele paigutatud üksnes 4 avalikku kogumiskohta, millest 3 jäävad Randvere külasse. Kortermaja teenust ETO Viimsi valla tihedama asustusega piirkonnas ei paku ning eramajadele mõeldud pakendikotiteenusega liitujate arv on väga väike. **Seega peab ETO oluliselt suurendama nii avalike kogumiskohtade arvu kui tekkekohalt kogumise võimalusi.**

Mõnevõrra paremini toimib kortermaja teenus EPR-I ja TVO-I, kes pakuvad käesoleval ajal antud teenust Viimsi ja Haabneeme alevikes ning Pärnamäe külas. EPR pakub teenust ka Pringi külas. **Samas võib pidada teenust kasutatavate kortermajade osakaalu üsna tagasihoidlikuks.** EPR ja TVO eramajadele mõeldud pakendikotiteenusega liitujaid on kõikides tihedama asustusega asumites, kuid samuti on **arvestades avalike kogumiskohtade vähesust pakendikotiteenuse kasutajate osakaal suhteliselt madal.**²³

Joonisel 16 on välja toodud avalike pakendimahutite kogumiskohad tihedama asustusega asutusüksustes koos 500 m või 1000 m teenindusraadiuse alaga vastavalt asustustihedusele.

Tuginedes joonisele 16 on näha, et avaliku kogumiskoha kauguse nõue on tagatud üksnes Pringi külas. Teistes asumites tuleb avalikke kogumiskohti juurde paigutada ning lisaks tuleb koostöös taaskasutusorganisatsioonidega järjepidevalt propageerida ja soodustada tekkekohalt kogumist.

²³ TVO ja EPR jagavad omavahel eramajapidamiste pakendikotiteenust võrdselt, millest tulenevalt on majapidamiste arv tabelites 22 ja 23 võrdselt ära jaotatud.

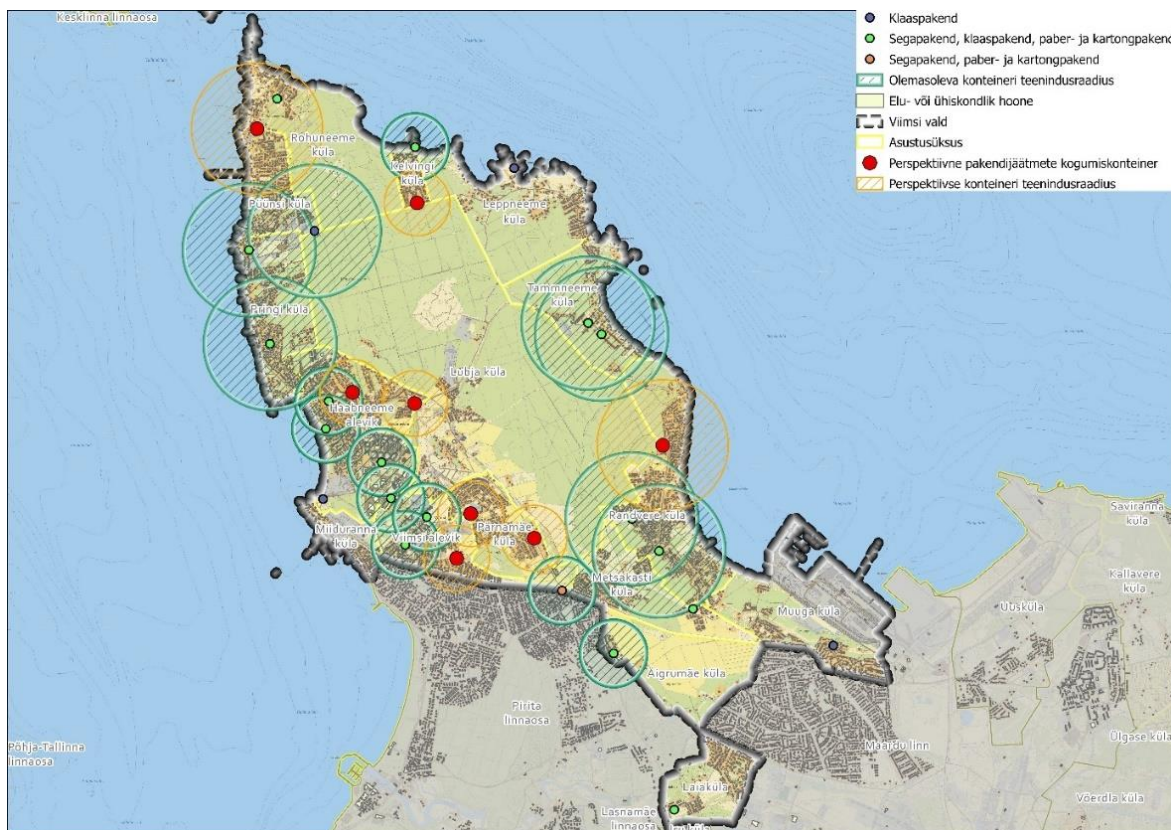
Joonis 16. Pakendikonteinerite avalikud kogumiskohad tihedama asustusega piirkondades Viimsi vallas

Perspektiivsed pakendite kogumiskohad on välja toodud joonisel 17. Tagamaks tekkekoha lähedane pakendijäätmete üleandmisvõimalus, tuleb igal taaskasutusorganisatsioonil lisada pakendite avalikud kogumiskohad järgmiselt:

- Viimsi alevik - vähemalt 1 kogumiskoht
- Haabneeme alevik - vähemalt 2 kogumiskohta
- Kelvingi küla - vähemalt 1 kogumiskoht
- Pärnamäe küla - vähemalt 2 kogumiskohta
- Püüksi küla - vähemalt 1 kogumiskoht
- Randvere küla - vähemalt 1 kogumiskoht

Lisaks avalikele kogumiskohtadele tuleb KÜ-teenuse ja pakendkotiteenuse osakaalu tõsta igas asumis vähemalt 20%-ni aastaks 2026 ja 30%-ni aastaks 2032.

Viimsi valla ülesandeks jääb iga-aastaste lepingute uuendamisel taaskasutusorganisatsioonidega lähtuda JÄAK pakendijäätmete paiknemise analüüsist ning seeläbi kooskõlastada taaskasutusorganisatsioonidega uued pakendite kogumiskohad.

Joonis 17. Perspektiivsed avalikud kogumiskohad tihedama asustusega piirkondades Viimsi vallas

8.2.2.2 Hõredama asustusega alad

Hõredama asustusega piirkondades (alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril) peab asuma igal taaskasutusorganisatsioonil vähemalt üks kogumiskoht 500 elaniku kohta.

Jättes välja tihedama asustusega alad (Viimsi ja Haabneeme alevikud ning Kelvingi, Pärnamäe, Pringi, Püüsi ja Randvere külad), peab ülejäänud vallas igal taaskasutusorganisatsioonil kokku olema **11 kogumiskohta**.

Taaskasutusorganisatsioonide andmete alusel on JÄAK-i koostamise hetkel organisatsioonidel olemas järgmised avalikud kogumiskohad ja tekkekohalt kogumise võimalused:

Tabel 20. Pakendite kogumisvõimalused hõredama asustusega aladel Viimsi vallas

	Avalikud kogumiskohad	KÜ teenus (elamuühikud)	Osakaal korterelamutest	Pakendi-kotiteenus	Osakaal eramutest ja paariselamutest	Puudu
ETO	4	0	0%	3	0.1%	7
EPR	2	1 (5 eü-d)	1.4%	256	5%	7
TVO	2	1 (4 eü-d)	1.4%		5%	7

Avalikud kogumiskohad asuvad Laiaküla, Leppneeme, Metsakasti, Miiduranna ja Muuga külates ehk valla mandriosas on kogumiskohad paigutuslikult jaotatud üsna hästi. Samas puuduvad pakendite üleandmisvõimalused nii Prangli saarel kui Naissaarel. Mõlemal saarel peab asuma vähemalt 1 kogumiskoht ning see tuleb

võimaldada saarte elanikele võimalikult kiiresti ehk hiljemalt 2023. aastal. Selleks peab Viimsi Vallavalitsus 2023. aastal taaskasutusorganisatsioonidega sõlmítavates lepingutes sätestama kogumiskohtade asukohad ja nende tühjendamise sagedused saartel.

Igal taaskasutusorganisatsioonil on hõredama asustusega piirkondades puudu vähemalt 7 kogumiskohta. Soovitav on neid osaliselt asendada KÜ teenuse ja pakendikotiteenuse suurendamise arvelt, kuna see on ühest küljest elanikele mugav ning teisest küljest on Viimsi vallas puudus sobilikest munitsipaalmaadest, kuhu avalikke kogumiskohtasid paigutada. Kõik Viimsi valla territooriumil olemasolevad ja perspektiivsed pakendijäätmete kogumiskohad on esitatud joonisega JÄAK-i lisas 6.

Viimsi Vallavalitsuse ja taaskasutusorganisatsioonide vaheliste lepingute alusel on kõik taaskasutusorganisatsioonid kohustatud teostama omal kulul üks kord aastas peale lepingu sõlmimist tekkekohal kogumise projekti, mille käigus pakutakse kohaliku omavalitsuse eramu elanikele lepinguvaba tekkekohal kogumise võimalust valitud küla ulatuses ühe kuu jooksul, tagades selleks vajalikud kogumise mahutid ja liigiti kogumise juhendid. Antud praktikat tuleb kindlasti jätkata kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

Eeltoodud tegevuste rakendamisel oodatakse KÜ-teenuse ja pakendikotiteenuse kasutamise osakaalu suurenemist hõredama asustusega piirkondades aastaks 2026 vähemalt 10%-ni ja aastaks 2032 vähemalt 20%-ni.

8.2.3 Elektroonikaromud, patareid ja ohtlikud jäätmed

Elektroonikaromude, patareide ning ohtlike jäätmete kogumist on mõistlik jätkata Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades vähemalt aastani 2026. Juhul kui omavalitsuse territooriumile tekivad täiendavad võimalused uue jäätmejaama rajamiseks, on asjakohane loobuda Pärnamäe jäätmejaama kasutamise teenusest ja korraldada jäätmeliikide kogumine üksnes oma valla territooriumil. Vajalik on jätkata kogu perioodil 2022–2032 elektroonikaromude, patareide ja ohtlike jäätmete kogumisringide tegemist Prangli saarel vastavalt saarevanema nõudmisele (veopäevaks tuleb eelnevalt nimetatud jäätmeliigid viia Prangli sadama jäätmemaja juurde) ning hiljemalt 2024.a võtta Naissaarel kasutusele käesoleval hetkel kasutusest seisev jäätmemaja, mida on mõistlik tühjendada vastavalt täituvusele.

Ohtlike jäätmete hulgas on jätkuvalt probleemiks ka asbesti sisaldavate ehitusjäätmete ehk eterniidi teke. Keskkonnaministeeriumi algatusel kaardistati 2021.a alguses Eesti omavalitsustes asbesti sisaldavate toodete koguseid ning nendest vabanemise võimalik aeg. Viimsi vallas prognoositi perioodil 2021–2025 aastaks kuni 17 tonni asbesti sisaldavate jäätmete teket ehk viie aasta peale 85 tonni ning tulevikus veel 3000 tonni asbesti sisaldavate jäätmete teket. Vähendamaks ohtliku eterniidi ebaseaduslikku käitlemist on vajalik teostada eterniidi kogumist

tasuta (näiteks KIK toetusega) või mõistliku tasu eest jäätmejaamades. Viimsi valla elanikelt ei ole varasemalt eteniiti KIK toetusega tasuta kogutud, kuid seda tuleb võimalusel teha vähemalt üks kord kahe aasta tagant kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

8.2.4 Suurjäätmed

Suurjäätmete kogumist tuleb jätkata kogu JÄAK perioodil 2022–2032 korraldatud jäätmeveoga (üks kord kuus ettetellimisel). Samuti tuleb jätkata suurjäätmete vastuvõttu Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades vähemalt aastani 2026. Juhul kui omavalitsuse territooriumile tekivad täiendavad võimalused uue jäätmejaama rajamiseks, on asjakohane loobuda Pärnamäe jäätmejaama kasutamise teenusest ja korraldada suurjäätmete kogumine üksnes oma valla territooriumil.

Suurjäätmete kogumiskohad peavad asuma jäätmevaldajast maksimaalselt 15 kilomeetri kaugusel. Viimsi valla mandriosas on antud nõue tulenevalt korraldatud jäätmeveoga kogumise võimalusest rakendatud. Samas ei ole nõue rakendatud väikesaartel (Prangli ja Naissaar). Vajalik on jätkata suurjäätmete kogumist kogumisringidega Prangli saarel kogu perioodil 2022–2032 ning võimaldada suurjäätmete kogumine Naissaare jäätmemajas alates 2024. aastast, mida on mõistlik tühjendada vastavalt täituvusele.

8.2.5 Ehitus- ja lammutusjäätmed

Nii liigiti kogutud ehitusjäätmete kui ehitus- ja lammutussegajäätmete vastuvõttu on vajalik jätkata Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades vähemalt aastani 2026. Juhul kui omavalitsuse territooriumile tekivad täiendavad võimalused uue jäätmejaama rajamiseks, on asjakohane loobuda Pärnamäe jäätmejaama kasutamise teenusest ja korraldada ehitusjäätmete kogumine üksnes oma valla territooriumil.

Lisaks on võimalik erinevatelt teenusepakkujatelt tellida ehituse perioodiks ehitusjäätmete konteinereid ja nende äravedu. Vajadus on jätkata vähemalt praeguse süsteemi toimimist perioodini 2026.

Omavalitsusel on oluline roll lisaks ehitus- ja lammutusjäätmete kogumise võimaldamisele teostada ka järelevalvet ehitus- ja lammutusjäätmete liigiti kogumisele. Jäätmevaldaja on kohustatud jäätmekäitlust dokumenteerima ja esitama järelevalveametniku nõudmisel talle ehitusjäätmete käitlemist puudutavat dokumentatsiooni, mis muuhulgas sisaldab teavet jäätmete liigiti kogumisest, käitlemistoiimingutest ja -kohtadest. Omavalitsus peab järjepidevalt teostama järelevalvet ehitusjäätmete käitlemise nõuete osas kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

8.2.6 Tekstiilijäätmed

Tulenevalt Jäätmeseadusest tuleb kõikidel omavalitsustel alates 31.12.2025 tagada tekstiilijäätmete liigiti kogumine. Antud nõue on küll täidetud, kuna Viimsi valla

elanikud saavad tekstiiljätmeid viia nii Vanapere kui Pärnamäe jäätmejaamadesse, kuid Viimsi vald soovib elanikele pakkuda mugavamaid lahendusi. Selleks soovitakse lisaks jäätmejaamades kogumisele [paigaldada valla territooriumile tekstiiljätmetele kogumiseks vajalikud kogumismahutid](#). Kogumismahutite asukohtade valikul tuleb arvestada elanike harjumusi ning soovitatav oleks need lisada suuremate kaupluste ja pakendipunktide juurde või muudesse tihedalt külastatavasse asukohtadesse, kuhu elanikud ka muidu liiguvad. Oluline on paigaldada kogumismahutid vähemalt Viimsi ja Haabneeme alevikesse ning Äigrumäe külasse aastal 2024. Tekstiiljätmete kogumine tuleb võimaldada ka Naissaare jäätmemajas alates 2024. aastast ning Prangli saarel sadama territooriumil jäätmemaja juures alates 2023. aastast.

8.2.7 Koondandmed jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa

Järgnevas tabelis on esitatud koondandmed keskkonnaministri määruses nr 28 määratud jäätmeliikide liigiti kogumise arendamise kohta.

Tabel 21. Koondandmed jäätmete liigiti kogumise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa Viimsi vallas.

Jäätmeliik	Kogumisviis/tegevus	Tähtaeg
Paber ja kartong (20 01 01)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine.	Pidev tegevus 2022–2032
	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022–2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
	Hankelepinguga kogumise võimaldamine Prangli saarel.	Alates 2023
	Kogumise võimaldamine Naissaare jäätmemajas.	2023
Plastid (20 01 39)	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022–2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
Metallid (20 01 40)	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022–2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
	Kokkuost erinevate kokkuostjate poolt.	Pidev tegevus 2022–2032
Klaas (20 01 02)	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022–2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027

	Hankelepinguga kogumise jätkamine Prangli saarel.	Alates 2023
	Kogumise võimaldamine Naissaare jäätmemajas.	Alates 2024
Biolagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine (ettetellimise alusel).	Pidev tegevus 2022–2032
	Kohtkompostimise edendamine saartel, eramajades ja kortermajades, kus see on võimalik.	Pidev tegevus 2022–2032
	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022–2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavan-datavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed (20 01 08)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine (muutub kohustuslikuks olenemata korterite või majapidamiste arvust, v.a juhul, kui kinnistul on tagatud nõuetekohane kompostimine. Mitteelamumaa sihtotstarbega kinnistutel kohustuslik, kui kinnistul tegutseb toidlustusettevõtte, sh restoran või muu samalaadne toiduteenus pakkuv ettevõtte või lasteaed, kool või haigla).	Pidev tegevus 2022–2032
	Kohtkompostimise edendamine saartel, eramajades ja väikestes kortermajades (sh kompostrite ja konteinerite soetamise soodustamine).	Pidev tegevus 2022–2032 (Kompostrite soetamise soodustamine 2023–2024)
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022–2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavan-datavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
Pakendid (15 01), sealhulgas paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02), puitpakendid (15 01 03), metallpakendid (15 01 04)	Kogumise korraldamine korraldatud jäätmeveoga vabatahtliku teenusena.	Alates 01.08.2025
	Vastuvõtu jätkamine avalike kogumiskonteinerite abil. Avalike kogumiskonteinerite arvu, suuruse,	Pidev tegevus 2022–2032

01 04), komposiitpakendid (15 01 05), klaaspakendid (15 01 07), tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid;	kogumismahutite liikide ja paiknemise optimeerimine.	
	Pakendite kohtkogumisega jätkamine ja pidev teenuse laiendamine koostöös taaskasutusorganisatsioonidega.	Pidev tegevus 2022–2032
	Kogumise võimaldamine Prangli saarel ja Naissaarel.	Alates 2023
	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022–2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
Puit (20 01 38)	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022–2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
Tekstiil (20 01 10, 20 01 11)	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022–2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
	Tekstiiljäätmete kogumismahutite paigaldamine Viimsi ja Haabneeme alevikesse ning Äigrumäe külasse.	Alates 2024
	Tekstiiljäätmete kogumise võimaldamine hankelepinguga Prangli saarel.	Alates 2023
	Tekstiiljäätmete kogumise võimaldamine Naissaare jäätmemajas või selle territooriumil kogumismahutiga.	Alates 2024
Suurjäätmed (20 03 07)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine.	Pidev tegevus 2022–2032
	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022–2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavandatavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
	Kogumise võimaldamine Naissaare jäätmemajas.	Alates 2024
	Kogumisringide korraldamine Prangli saarel.	Pidev tegevus 2022–2032
Probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022–2026

23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36)	Vastuvõtu võimaldamine kavan- datavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
	Kogumisringidega jätkamine Prangli saarel.	Pidev tegevus 2022- 2032
	Naissaare jäätmemajas elektroo- nikaromude ja patareide kogumise võimaldamine.	Alates 2024
Ravimijäätmed (20 01 32, 20 01 31*, 20 01 95*, 20 01 96*, 20 01 97*, 20 01 98*)	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022- 2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavan- datavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
	Vastuvõtu jätkamine apteekides.	Pidev tegevus 2022- 2032
Ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*” tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*	Vastuvõtu jätkamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.	Pidev tegevus 2022- 2026
	Vastuvõtu võimaldamine kavan- datavas Viimsi jäätmejaamas.	Alates 2027
	Kogumisringidega jätkamine Prangli saarel.	Pidev tegevus 2022- 2032
	Naissaare jäätmemajas ohtlike jäätmete kogumise võimaldamine.	Alates 2024

Juhul kui mõne eelnimetatud jäätmeliigi osas tekib vajadus täiendava kogumise osas, siis kaalub omavalitsus kogumisringide korraldamist, täiendavate jäätmeliikide hõlmamist korraldatud jäätmeveoga või jäätmejaamas sortimendi laiendamist.

Käesoleval ajal on Viimsi Vallavalitsus korraldanud kõikide jäätmeseaduse reguleerimisalasse kuuluvate jäätmeliikide eraldi kogumise kogu valla haldusterritooriumilt ning erandeid jäätmeseaduse § 31 lg 6 alusel tehtud ei ole ega kavandata teha ka järgmise perioodi jooksul.

8.3 Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamine, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna määramine

Jäätmeseaduse kohaselt on korraldatud jäätmevedu olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud konkursi korras valitud ettevõtja poolt. Korraldatud jäätmevedu on valla mandriosas käesoleval ajal rakendatud. [Uus konkurss on kavandatud 2025. aastasse](#) ning uue konkursiga määratakse kõikidele korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikidele käitluskoht või -kohad, kuhu tuleb korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasivedamiseks toimetada, sealhulgas peavad need sisaldama teavet korduskasutuseks ettevalmistamise kohtadest. Vajadusel korraldatakse käitluskohtade määramiseks enne korraldatud

jäätmeveo teenuse kontsessiooni andmise hanget eraldi hange riigihangete seaduse tähenduses. [Uus veoperiood rakendub 01.08.2025.a.](#)

Uue korraldatud jäätmeveo hankega jäävad korraldatud jäätmeveoga hõlmatuks segaolmejäätmed, paber- ja kartong, biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed, biolagunevad aia- ja haljastujäätmed (lisateenusena ettetellimisel) ning suurjäätmed (lisateenusena ettetellimisel). [Lisaks hõlmatakse esmakordselt kokkuleppel taaskasutusorganisatsioonidega ka pakendijäätmed \(vabatahtliku teenusena\).](#)

Jäätmete liigiti kogumise parandamiseks on oluline, et korraldatud jäätmeveo hanke läbiviimisel [tagatakse eriliigiliselt kogutud jäätmete konteinerite tühjendamisele tunduvalt soodsam hind kui segaolmejäätmete konteineritele.](#) Lisaks on asjakohane tõsta tühisõidu hinda konteineri puudumisel.

Juhul kui muutub jäätmeseaduses korraldatud jäätmeveo korraldus, korraldatakse edaspidi jäätmekäitlust vastavalt kehtivale seadusandlusele.

Prangli saarel tuleb jätkata hanke korras segaolmejäätmete kogumist elanikelt ning klaasijäätmete konteinerite ja avalike prügikastide tühjendamist ja äravedu mandrile. [Lisaks tuleb uue perioodi hankesse lisada ka paberi- ja kartongi ning tekstiilijäätmete äravedu mandrile.](#) Järgmine jäätmete äraveo hange on ette nähtud 2023. aastal.

8.4 Vajalike jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine

8.4.1 Jäätmejaam (ringne majandamiskeskus)

Viimsi valla territooriumil asub käesoleval hetkel üks jäätmehooldusrajatis, milleks on Vanapere jäätmejaam. Vanapere jäätmejaama kasutamiseks on omavalitsusel sõlmitud maa rendileping kuni perioodini 30.04.2025. Arvestades, et jäätmehooldusrajatised vajavad tulenevalt karmistuvatele jäätmeseaduse nõuetele pidevalt arendamist, mis eeldab omakorda riigilt toetusmeetmete taotlemist, on Viimsi Vallavalitsusel otstarbekas omada jäätmejaama omavalitsusele kuuluval maa-alal. Kuna käesoleval ajal renditav Vanapere põik 2 mahutab üksnes keskkonnaministri määruses nr 28 kogutavaid jäätmeliike, kuid ei võimalda muid käitlus- ja kogumisviise, on [Viimsi valla eesmärgiks leida hiljemalt aastaks 2024 sobilik maa-ala ning alustada sinna uue jäätmejaama kavandamist ja projekteerimist.](#)

Sobilik maa-ala võiks muuhulgas olla 0.7-1 hektarit, mahutades lisaks jäätmekogumismahutitele ka [taaskasutus- ja paranduskeskuse](#), mille tulemusel tekib tavapärase jäätmejaama asemele [ringne majandamiskeskus](#). Lisaks tuleb maa-ala asukohavalikul võtta arvesse elanike liikumisharjumusi Tallinna suunal ehk kavandatav keskus peaks asuma Viimsi poolsaarel võimalikult mandripoolses osas, et elanikel oleks mugav keskuse külastust kombineerida muude tegevustega.

[Ringse majandamiskeskuse](#) kontseptsioon seisneb selles, et elanikul on võimalus ühes keskuses lisaks jäätmetest vabanemisele ära anda ka korduskasutuseks sobilikke esemeid (samal ajal leida endale kellegi teise poolt ära antud huvipakkuvaid asemeid) ning viia parandusse esemeid, millest ei ole otstarbekas loobuda (näiteks mööbel, tehnika vms).

Ringse majandamiskeskuse rajamine peab toimuma etapiviisiliselt:

- Asukohavaliku kinnitamine 2024
- Planeerimine ja projekteerimine, vajadusel ka detailplaneeringu koostamine ja menetlemine 2024-2025
- Jäätmejaama rajamine 2026
- Taaskasutus- ja paranduskeskuse rajamine jäätmejaama laiendusena 2027-2028

Ringse majandamiskeskuse loomisega oleks asjakohane [loobuda ka Tallinna linnaga sõlmitud Pärnamäe jäätmejaama kasutamise lepingust](#), kuna keskuse loomisega suudab Viimsi vald oma territooriumi elanikele pakkuda täislahendust jäätmetest vabanemiseks ja ringlusesse suunamiseks.

8.4.2 Jäätmemaja Naissaarel

Käesoleval hetkel on Naissaarel jäätmemaja, mida ei kasutata. Arvestades, et Naissaarel puudub jäätmete liigiti kogumise süsteem, tuleb jäätmemaja eesmärgipäraselt kasutusele võtta.

Viimsi valla eesmärgiks on [jäätmemaja kasutusele võtta vanapaberi, elektroonikajäätmete, patareide, ohtlike jäätmete, tekstiilijäätmete ja suurjäätmete kogumiseks](#) ning tühjendada jäätmemajas olevaid kogumismahuteid vastavalt täituvusele. [Jäätmemaja juurde tuleb TKO-de poolt paigaldada ka pakendijäätme kogumismahutid](#). Et kogumissüsteem toimiks ning elanikud viiksid jäätmemajja üksnes lubatud jäätmeliike, on oluline saare elanikele ka jäätmete liigiti kogumise alast teavitustööd teha. Jäätmemaja kasutuselevõtt ja teavitustöö on kavandatud aastasse 2024.

8.5 Teavitustöö ja meediakajastus

Jäätmealast infot (sealhulgas korraldatud jäätmeveo ja jäätmete kogumiskohtade kohta) edastatakse valla elanikele ajaleheartiklite, Viimsi valla kodulehel oleva jäätmemajanduse rubriigi kaudu ja läbi sotsiaalmeediakanalite. Info kättesaadavust võib JÄAK koostamise perioodil hinnata heaks. Samas tuleb jälgida, et info oleks pidevalt ajakohane. [Vajalik on vähemalt iga kahe aasta tagant läbi viia suurem teavitustöö Viimsi valla ajalehes](#), kus tuuakse infona välja jäätmete liigiti kogumisele kehtestatud nõuded, korraldatud jäätmeveoga kehtestatud nõuded (uue veoperioodi rakendumisel ka muudatused), biojäätmete kompostimisele kehtestatud nõuded, eriliigiliste jäätmete üleandmiskohad Viimsi vallas ning avalike

pakendipunktide kaart koos pakendijäätmete liigiti kogumise juhisega. Tegevus on vajalik kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

Lisaks soovitakse koostöös jäätmekäitlejatega hakata Viimsi valla elanikele korraldama erinevaid jäätmehoolduse ja -käitlusega seotud ekskursioone. Ekskursioone kavandatakse läbi viia üks kord aastas kolmel järjestikusel päeval ning kavandatavateks kohtadeks on näiteks Tallinna Prügila, Eesti Pandipakendi käitluskohd jms. Tegevusega alustatakse 2023. aastal.

Viimsi vallas on JÄAK perioodil 2022–2032 ette näha suuremat perioodilist teavitustööd ja meediakajastust ka üldise jäätmetekke vältimise, toidujäätmete ja prügi vältimise osas, jäätmete liigiti kogumise edendamise osas ning pakendijäätmete ja biojäätmete käitlemise osas. Lisaks tuleb suuremad teavitustööd teha enne uue korraldatud jäätmeveo perioodi algust. Järgmine suurem teavitustöö korraldatud jäätmeveo osas on ette näha 2025. aastal.

Toidujäätmete tekke vältimine ja vähendamine

Toidujäätmete tekke vältimiseks ja vähendamiseks pannakse rõhku eelkõige kodumajapidamistes tekkiva toidukao vältimiseks, millele aitab eelkõige kaasa elanike aga ka ettevõtete keskkonnateadlikkuse tõhustamine. Aastaks 2024 luuakse sotsiaalmeediasse [toidujagamise kommuun](#) (eelistatud *Facebook*, mis on tänapäeva ühiskonnas kõige laialdasemalt levinud), kus elanikud saavad toitu omavahel jagada või vahetada. Vastavat infot kajastatakse Viimsi valla koduleheküljel ning valla ajalehes vähemalt üks kord aastas kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

Toidupanga poolt korraldatavaid toidukogumispäevi on mõistlik järjepidevalt propageerida Viimsi valla sotsiaalmeediakanalites, veebilehel ja ajalehes vähemalt 2 nädalat enne nende toimumist kogu perioodil 2022–2032.

Samuti tuleb vähemalt üks kord aastas propageerida kavandatava toiduringluskapi kontseptsiooni olemust valla kodulehel, sotsiaalmeediakanalites ja ajalehes kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

Nii toitlustusasutuste, majapidamiste kui ka toidukaubandusettevõtete toidukao vähendamiseks tuleb [propageerida ka ettevõtetele ja elanikele erinevaid toidukao vähendamise platvorme](#), millest tuntuim on *Fudler*. Antud platvormi eesmärgiks on müüa tavahinnast oluliselt soodsamalt restoranides müümata jäänud kvaliteetset toitu. Platvormide propageerimine peab olema perioodiline (vähemalt üks kord aastas) ja kestma kogu JÄAK perioodi 2022–2032.

Jäätmetekke vältimine ja prügi, sh mereprügi vältimine ja vähendamine

Elanike käitumisharjumuste muutmisel ja keskkonnateadlikkuse suurendamisel on oluline roll jäätmeteemaliste ja keskkonnahariduslike õppeprogrammide läbiviimisel Viimsi valla haridusasutustes. Mitmed Viimsi valla haridusasutused on liitunud

[Rohelise kooli programmiga](#), mis pakuvad vajalikke õppeprogramme. Aastaks 2025 on eesmärgiks suunata kõiki Viimsi valla haridusasutusi liituma Rohelise kooli programmiga. Selleks tuleb haridusasutustele teha iga õppeaasta alguses teavitustööd niiõelda otsesuhtlemise teel.

Korduskasutuseks sobilike esemete kogumisringide korraldamist uus- ja/või taaskasutuskeskuste poolt tuleb kajastada vähemalt 2 nädalat enne igat kogumisringi valla ajalehes, koduleheküljel ja sotsiaalmeediakanalites kogu JÄAK perioodil aastani 2032.

Talgute toimumist ja toetamise viise tuleb kajastada valla ajalehes, veebilehel ja sotsiaalmeediakanalites iga aasta vähemalt üks kuu enne talgute toimumise aega.

Jäätmete liigiti kogumise edendamine

Tulenevalt jäätmeseaduse nõuetest on jäätmevaldajad kohustatud liigiti koguma majapidamistes tekkivaid olmejäätmeid ning vallavalitsuse ülesandeks on jäätmevaldajate poolt liigiti kogutud jäätmete kokku kogumine. Suur osa olmejäätmete kogumisest on hõlmatud korraldatud jäätmeveoga, mis tähendab elanikele mitme jäätmemahuti olemasolu. Seetõttu on väga oluline teavitada elanikke ühismahutite kasutamise võimalustest ning ühismahutite kasutamiseks mõeldud jäätmemajade ehitamiseks toetuse saamise võimalustest. Nii ühismahutite kasutamise taotlemist kui jäätmemajade ehitamiseks võimalike toetusallikate propageerimist tuleb kajastada valla ajalehes ja veebilehel või sotsiaalmeediakanalites vähemalt üks kord aastas kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

Pakendijäätmete kogumine ja käitlemine

Vähemalt 2 korda aastas tuleb valla ajalehes, veebilehel ja sotsiaalmeediakanalites [propageerida pakendite tekkekohalt kogumise võimalusega liitumist](#). Tihti pelgavad inimesed nn pakendikoti teenust ka näiteks koti võimaliku purunemise ja hoiustamisega seoses. Kartuse vähendamiseks oleks mõistlik teavitada ka võimalusest, et kotti võib hoida prügikonteineris vms hoidjas või anumask näiteks segaolmejäätmete konteineri kõrval.

Lisaks tuleb elanikke [informeerida liigiti kogumise vajadusest ning pakendijäätmete konteinerite sihtotstarbest](#) vältimaks pakendikonteinerite kasutamist olmejäätmete tarbeks. Antud infot tuleb vähemalt kord kvartalis kajastada valla veebilehel ja sotsiaalmeediakanalites. Üks kord kahe aasta jooksul ka valla ajalehes.

Biojäätmete käitlemine

Kuna biojäätmete puhul on eelistatud tegevuseks nende tekkekohal kompostimine, tuleb lokaalset kompostimist eramute ja väiksemate korterelamute juures propageerida vähemalt 2 korda aastas valla ajalehes ning üks kord kvartalis valla veebilehel ja sotsiaalmeediakanalites. Oluline on teavituse tegemisel kirjeldada ka kompostimise nõudeid vastavalt Viimsi valla jäätmehoolduseeskirjale.

Muud teavitustöö kanalid

Lisaks vallapoolsele teavitustööle on elanikele abiks ka Eesti tootjavastutusorganisatsioonide koostöös valminud kaardirakendus „Kuhu viia“ (<https://kuhuvii.ee/>), mis aitab inimestel leida informatsiooni, kuidas vabaneda jäätmetest ja kuhu anda kasutuskõlblikud esemed. Rakendus näitab ka, kus asuvad pakendikonteinerid, taaraautomaadid jms. Veebileheküljel esitatud pakendikonteinerite asukohad vajavad pidevat asjakohastamist. Samalt veebileheküljelt saab infot ka jäätmete sorteerimise ja liigiti kogumise kohta. Ka Keskkonnaministeerium on loonud mitmeid Interneti lehekülgi jäätmetemaatika tutvustamiseks ning teavitustööks kasutatavaid infomaterjale on võimalik trükitavatel kujudel alla laadida.

8.6 Järelevalve

Selleks, et vähendada jäätmetest tulenevat keskkonnariski, tuleb jäätmehoolduse korraldamist pidevalt arendada ning teostada järelevalvet valla jäätmekäitluse üle.

Viimsi vallas on kasutusel jäätmevaldajate register. Üksnes toimiva ja korrastatud jäätmevaldajate registri abil on võimalik teostada kontrolli korraldatud jäätmeveoga liitumise üle. Sellest tulenevalt peab kogu JÄAK perioodil 2022–2032 jätkuma [jäätmevaldajate registri pidamine](#) (haldamine, täiendamine ja vajadusel tarkvara uuendamine) [ja selle põhjal järelevalve tegemine](#), sealhulgas ka ettevõtete (näiteks tootmishooned ja tootlustusettevõtted) osas. Lisaks tuleb läbi registri jätkata järelevalvet korraldatud jäätmeveost vabastuse saanud kinnistute üle ning vajadusel tuleb rikkujaid ka vastutusele võtta ning teha koostööd Keskkonnaametiga.

Kuna suur osa Viimsi valla elanikest ei ole liigiti kogumise nõuetest piisavalt teadlikud ning vajavad personaalset lähenemist, tuleb kasutusele võtta ka innovatiivsemaid lahendusi. Ühe lahendusena nähakse ette [majapidamiste prügikastide kontrollimist](#). Tegevuse eesmärgiks on prügiveo päeval kontrollida elanike prügikonteinerite sisu eraldi jäätmesõidukiga ning välja selgitada, kas kontrollitav majapidamine kogub jäätmeid korrektselt liigiti. Tegevus tuleb fikseerida piltide või videotega. Pärast kontrolli tuleb anda kontrollitavale majapidamisele kontrolli kohta personaalset tagasisidet. Personaliseeritud tagasiside peab olema automatiseeritud ning põhinema kontrolli hetkel tehtud tegevustest. Kuna iga jäätmevaldaja ulatuses ei ole prügikastide kontrollimine realistlik, määratakse iga aasta teatud protsent jäätmevaldajatest juhusliku valimi alusel. Selleks, et tegevuse mõju oleks laiaulatuslikum, tuleb järelevalve tegevustest teavitada vähemalt üks kord aastas ka üldsust kas ajaleheartiklite, valla kodulehekülje või sotsiaalmeediakanalite kaudu. Viimsi valla eesmärgiks ei ole esmase kontrolli ja rikkumise tuvastamise järel algselt koheselt väärteomenetlust, vaid anda personaalset tagasisidet ning teatud aja möödudes teostada uus kontroll, millega otsustatakse, kas olukord on

paranenud või mitte. Kui paranemist pole märgata, alustatakse väärteomenetlus. Kuivõrd tegemist on mahuka tegevusega, siis tellitakse tegevus teenusena sisse seniks, kuni jäätmete liigiti kogumise olukord vallas paraneb. Jäätmevaldajate prügikastide kontrollimist ja selle põhjal järelevalvetegevuste rakendamist alustatakse 2023. aastal.

Lisaks jäätmevaldajate registri ja jäätmevaldajate prügikastide kontrollimise põhjal järelevalve teostamisele on oluline teostada [järelevalvet ka ehitusjäätmete käitlemise nõuete osas](#) ning [valla avalikel üritustel ühekordsete plastnõude ja eriliigiliste kogumismahutite kasutamise nõuete osas](#) kogu JÄAK perioodil 2022–2032.

Üheks oluliseks järelevalvetegevuseks on ka [avalikele pakendite kogumispunktidele valvekaamerate paigaldamine](#) vältimaks pakendikonteinerite kasutamist muude jäätmeliikide kasutamiseks ning vältimaks kogumispunktide reostamist. Valvekaamerate paigaldamisega alustatakse 2023. aastal ning iga aasta kavandatakse paigaldada valvekaamerad vähemalt kahte kogumispunkti.

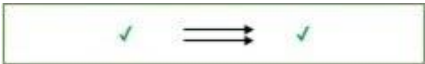
[Lisaks tuleb Viimsi valla jäätmehooldusalased õigusaktid iga-aastaselt üle vaadata ja vajadusel ajakohastada.](#) Lähiaastatel on oodata ka Eesti ringmajanduse strateegia ja tegevuskava valmimist, millest tulenevalt võib oodata muudatusi jäätmemajanduses seoses jäätmete raamdirektiivis sätestatud ringlussevõtu sihtarvude mittetäitmisega aastaks 2020.

8.7 Seire

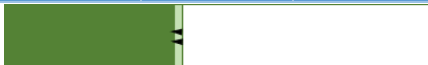
Viimsi valla jäätmehoolduse arengukava rakendamine toimub peatükis 9 „Tegevuskava ja rahastusallikad“ määratletud tegevuste alusel. JÄAK-i täitmise eest vastutab Viimsi Vallavalitsus. Igal aastal on vallavalitsusel soovitatav koostada aruanne JÄAK-i tegevuskava täitmise kohta eelmisel kalendriaastal ning esitada see hiljemalt juunikuuks volikogule. Aruandes antakse hinnang arengukavas püstitatud eesmärkide täitmisele, analüüsitakse eesmärkide saavutamise tõhusust ja selleks kasutatud abinõude otstarbekohasust. Kui on näha, et JÄAK-ga kavandatud tegevuste rakendumisel ei liigu mõõdikud ja näitajad määratud tulemuse suunas, tuleb JÄAK tegevuskava üle vaadata ning vajadusel algselt kavandatud tegevuskava muutmine.

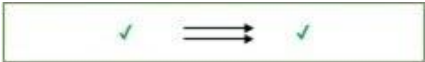
9 Tegevuskava ja rahastusallikad

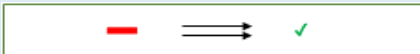
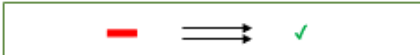
Tegevuskava koos rahastusallikate ja eeldatava maksumusega (ilma käibemaksuta) on esitatud perioodi kohta 2022–2026. Tegevuskavas esitatud tegevuste õigeaegne rakendamine on väga oluline, et saavutada JÄAK perioodi lõpuks peatükis 7 kajastatud eesmärgid ja sihttasemed. Tabelites kajastatud lühendite loetelu on välja toodud tabelite lõpus.

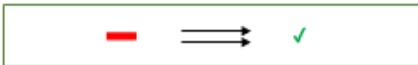
EESMÄRK: Jäätmehooldusalased õigusaktid, arengudokumendid ja hankedokumendid on ajakohased						
Tegevus	2022	2023	2024	2025	2026	Rahastamisallikad (teostajad)
Jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine riiklike õigusaktide muutumisel.	x	X	X	x	x	(VV) VE
Kohalike õigusaktide ja arengudokumentide jooksev ülevaatamine ja ajakohastamine.	x	X	X	x	x	(VV) VE
Korraldatud jäätmeveo hanke korraldamine: -kogutud jäätmeliikidele käitluskohtade määramine; - segaolme-, vanapaberi -, pakendi-, biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete, biolagunevate aia- ja haljastujäätmete ning suurjäätmete hõlmamine korraldatud jäätmeveo hankes.				x		(VV) VE
Mõõdikud	2022				2026	
Ajakohased jäätmehooldusalased õigusaktid, arengudokumendid ja hankedokumendid	Ajakohased				Ajakohased	

EESMÄRK: Kodumajapidamistes tekkivate olmejäätmete tekke vältimine						
Tegevus	2022	2023	2024	2025	2026	Rahastamisallikad (teostajad)
Koostööpartneri(te) leidmine uus- ja/või taaskasutuskeskuste seast ning nende poolt iga-aastaste kogumisringide korraldamine kasutuskõlblikele esemetele (jalgrattad, mänguasjad, riided, kotid, jalanõud jms).			X	x	x	(VV) uus- ja taaskasutuskeskused
Koostöös uus- ja/või taaskasutuskeskustega korduskasutuseks sobilikele tekstiilesemetele (riided, jalanõud, kotid) kogumismahutite paigaldamine Tammneeme külasse (2022) ja vastavalt elanike vajadustele ja taotlustele ka teistesse asumitesse.	x	X	X	x	x	(VV) VE uus- ja taaskasutuskeskused
Mõõdikud	2022				2026	
Olmejäätmete tekkekogus ühe elaniku kohta (kg/a)	369 kg/a				369 kg/a	

EESMÄRK: Toidujäätmete tekke vältimine ja vähendamine						
Tegevus	2022	2023	2024	2025	2026	Rahastamisallikad (teostajad)
Haridusasutustes toidu ülejääkide tasuta võõrandamine heategevusorganisatsioonidele ja -asutustele.	x	x	X	x	x	(VV, haridusasutused)
„School Food for Change“ projektis osalemisega jätkamine.	x	x	X	x	x	(VV, haridusasutused)
Toidukogumispäevade korraldamine Viimsi valla territooriumil.	x	x	X	x	x	(Toidupank, Viimsi valla vabatahtlikud)
Toiduringluskapi loomiseks kohaliku toidu-kauplusega kokkuleppe sõlmimine ning pilootprojekti kavandamine.			X			(VV, kohalik toidukauplus), VE
Toiduringluskapi pilootprojekti käivitamine.				10 000 €		(VV, kohalik toidukauplus), VE, F
Mõõdikud	2022				2026	
Kodumajapidamistes tekkiv toidukadu	42%				40%	

EESMÄRK: Prügistamise vähendamine						
Tegevus	2022	2023	2024	2025	2026	Rahastamisallikad (teostajad)
Viimsi valla mandriosa avaliku ruumi prügikastide tühjendamine Viimsi Vallavalitsuse poolt.	21 000 €	36 000 €	36 000 €	36 000 €	36 000 €	(VV), VE
Maastikupilti kahjustatavate hoonete lammutamise.	x	x	X	x	x	(VV, MO), VE, MO, F Maksumus sõltub reaalsetest objektidest ning eraldi hinda ei ole võimalik määratleda.
Prügi mahapanekut keelavate siltide paigaldamine.	500 €	550 €	600 €	650 €	700 €	(VV) VE
Omavoliliste prügi mahapanekukohtade pidev likvideerimine ning järelevalve teostamine, vältimaks nende alade uuesti prügistamist.	4 000 €	4 500 €	5 000 €	5 000 €	5 500 €	(VV, MO) VE, MO
Talgute toetamise jätkamine kottide, kinnaste ja korjatud jäätmete äraveoga.	3 000 €	4 000 €	4 500 €	5 000 €	5 500 €	(VV) VE
Mõõdikud	2022				2026	
Valla territoorium on esteetiline ja puuduvad suuremad prügistamiskohad	On				On	

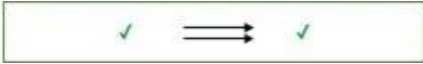
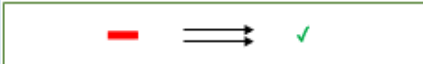
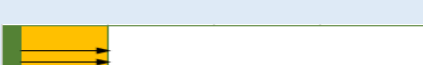
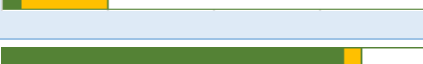
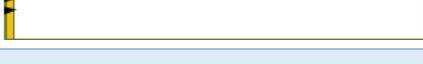
EESMÄRK: Mereprügi vähendamine						
Tegevus	2022	2023	2024	2025	2026	Rahastamisallikad (teostajad)
Rannaäärsetele aladele ja sadamatesse eriliigilist kogumist võimaldavate prügikastide paigaldamine (segaolme-, pakendi-, biojäätmel).				20 000 €		(VV) VE F
Sadamevee restkaevudele prügipüüdurite paigaldamine.	x	x	X	x	x	(VV) VE F Maksumus kujuneb konkreetse projekteeritava lahenduse käigus ning eraldi hinda ei ole võimalik määratleda.
Mõõdikud	2022				2026	
Eriliigilist kogumist võimaldavate prügikastide olemasolu rannaaladel ja sadamates	puudub				eksisteerib	
Probleemsetel sadamevee restkaevudel prügipüüdurite olemasolu	puudub				eksisteerib	

EESMÄRK: Olmejäätmete ladestamise vähendamine						
Tegevus	2022	2023	2024	2025	2026	Rahastamisallikad (teostajad)
Avalikel üritustel ühekordsest plastist kasutatavate toidunõude ja söögiriistade kasutamise kontrollimine.	x	x	X	x	x	(VV) VE
Avalikel üritustel igasugusest materjalist ühekordsete jooginõude ja -topside keelamine ning järelevalve teostamine iga-aastastel korduvatel üritustel.					x	(VV) VE
Mõõdikud	2022				2026	
Avalikel üritustel kasutatakse korduskasutatavaid jooginõusid ja -topse.	Ei kasutata				Kasutatakse	

EESMÄRK: Jäätmete liigiti kogumise, sortimise, taaskasutamise ja ringlussevõtu arendamine						
Tegevus	2022	2023	2024	2025	2026	Rahastamisallikad (teostajad)
Prangli saarelt avalike prügikastide tühjen- damise, segaolmejäätmete, klaasi-, paberi- ja kartongi ning tekstiilijäätmete kogumiseks, äraveoks ja edasiseks käitlemiseks hanke korraldamine.	26 379 €	32 000 €	32 000 €	35 000 €	35 000 €	(VV) VE
Avalikel üritustel eriliigiliste kogumismahutite (segaolme-, pakendi-, biojäätmed) kasuta- mise kontrollimine.	x	x	X	x	x	(VV) VE
Avalikus ruumis eriliigilist kogumist võimal- datavate kompaktmahutite paigaldamine.		80 000 €	80 000 €			(VV) VE F
Eramajapidamistele kompostrite või bio- jäätmete konteineri soetamise soodustamine.		200 000 €				(VV) VE F
Pakendikonteinerite suuruse, liigi ja asukoha optimeerimine iga-aastaste lepingute alusel taaskasutusorganisatsioonidega.	x	x	X	x	x	(VV/ taaskasutus- organisatsioonid)
Uute avalike pakendipunktide projektide koostamine.		5 550 €	5 550 €	5 550 €	5 550 €	(VV) VE
Avaliku pakendite kogumisvõrgustiku suuren- damine (sh pakendipunktide väljaehitamine) koostöös taaskasutusorganisatsioonidega vastavalt Pakendiseaduse nõuetele.		x	X	x	x	(VV/taaskasutus- organisatsioonid) VE F Maksumus kujuneb konkreetsete projekteeri- tavate lahenduste käigus ning eraldi hinda ei ole võimalik määratleda.
Avalike pakendite kogumiskohtade paigal- damine Prangli saarele ja Naissaarele.		x				(VV/taaskasutus- organisatsioonid)

Pakendite tekkekohal kogumise projektiga jätkamine (lepinguvaba tekkekohalt kogumine eramutes ühe kuu jooksul valitud asumis).	x	x	X	x	x	(taaskasutus-organisatsioonid)
Elektroonikajäätmete ja ohtlike jäätmete kogumine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.*	x	x	X	x	x	(VV, Tallinna LV) VE
Suurjäätmete kogumine korraldatud jäätmeveoga ning Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.*	x	x	X	x	x	(VV, Tallinna LV) VE
Ehitusjäätmete kogumine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.*	x	x	X	x	x	(VV, Tallinna LV) VE
Tekstiiljäätmete kogumine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades.*	x	x	X	x	x	(VV, Tallinna LV) VE
Elektroonikajäätmetele, patareidele, ohtlikele jäätmetele ja suurjäätmetele kogumisringide korraldamine Prangli saarel.	4 475 €	5 000 €	5 500 €	5 500 €	6 000 €	(VV) VE F
Eterniidi tasuta või soodsa vastuvõtu korraldamine Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaamades vastavalt toetusmeetmete saamisele.		5 500 €		5 500 €		(VV) VE F
Tekstiiljäätmetele kogumismahutite paigaldamine Viimsi ja Haabneeme alevikesse ning Äigrumäe külasse ning nende tühjendamine ja äravedu edasiseks käitlemiseks.			9 200 €	3 200 €	3 200 €	(VV) VE F
Tekstiiljäätmetele mõeldud kogumismahutite soetamine Prangli saarele (2023) ja				850 €	850 €	(VV) VE F

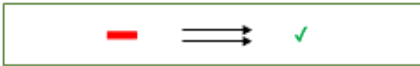
* Hind on kajastatud Vanapere ja Pärnamäe jäätmejaama opereerimise ja kasutamise kuludes.

Naissaarele (2024).					
Mõõdikud	2022			2026	
Avalikel üritustel kasutatakse ainult eriliigilisi kogumismahuteid	Kasutatakse				Kasutatakse
Valla avalikus ruumis on kasutusel eriliigilistele jäätmetele mõeldud kompaktmahutid	Puudub				Eksisteerib
Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendi) kogumassist	37%				56%
Liigiti kogutud biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist	3.5%				20%
Eriliigiliste pakendite osakaal kogu pakendijäätmete tekkest	81%				85%
Avalike pakendite kogumiskohtade arv vastab Pakendiseaduse nõuetele	Ei vasta				Vastab
Pakendite tekkekohalt kogumise osakaal tihedama asustusega piirkondades	7%				20%
Pakendite tekkekohalt kogumise osakaal hõredama asustusega piirkondades	3.8%				10%
Liigiti kogutud tekstiiljäätmete osakaal olmejäätmete kogumassist	0.3%				0.8%
Ettevõtetelt liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete osakaal nende kogutekkest	86%				92%
Majapidamistelt liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete osakaal nende kogutekkest	77%				80%

EESMÄRK: Vajalike jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine ja arendamine						
Tegevus	2022	2023	2024	2025	2026	Rahastamisallikad (teostajad)
Vanapere jäätmejaama opereerimine (sh alates 2023.a ka biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete vastuvõtu võimaldamine).	62 352 €	63 852 €	63 352 €	70 000 €	70 000 €	(VV) VE
Tallinna linnaga lepingu jätkamine Pärnamäe jäätmejaama kasutamiseks.	67 632 €	74 395 €	81 835 €	90 018 €	99 020 €	(VV) VE
Jäätmejaama (tulevikus ringse majandamiskeskuse) asukohavaliku kinnitamine ja vajadusel maa võõrandamine.			~360 €/m ²			(VV)
Jäätmejaama projekteerimine, detailplaneeringu koostamine.			65 000 €			(VV) VE
Jäätmejaama I etapi rajamine (ilma taaskasutus- ja paranduskeskuset).					300 000 €	(VV) F
Naissaare jäätmemaja ja selle territooriumi kasutuselevõtt vanapaberi, klaasi-, elektroonika-, patareide-, ohtlike-, tekstiili-, suurjäätmete ja pakendijäätmete kogumiseks.			10 000 €			(VV) VE F
Naissaare jäätmemaja opereerimine ja jäätmemajas kogutud jäätmete äraveo ja käitlemise korraldamine mandrile.			4 000 €	4 300 €	4 600 €	(VV) VE
Mõõdikud	2022				2026	
Uue jäätmejaama olemasolu	Puudub	 			Eksisteerib	
Naissaare jäätmemaja kasutamine eriliigiliste jäätmete kogumiseks	Ei kasutata	 			Kasutatakse	

EESMÄRK: Elanikkonna ja ettevõtete keskkonnateadlikkuse tõstmine ja meediakajastus						
Tegevus	2022	2023	2024	2025	2026	Rahastamisallikad (teostajad)
Suurema jäätmealase teavitustöö läbiviimine valla ajalehes (sisaldab infot: jäätmete liigiti kogumisele kehtestatud nõuded, jäätme-mahutitele kehtestatud nõuded, biojäätmete kompostimisele kehtestatud nõuded, info korraldatud jäätmeveo kohta, eriliigiliste jäätmete üleandmiskohad Viimsi vallas ning avalike pakendipunktide kaart koos pakendi-jäätmete sorteerimisjuhiseiga).*		x		x		(VV) VE
Koostöös jäätmekäitlejatega Viimsi valla elanikele ekskursioonide korraldamine vähemalt üks kord aastas.		1 500 €	1 500 €	1 500 €	1 500 €	(VV) VE
Teavitustöö valla ajalehes, kodulehel või sotsiaalmeediakanalites korduskasutuseks sobilike esemete kogumisringide toimumise kohta (vähemalt 2 nädalat enne toimumist).*			X	x	x	(VV) VE
Teavitustöö valla ajalehes, kodulehel või sotsiaalmeediakanalites ning otsesuhtlus külavanematega talgute toimumise ja toetamise viiside kohta (vähemalt 1 kuu enne toimumist)*	x	x	X	x	x	(VV) VE
Haridusasutustes toidujäätmete vältimisele suunavate kampaaniate korraldamine („Tõsta	x	x	X	x	x	(VV, haridusasutused), VE

nii palju kui jõuad süüa"; toidujäätmete monitoorimine jms).						
Viimsi toidujagamise kommuuni loomine <i>Facebooki</i> .			X			(VV, vabatahtlikud)
Üks kord aastas toidujagamise kommuuni, toiduringluskapi ja toidukao vähendamise platvormi kajastamine valla ajalehes, kodulehel ja sotsiaalmeediakanalites.*	x	x	X	x	x	(VV) VE
Toidupanga poolt korraldatavate toidu- kogumispäevade info kajastamine valla ajalehes, veebilehel ja sotsiaalmeediakanalites (vähemalt 2 nädalat enne toimumist).*	x	x	X	x	x	(VV) VE
Üks kord aastas valla ajalehes ja veebilehel või sotsiaalmeediakanalites ühismahutite kasutamise taotlemist ja jäätmemajade ehitamiseks võimalike toetusallikate propageerimine.*	x	x	X	x	x	(VV) VE
Kaks korda aastas valla ajalehes ning vähemalt üks kord kvartalis valla veebilehel ja sotsiaalmeediakanalites pakendijäätmete tekkekohalt kogumise võimaluse propageerimine ning selgitav artikkel pakendijäätmete liigiti kogumise vajadusest ja pakendijäätmete konteinerite sihtotstarbest.*	x	x	X	x	x	(VV) VE
Kaks korda aastas valla ajalehes ning vähemalt üks kord kvartalis valla veebilehel ja sotsiaalmeediakanalites lokaalse kompostimise propageerimine ning selgitav artikkel kompostimisest vastavalt Viimsi jäätmehoolduseeskirjale.*	x	x	X	x	x	(VV) VE

Rohelise kooli programmi propageerimine Viimsi valla haridusasutustele otsesuhtuse teel.	x	x	X	x	x	(VV) VE
Majapidamiste prügikastide kontrollimise tulemustest üldsuse teavitamine valla ajalehes, veebilehel või sotsiaalmeediakanalites vähemalt üks kord aastas.		x	X	x	x	(VV) VE
* Eeldatav maksumus kogu teavitustööle ja meediakajastusele	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	(VV) VE
Mõõdikud	2022				2026	
Elanike teadlikkus Viimsi valla jäätmehoolduse nõuetest ning eriliigiliste jäätmete (k.a pakendite) üleandmisvõimalustest	Üldine				Üksik- asjalik	
Rohelise kooli programmiga on liitunud kõik valla haldusterritooriumil asuvad haridus- asutused.	Ei ole				On	

Jäätmehoolduse järelevalve						
Tegevus	2022	2023	2024	2025	2026	Rahastamisallikad (teostajad)
Jäätmevaldajate registri haldamine, täiendamise ja vajadusel tarkvara ajakohastamine.	800 €	800 €	800 €	800 €	800 €	(VV) VE
Kontroll korraldatud jäätmeveoga liitumise üle.	x	x	X	x	x	(VV) VE
Kontroll korraldatud jäätmeveost vabastuse saanud kinnistute üle.	x	x	X	x	x	(VV) VE
Majapidamiste prügikastide kontrollimise rakendamine, automaatne kontrollitava teavitamine ja edasiste järelevalvemeetmete rakendamine.		10 000 €	10 000 €	10 000 €	10 000 €	(VV) VE
Valvekaamerate paigaldamine avalikesse pakendite kogumispunktidest.		5 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €	(VV) VE
Kontroll ehitusjäätmete liigiti kogumise ja käitlemise üle.	x	x	X	x	x	(VV) VE

Tabelis kajastatud lühendid:

X – jooksev tegevus, mida tehakse vallavalitsuse tööülesannete raames

(VV) – teostajaks vallavalitsus

VE – finantseerimine vallaeelarvest

F – finantseerimine keskkonnanfondidest projektipõhiselt

MO – maa omanikud

LV – linnavalitsus

10 Kokkuvõte

Viimsi valla jäätmehoolduse arengukava aastateks 2022–2032 koostamisel analüüsiti jäätmekäitluse hetkeolukorda Viimsi vallas. Sellest lähtuvalt toodi välja jäätmehoolduse probleemid, püstitati jäätmehoolduse arendamiseks vajalikud eesmärgid aastaks 2026 ja pikemaajalisemad eesmärgid aastaks 2032 ning töötati välja tegevuskava aastani 2026 püstitatud eesmärkide ellu rakendamiseks.

Viimsi valla JÄAK aastateks 2022–2032 koostamise juures on arvestatud hetkel kehtivatest õigusaktidest tulenevate nõuete ja kohustustega. Lisaks on arvestatud riiklikul tasemel seatud eesmärkidest, eeskätt riigi jäätmekavast 2014–2020, mida pikendati tagasiulatuvalt 25.02.2021 kuni riigi uue jäätmekava kehtestamiseni. Arvesse on võetud ka Keskkonnaministeeriumi koduleheküljel avaldatud riigi jäätmekava 2022–2028 lühikokkuvõtet ja KSH programmi eelnõud.

JÄAK-s seatud eesmärkide täitmiseks on oluline elanike keskkonnateadlikkuse kasv ning jäätmete liigiti kogumise edendamine, liigiti kogutud jäätmete üleandmisvõimaluste loomine, taaskasutuse suurendamine ning kontroll jäätmekäitluse üle. Kontrolli aitab tagada võimalikult suure hulga jäätmevaldajate haaratus üldisesse jäätmekäitlussüsteemi ehk korraldatud jäätmeveo rakendamine. Jäätmehoolduse arengukava elluviimine aitab vähendada jäätmekäitlusest tulenevat keskkonnamõju ning prügilasse ladestatavate jäätmete hulka.

Joonis 18. AS-i Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskuse ladestuspaik. Allikas: Viimsi Vallavalitsuse fotokogu

Kasutatud materjalid

Allikmaterjalid:

- 1) Keskkonnaamet. 2014. Kohaliku omavalitsuse jäätmekava koostamise juhendmaterjal. Versioon 08.01.2016.
- 2) Riigikogu 14.02.2007 otsusega heaks kiidetud "Eesti keskkonnanstrateegia aastani 2030" <https://www.riigiteataja.ee/akt/12793848>
- 3) Riigikontroll. 2008. Ülevaade jäätmehoolduse olukorrast valdades ja linnades. Kas vallad ja linnad on jäätmeseadusest tulenevaid ülesandeid täitnud?
- 4) SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus. 2020. Segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise ja koguste uuring. Lõpparuanne
- 5) Vabariigi Valitsuse poolt 22.02.2007 heaks kiidetud "Eesti Keskkonnategevuskava 2007–2013" <https://envir.ee/ministeerium-kontakt-uudised/strateegia>
- 6) Vabariigi Valitsuse 13. juuni 2014 korraldusega nr 256 heaks kiidetud "Riigi jäätmekava 2014–2020" <https://envir.ee/riigimajandus/jaatmed/riigi-jaatmekava>

Õigusaktid:

- 1) Pakendiseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/105052021002?leiaKehtiv>
- 2) Jäätmeseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/105052021004?leiaKehtiv>
- 3) Keskkonnajärelevalve seadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/110072020098?leiaKehtiv>
- 4) Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 2011 määrus nr 148 "Jäätmete taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute nimistud" <https://www.riigiteataja.ee/akt/108062021008?leiaKehtiv>
- 5) Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 79 "Mootorsõidukitest ja nende osadest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/115102013004?leiaKehtiv>
- 6) Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 80 "Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord" <https://www.riigiteataja.ee/akt/117062014013?leiaKehtiv>
- 7) Vabariigi Valitsuse 20. aprilli 2009 määrus nr 65 "Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/102072019012?leiaKehtiv>

- 8) Vabariigi Valitsuse 7. augusti 2008 määrus nr 124 "Patareidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtsajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/115102013005?leiaKehtiv>
- 9) Keskkonnaministri 3. juuni 2022 määrus nr 28 " Olmejäätmete liigiti kogumise ja sortimise nõuded ja kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused" <https://www.riigiteataja.ee/akt/107062022022>
- 10) Keskkonnaministri määrus 14. detsembri 2015 nr 70 "Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu" <https://www.riigiteataja.ee/akt/118122020026?leiaKehtiv>
- 11) Keskkonnaministri 16. juuni 2011 määrus nr 33 "Romusõidukite käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/120122019017?leiaKehtiv>
- 12) Keskkonnaministri 10. jaanuari 2008 määrus nr 5 "Kasutatud patareide ja akude käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/12910878>
- 13) Keskkonnaministri 9. veebruari 2005 määrus nr 9 "Elektri- ja elektroonikaseadmete romude käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/125042014009?leiaKehtiv>

Andmebaasid:

- 1) EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuur
- 2) Jäätmearuandluse infosüsteem <https://jats.keskkonnainfo.ee/>
- 3) Keskkonnaagentuuri jäätmete infopäring alates aastast 2020 (omavalitsuse tase) <https://public.tableau.com/app/profile/keskkonnaagentuur/viz/Omavalitsus-2020/Jtmeliik>
- 4) Keskkonnalubade infosüsteem <http://klis.envir.ee/klis>
- 5) Keskkonnaotsuste infosüsteem <https://kotkas.envir.ee/>
- 6) Keskkonnaportaal <https://keskkonnaportaal.ee/>
- 7) Maa-ameti geoportaal <https://geoportaal.maaamet.ee/>
- 8) Statistikaameti andmebaas <http://pub.stat.ee>

11 LISAD

Lisa 1. Viimsi valla territooriumilt kogutud olmejäätmed

Kood	Jäätmeliik	2016		2017		2018		2019		2020	
		E ²⁴	M ²⁵	E	M	E	M	E	M	E	M
20 01 01	Paber ja kartong	152.0	59.7	72.8	62.4	119.0	100.7	176.5	156.2	201.6	200.6
20 01 02	Klaas	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0
20 01 08	Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed	211.7	0.2	209.0	24.6	167.4	63.4	209.6	77.6	131.7	192.7
20 01 10	Rõivad	0.0	0.0	8.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.5	2.0	0.9
20 01 11	Tekstiilid	44.5	0.0	26.8	0.0	40.5	0.0	29.1	0.0	16.9	0.0
20 01 13*	Lahustid	0.04	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
20 01 14*	Happed	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.04	0.0	0.0	0.0
20 01 21*	Luminescentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed	0.8	0.4	0.8	0.4	0.7	0.3	0.4	0.5	0.2	0.0
20 01 23*	Klorofluorosüsivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed	0.1	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	7.0	0.0
20 01 25	Toiduõli ja -rasv	7.1	0.0	1.6	0.2	1.0	0.0	2.1	0.0	0.9	0.0
20 01 26*	Õli ja rasv, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 25	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

²⁴ Ettevõtted

²⁵ Majapidamised

Kood	Jäätmeliik	2016		2017		2018		2019		2020	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
20 0127*	Ohtlikke aineid sisaldavad värvid, trükivärvid, liimid ja vaigud	0.8	15.0	1.5	14.8	0.1	17.7	0.0	16.3	0.0	0.1
20 0129*	Ohtlikke aineid sisaldavad pesuained	8.5	0.0	0.0	0.0	1.1	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0
20 0133*	Koodinumbritega 16 06 01*, 16 06 02* ja 16 06 03* nimetatud patareid ja akud ning sortimata patarei- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareisid või akusid	0.7	0.0	3.3	0.0	0.8	0.1	0.2	0.3	0.2	0.6
20 0134	Patareid ja akud, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 33*	0.0	0.0	0.2	0.0	3.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
20 0135*	Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud väikesed kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*	1.7	16.9	3.1	16.4	1.4	18.8	0.1	24.7	42.7	0.0
20 0136	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	0.4	0.5	0.2	4.0	1.1	1.3	4.8	12.7	0.1	0.0
20 0138	Puit, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 37*	0.0	0.0	4.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Kood	Jäätmeliik	2016		2017		2018		2019		2020	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
20 01 39	Plastid	1.4	1.0	0.2	7.8	8.9	15.0	19.9	11.4	25.5	2.6
20 01 40	Metallid	0.2	2.5	0.0	2.1	0.2	5.1	0.0	2.0	2.6	17.2
20 01 98*	Sortimata ravimikogumid	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
20 01 99	Nimistus mujal nimetamata muud jäätmed	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	9.2	9.1	85.3	55.0
20 02 01	Biolagunevad jäätmed	16.7	65.8	26.7	141.8	26.2	204.7	14.5	208.6	10.1	17.5
20 03 01	Prügi ehk segaolmejäätmed	2 520.7	2 952.7	2 119.1	2 989.7	1 779.5	3 403.8	2 001.6	3 504.2	1 617.3	4 904.1
20 03 07	Suurjäätmed	126.0	24.5	14.1	21.0	21.7	27.8	41.0	31.5	93.8	23.8
20 03 07	Nimistus mujal nimetamata olmejäätmed	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
20 01 08 20 02 01	Biolagunevad jäätmed (koos vaadatuna) ²⁶	228.4	65.9	235.7	166.4	196.6	268.1	224.0	286.3	141.7	210.3

²⁶ Biolagunevad jäätmed koos vaadatuna (Viimsi valla jäätmehoolduseeskirja alusel kogutakse biolagunevate jäätmete mahutisse nii biolagunevaid köögi- ja sööklajajäätmeid, kui aia- ja haljastujäätmeid, millest tulenevalt on mõistlik neid koos vaadata)

Lisa 2. Viimsi valla territooriumilt kogutud pakendijäätmed

Kood	Jäätmeliik	2016		2017		2018		2019		2020	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid	236.8	0.4	256.1	0.5	149.8	20.1	183.7	177.9	460.2	0.3
15 01 02	Plastpakendid	96.7	0.0	119.4	0.0	87.9	2.7	100.7	0.3	100.9	0.0
15 01 03	Puitpakendid	365.6	170.4	84.9	210.0	50.3	227.6	432.6	377.0	515.8	227.5
15 01 04	Metallpakendid	84.7	7.4	29.9	14.3	24.3	15.2	28.3	19.6	26.3	0.1
15 01 05	Komposiitpakendid	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	0.0
15 01 06	Segapakendid	83.9	143.3	47.3	118.0	49.4	125.8	140.3	148.6	166.0	302.9
15 01 07	Klaaspakendid	114.8	50.0	119.0	140.9	120.5	475.6	119.2	426.9	130.5	522.9
15 01 10 01*	Ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud metallpakendid	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
15 01 10*	Ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastatud pakendid	8.2	1.0	0.8	3.4	2.7	0.8	4.8	3.3	1.0	0.0

Lisa 3. Pakendikonteinerite paiknemine Viimsi vallas (seisuga 22.03.2022)

Pakendi-organisatsioon	Objekti aadress	Konteineri maht (m³)	Konteinerite kogus	Konteineri liik	Jäätmete liik
ETO	Leppneeme, Sadama tee	3	1	kelluke	Segapakend
ETO	Leppneeme, Sadama tee	3	1	kelluke	Klaaspakend
ETO	Leppneeme, Sadama tee	3	1	kelluke	paber- ja kartongpakend
EPR	Leppneeme, Sadama tee	5	2	kelluke	Klaaspakend
EPR	Kelvingi, Koidu tee lõpus	5	1	kirst	Segapakend
EPR	Kelvingi, Koidu tee lõpus	1.5	1	kelluke	Klaaspakend
EPR	Kelvingi, Koidu tee lõpus	5	1	kirst	paber- ja kartongpakend
TVO	Miiduranna, Muuli tee rist	2	2	süvamahuti	Segapakend
TVO	Miiduranna, Muuli tee rist	2	2	süvamahuti	Klaaspakend
TVO	Miiduranna, Muuli tee rist	2	2	süvamahuti	paber- ja kartongpakend
EPR	Miiduranna, Muuli tee rist	5	1	kelluke	Klaaspakend
TVO	Rohuneeme Kalmistu tee ja Liiva tee risti lähedus. Bussi lõpp-peatuse plats	2	1	süvamahuti	Segapakend
TVO	Rohuneeme Kalmistu tee ja Liiva tee risti lähedus. Bussi lõpp-peatuse plats	2	1	süvamahuti	Klaaspakend
TVO	Rohuneeme Kalmistu tee ja Liiva tee risti lähedus. Bussi lõpp-peatuse plats	2	1	süvamahuti	paber- ja kartongpakend

Pakendi-organisatsioon	Objekti aadress	Konteineri maht (m³)	Konteinerite kogus	Konteineri liik	Jäätmete liik
EPR	Pringi küla, Makrilli tee ja Rohuneeme tee rist	5	2	kirst	Segapakend
EPR	Pringi küla, Makrilli tee ja Rohuneeme tee rist	5	2	kelluke	Klaaspakend
EPR	Pringi küla, Makrilli tee ja Rohuneeme tee rist	5	2	kirst	paber- ja kartongpakend
TVO	Pringi, Reinu tee	2	2	süvamahuti	Segapakend
TVO	Pringi, Reinu tee	2	2	süvamahuti	Klaaspakend
TVO	Pringi, Reinu tee	2	2	süvamahuti	paber- ja kartongpakend
EPR	Pringi, Reinu tee	5	1	kelluke	Klaaspakend
TVO	Pringi, Kasteheina tee L2	2	1	süvamahuti	Segapakend
TVO	Pringi, Kasteheina tee L2	2	1	süvamahuti	Klaaspakend
TVO	Pringi, Kasteheina tee L2	2	1	süvamahuti	paber- ja kartongpakend
TVO	Haabneeme, Mereranna tee (Mereranna tee L3 kinnistu otsal)	2	2	süvamahuti	Segapakend
TVO	Haabneeme, Mereranna tee (Mereranna tee L3 kinnistu otsal)	2	1	süvamahuti	Klaaspakend
TVO	Haabneeme, Mereranna tee (Mereranna tee L3 kinnistu otsal)	2	1	süvamahuti	paber- ja kartongpakend
TVO	Haabneeme, Õuna tee ja Tellissaare tee rist	2	2	süvamahuti	Segapakend
TVO	Haabneeme, Õuna tee ja Tellissaare tee rist	2	1	süvamahuti	Klaaspakend

Pakendi-organisatsioon	Objekti aadress	Konteineri maht (m³)	Konteinerite kogus	Konteineri liik	Jäätmete liik
TVO	Haabneeme, Õuna tee ja Tellissaare tee rist	2	1	süvamahuti	paber- ja kartongpakend
EPR	Haabneeme, Randvere tee 6	5	1	kirst	Segapakend
EPR	Haabneeme, Randvere tee 6	5	2	kelluke	Klaaspakend
EPR	Haabneeme, Randvere tee 6	5	1	kirst	paber- ja kartongpakend
TVO	Viimsi, Nelgi tee 1	2	1	süvamahuti	Segapakend
TVO	Viimsi, Nelgi tee 1	2	1	süvamahuti	Klaaspakend
TVO	Viimsi, Nelgi tee 1	2	1	süvamahuti	paber- ja kartongpakend
ETO	Muuga, Ojakääru tee ja Randoja tee rist	3	1	kelluke	Segapakend
ETO	Muuga, Ojakääru tee ja Randoja tee rist	3	1	kelluke	Klaaspakend
ETO	Muuga, Ojakääru tee ja Randoja tee rist	3	1	kelluke	paber- ja kartongpakend
EPR	Muuga, Ojakääru tee ja Randoja tee rist	5	1	kelluke	Klaaspakend
EPR	Metsakasti küla, Loosivälja tee ja Katkuniidu tee ristil	5	1	kirst	Segapakend
EPR	Metsakasti küla, Loosivälja tee ja Katkuniidu tee ristil	5	1	kelluke	Klaaspakend
EPR	Metsakasti küla, Loosivälja tee ja Katkuniidu tee ristil	5	1	kirst	paber- ja kartongpakend

Pakendi-organisatsioon	Objekti aadress	Konteineri maht (m³)	Konteinerite kogus	Konteineri liik	Jäätmete liik
ETO	Viimsi, Äigurmäe tee ja Liivamäe tee rist	3	1	kelluke	Segapakend
ETO	Viimsi, Äigurmäe tee ja Liivamäe tee rist	3	1	kelluke	Klaaspakend
ETO	Viimsi, Äigurmäe tee ja Liivamäe tee rist	3	1	kelluke	paber- ja kartongpakend
EPR	Viimsi, Viama tee L1	5	1	kirst	Segapakend
EPR	Viimsi, Viama tee L1	5	1	kelluke	Klaaspakend
EPR	Viimsi, Viama tee L1	5	1	kirst	paber- ja kartongpakend
ETO	Randvere, Hallikivi tee ja Kõivu tee ristil	3	1	kelluke	Segapakend
ETO	Randvere, Hallikivi tee ja Kõivu tee ristil	3	1	kelluke	Klaaspakend
ETO	Randvere, Hallikivi tee ja Kõivu tee ristil	3	1	kelluke	paber- ja kartongpakend
ETO	Randvere, Haugi tee ja Tammneeme tee rist	3	1	kelluke	Segapakend
ETO	Randvere, Haugi tee ja Tammneeme tee rist	3	1	kelluke	Klaaspakend
ETO	Randvere, Haugi tee ja Tammneeme tee rist	3	1	kelluke	paber- ja kartongpakend
EPR	Laiaküla, Lilleoru tee 6 kinnistu juures asuv vana parkla	5	1	kelluke	Segapakend

Pakendi-organisatsioon	Objekti aadress	Konteineri maht (m³)	Konteinerite kogus	Konteineri liik	Jäätmete liik
EPR	Laiaküla, Lilleoru tee 6 kinnistu juures asuv vana parkla	5	1	kirst	Klaaspakend
EPR	Laiaküla, Lilleoru tee 6 kinnistu juures asuv vana parkla	5	1	kelluke	paber- ja kartongpakend
ETO	Pärnamäe, Pärnamäe tee ja Astla tee ristmiku lähedus	3	4	kelluke	Segapakend
ETO	Pärnamäe, Pärnamäe tee ja Astla tee ristmiku lähedus	3	3	kelluke	paber- ja kartongpakend
ETO	Muuga, Mündi tee L1 keskel	3	1	kelluke	Segapakend
ETO	Muuga, Mündi tee L1 keskel	3	1	kelluke	Klaaspakend
ETO	Muuga, Mündi tee L1 keskel	3	1	kelluke	paber- ja kartongpakend
ETO	Randvere, Koralli tee algus (Koralli tee L1)	3	2	kelluke	Segapakend
ETO	Randvere, Koralli tee algus (Koralli tee L1)	3	1	kelluke	Klaaspakend
ETO	Randvere, Koralli tee algus (Koralli tee L1)	3	2	kelluke	paber- ja kartongpakend
TVO	Haabneeme alevik, Möisaranna tee	2	1	süvamahuti	Segapakend
TVO	Haabneeme alevik, Möisaranna tee	2	1	süvamahuti	Klaaspakend
TVO	Haabneeme alevik, Möisaranna tee	2	1	süvamahuti	paber- ja kartongpakend
EPR	G. H. Schüdlöffeli tee staadioni parkla	5	1	kirst	Segapakend

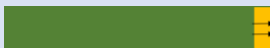
Pakendi-organisatsioon	Objekti aadress	Konteineri maht (m³)	Konteinerite kogus	Konteineri liik	Jäätmete liik
EPR	G. H. Schüdlöffeli tee staadioni parkla	5	1	kelluke	Klaaspakend
EPR	G. H. Schüdlöffeli tee staadioni parkla	5	1	kirst	paber- ja kartongpakend

Lisa 4. Viimsi valla haldusterritooriumilt kogutud ehitus- ja lammutusjätmed

Kood	Jäätmeliik	2016		2017		2018		2019		2020	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
17 01	Betoon, tellised, plaadid ja keraamikatooted	1 028.5	40.9	464.7	51.0	3 921.9	29.5	2 867.4	60.6	597.0	31.1
17 02 01	Puit	221.5	93.0	24.9	69.1	208.8	116.3	50.9	101.5	601.7	19.0
17 02 01	Klaas	6.2	14.3	2.5	15.5	1.1	16.3	2.9	31.0	23.8	0.2
17 02 03	Plastid	0.0	0.0	3.0	0.0	17.1	0.0	1.1	2.1	2.3	0.6
17 03	Bituumenitaolised segud	470.4	0.8	659.3	1.9	753.0	0.2	672.6	1.5	377.7	0.9
17 04	Metallid (sealhulgas sulamid, kaablid ja elektrijuhtmed)	998.3	856.2	882.3	1 094.7	888.2	492.6	475.0	1 281.6	3112.2	807.9
17 05	Pinnas, kivid, süvenduspinnas ja teetammitäitematerjal	13 075.3	179.8	13 112.5	244.3	14 877.1	104.0	2 348.8	27.1	5 379.4	102.9
17 06*	Asbesti sisaldavad isolatsioon- ja ehitusmaterjalid	10.8	5.4	10.9	24.2	16.9	39.9	36.1	21.9	31.3	13.3
17 08 02	Kipsipõhised ehitusmaterjalid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 08 01*	0.0	0.0	0.0	0.0	17.5	0.0	0.2	0.0	5.4	0.7
17 09 04	Ehitus- ja lammutussegapraht, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 17 09 01*, 17 09 02* ja 17 09 03*	1 825.4	295.2	1 299.4	454.1	1 106.2	372.5	1 569.3	392.3	1 592.6	289.4
	Ohtlikud ehitusjätmed ²⁷	47.7	0.0	52.9	0.0	0.0	0.0	0.9	0.0	0.0	0.0

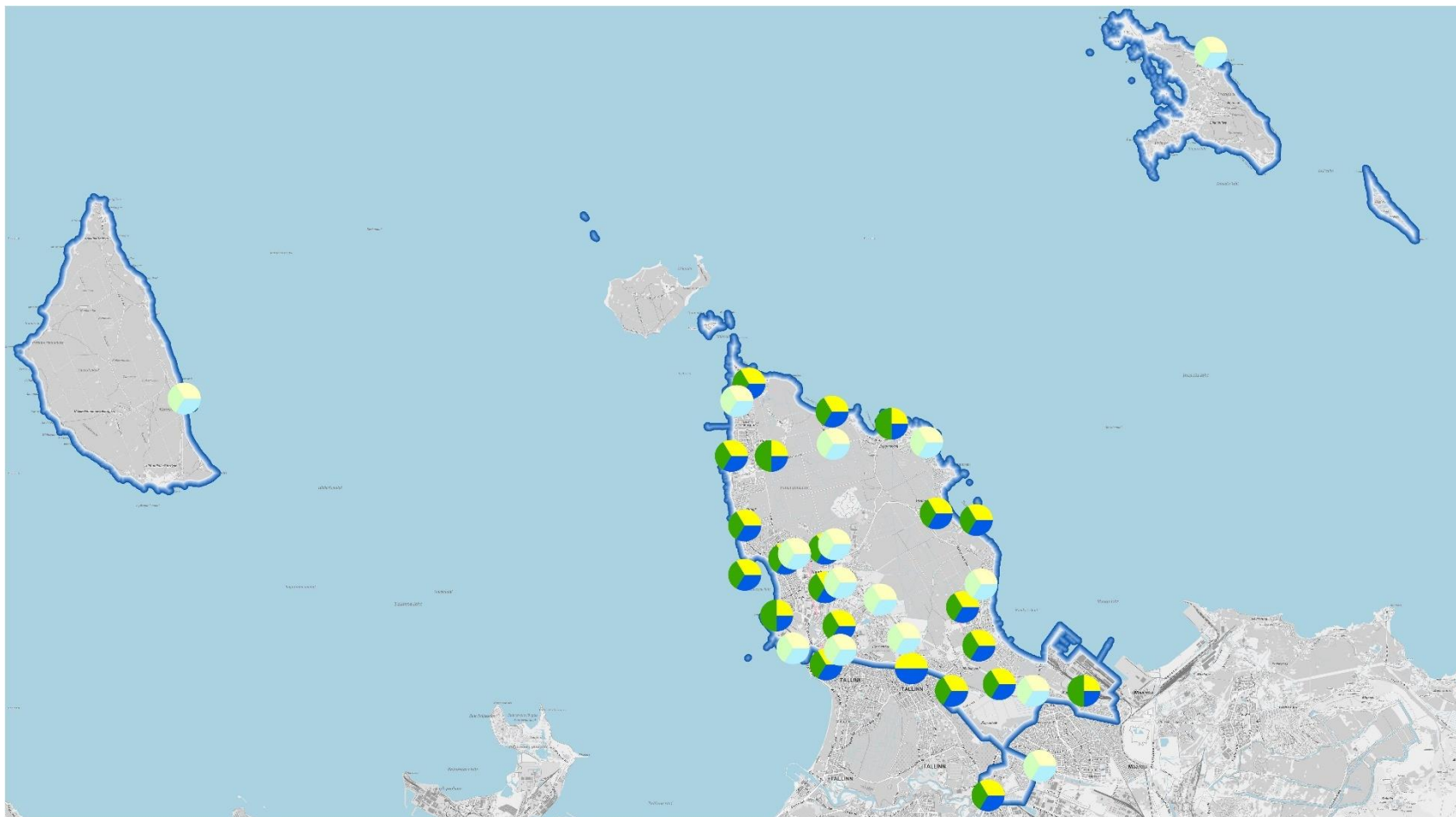
²⁷ Kõik tärniga (*) ehitus- ja lammutusjätmed (v.a asbesti sisaldavad ehitusjätmed)

Lisa 5. Viimsi valla eesmärkide ja vahe-eesmärkide täitmist iseloomustavad mõõdikud perioodil 2022-2032

Eesmärk	Mõõdik	Viimsi valla baastase 2020		Viimsi valla sihttase 2026		Viimsi valla sihttase 2032
Olmejäätmete tekke vältimine ja vähendamine	Olmejäätmete tekkekogus ühe elaniku kohta (kg/a)	369 kg/a		369 kg/a		369 kg/a
Jäätmete liigiti kogumise, taaskasutamise ja ringlussevõtu edendamine	Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist ²⁸	37%		56%		62%
	Liigiti kogutud biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete osakaal olmejäätmete (sh pakendijäätmete) kogumassist	3.5%		20%		30%
	Eriliigiliste pakendite osakaal kogu pakendijäätmete tekkest	81%		85%		90%
	Liigiti kogutud tekstiilijäätmete osakaal olmejäätmete kogumassist	0.3% (19.8 tonni)		0.8% (53 tonni)		1.5% (99 tonni)
	Majapidamistelt liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete osakaal nende kogutekkest	77%		80%		82%
	Ettevõteltelt liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete osakaal nende kogutekkest	86%		92%		100%

²⁸ Kõik olmejäätmed 20 koodiga + kõik pakendijäätmed 15 koodiga

Lisa 6. Olemasolevate ja perspektiivsete pakendikonteinerite asukohad Viimsi valla mandriosas

Olemasolevad pakendijäätmete kogumiskohad Perspektiivsed pakendijäätmete kogumiskohad

Segapakend
Klaaspakend
Paber- ja kartongpakend

Segapakend
Klaaspakend
Paber- ja kartongpakend
Viimsi vald